

585
1994-95/2

Handwritten signature

ISSN 0203 - 2023

1994-1995

№№ 23-26

Handwritten text: *ქ. ქიქოძე*

საქართველოს აკადემიის

უცხოელები

Handwritten circled number: 6

Handwritten text: 23-26

თბილისი

საქართველოს პარლამენტის

უწყებები

№23-26 (640-643) დეკემბერ-მარტი 1994-95 წწ.

შინაარსი

1994 წლის დეკემბერი

ბანყოფილება პირველი

490. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „უცხოური ინვესტიციების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

491. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

492. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების დებულებაში“ ცვლილების შეტანის შესახებ“

ბანყოფილება მეორე

საქართველოს პარლამენტის განცხადება

ბანყოფილება პირველი

493. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“

494. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ფულად-საკრედიტო პოლიტიკის 1995 წლის ძირითად მიმართულებათა შესახებ“

495. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ვაჟა ლორთქიფანიძის რუსეთის ფედერაციაში საქართველოს რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად დანიშვნის შესახებ“

ბანყოფილება მეორე

„ინტერნეტის“ კვანძის მოწყობის შესახებ

1995 წლის თებერვალი

496. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“

497. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

498. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „თამასუქის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

499. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ჩეკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

500. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

501. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „კერძო დეტექტიური და დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

502. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის რეორგანიზაციის კონცეფციის შესახებ“

503. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა კოდექსში დამატების შეტანის თაობაზე“

504. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „საქართველოს რესპუბლიკის ტე-

რიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“

505. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

506. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლისა და სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ“

507. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

508. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „სახელმწიფო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

509. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

510. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

511. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „შავი და ფერადი ლითონების ჯართისა და ნარჩენების რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ გატანის აკრძალვის შესახებ“

512. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

513. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

514. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სისხლის სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის შესახებ“

515. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს პარლამენტის მართლწესრიგისა და კანონიერების დაცვის კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ“

516. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს სსრ ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

517. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „სახელმწიფო ნაკრძალები-სა და სამონადირეო მეურნეობების შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის 1993 წლის 2 მარტის დადგენილების გამო“

Handwritten vertical text on the left margin, possibly a page number or reference.

Handwritten vertical text on the left margin, possibly a page number or reference.

საქართველოს
პარლამენტი

518. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საავტომობილო ტრასა-სპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“
519. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ქ. ლისაბონში 1994 წლის 16-17 დეკემბერს ჩატარებული ევროპის ენერგეტიკული ქარტიის კონფერენციაზე მიღებული ხელშეკრულების რატიფიკაციის თაობაზე“
520. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „იძულებითი ან სავალდებულო შრომის შესახებ“ კონვენციასთან შეერთების თაობაზე“
521. კონვენცია „იძულებითი ან სავალდებულო შრომის შესახებ“
522. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ყოველწლიური ფასიანი შვებულების შესახებ“ კონვენციასთან შეერთების თაობაზე“
523. კონვენცია ყოველწლიური ფასიანი შვებულების შესახებ
524. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს პარლამენტის საგარეო საქმეთა კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ“
525. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“
526. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „იძულოდღეფიციტის ვირუსით ინფექციის პროფილაქტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“
527. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „რესპუბლიკაში სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“
528. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის კურორტების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“
529. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ტურიზმის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“
530. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სახელმწიფო რეგულირებისა და ლიცენზირების შესახებ“
531. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „სამედიცინო გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“
532. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის წარმოებისა და რეალიზაციაზე გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“
533. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „სამხედრო დანაშაულებებისადმი და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულებებისადმი ხანდაზმულობის ვადის მიუღებლობის შესახებ“ კონვენციასთან შეერთების თაობაზე“
534. კონვენცია „სამხედრო დანაშაულებებისადმი და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულებებისადმი ხანდაზმულობის ვადის მიუღებლობის შესახებ“

535. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „მსოფლიოში ბავშვთა მოტაცებისთან დაკავშირებული სამოქალაქო ასპექტების შესახებ“ ჰააგის საერთაშორისო კონვენციასთან საქართველოს რესპუბლიკის შეერთების თაობაზე“

536. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს შესახებ“

1995 წლის მარტი

537. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

538. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საფრანგეთის რესპუბლიკასა და საქართველოს რესპუბლიკას შორის ურთიერთგაგების, მეგობრობისა და თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულების რატიფიკაციის თაობაზე“

539. ხელშეკრულება საფრანგეთის რესპუბლიკასა და საქართველოს რესპუბლიკას შორის ურთიერთგაგების, მეგობრობისა და თანამშრომლობის შესახებ

540. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ“

541. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

542. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სისხლის სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე“

543. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „საქართველოს სსრ ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“

544. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს სსრ ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

545. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის საკოლმეურნეობათაშორისო და მუნიციპალური ტყეების შესახებ“

546. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „კომუნალური მეურნეობის შესახებ“

547. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

548. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი აფხაზეთის ინვალიდთა და ლტოლვილთა დახმარების ასოციაცია „დაბრუნების“ საბიუჯეტო გადასახადების საგან გათავისუფლების შესახებ“

549. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

550. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

551. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის/შიდსის პროფილაქტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

552. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ“

553. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სამოქალაქო სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“

554. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „პარლამენტის წევრის თენგიზ კიტოვანის დაპატიმრების საკითხის შემსწავლელი დროებითი კომისიის შექმნის შესახებ“

555. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

556. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ქიმიური იარაღის შესახებ“ პარიზის საერთაშორისო კონვენციის რატიფიკაციის თაობაზე“

557. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის/შიდსის პროფილაქტიკის შესახებ

558. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის/შიდსის პროფილაქტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

559. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“

560. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

561. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“

562. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

563. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „სამედიცინო გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

564. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „სამედიცინო გადასახადის შესახებ“

565. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „სამედიცინო გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

566. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის გამოშვებასა და რეალიზაციაზე გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

567. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საავტომობილო ტრანსპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

568. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ეროვნული საარქივო ფონდის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

569. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე“

570. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „დამატებული ღირებულების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“

571. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს საპატრიარქოს სახელმწიფო ბიუჯეტში გადასახადებისაგან გათავისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილებების შეტანის თაობაზე“

572. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კორპორაციის საინფორმაციო საშუალებებით ოფიციალური ინფორმაციის გადაცემის შესახებ“

573. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „საქართველოს პარლამენტის, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მორიგ არჩევნებსა და მიმდინარე საკონსტიტუციო პროცესთან დაკავშირებული საკითხების მოსამზადებელი პარლამენტის დროებითი კომისიის შექმნის შესახებ“

574. საქართველოს პარლამენტის დადგენილება „სისხლის სამართლის საპროცესო და სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის შესახებ“.

ბანყოფილება პირველი

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

490 „უცხოური ინვესტიციების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „უცხოური ინვესტიციების შესახებ“ მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე

თბილისი, 1994 წლის 21 დეკემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

491 „აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე

თბილისი, 1994 წლის 21 დეკემბერი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

492 „საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების დაბუღებაში“ ცვლილების შეტანის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს მიერ 1992 წლის 21 მაისს მიღებულ „საქართველოს რესპუბლიკის პარლამენტის არჩევნების დებულების

„57-ე მუხლის მეორე ნაწილში სიტყვები „მაის-ივნისი“ შეიცვალოს სიტყვებით „მარტი-აპრილი“.

**საქართველოს პარლამენტის
სპიკერის მოადგილე**

პახტანბ რეაულიშვილი

თბილისი, 1994 წლის 27 დეკემბერი.

ბანყოფილება მეორე

საქართველოს პარლამენტის განცხადება

აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს სახელწოდებით მოქმედმა სეპარატისტ-მემბრბოხეთა დაჯგუფებამ 1994 წლის 26 ნოემბერს ქ. სოხუმში მიიღო ე. წ. აფხაზეთის რესპუბლიკის კონსტიტუცია, გამოაცხადა საქართველოს განუყოფელი ნაწილი — აფხაზეთი საერთაშორისო სამართლის სუბიექტად და აირჩია პრეზიდენტიც.

საქართველოს პარლამენტმა ჯერ კიდევ 1994 წლის 10 მარტს, საერთაშორისო სამართლის იმპერატიული პრინციპების მოთხოვნებიდან გამომდინარე, დაითხოვა აფხაზეთის უმაღლესი საბჭო, როგორც აპარტიდული წესით არჩეული ორგანო, რომელიც სისტემატურად არღვევდა აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის და საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობას და ამ ორგანოს სახელით მიღებული აქტები გამოაცხადა სამართლებრივი ძალის არმქონედ, რის თაობაზეც დროულად ეცნობა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციას და მსოფლიო საზოგადოებრიობას.

ამასთან ერთად მემბოხე სეპარატისტებმა ეს გადაწყვეტილებები მიიღეს იმ პირობებში, როცა აფხაზეთიდან განდევნილია მოსახლეობის 70 პროცენტზე მეტი და ყოფილი უმაღლესი საბჭოს დეპუტატთა თითქმის ნახევარი, რომელიც წარმოადგენს აფხაზეთის მოსახლეობის დიდ უმრავლესობას, გამოძევებულია რეგიონიდან, ხოლო ზოგიერთი დეპუტატი დახვრეტილია.

ამრიგად, დღეს აფხაზეთის ტერიტორიაზე საქართველოს პარლამენტის დადგენილების მიხედვითაც და მისგან დამოუკიდებლადაც არ არსებობს ლეგიტიმური ორგანო, რომელსაც აფხაზეთში მცხოვრები ხალხის სახელით კონსტიტუციურ საკითხებზე მსჯელობის უფლება აქვს.

აქედან გამომდინარე, მემბოხე-სეპარატისტთა მიერ მიღებული 26 ნომბრის გადაწყვეტილება აფხაზეთის დამოუკიდებლობის, ახალი კონსტიტუციის მიღების და პრეზიდენტის არჩევის შესახებ არ იწვევს არავითარ იურიდიულ შედეგებს არც ქვეყნის შიგნით, არც საერთაშორისო სამართლის სისტემაში. აფხა-

ზეთის ტერიტორიაზე მთლიანად ვრცელდება საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობა.

საქართველოს პარლამენტი სინანულს გამოთქვამს, რომ აფხაზური მეამბოხე სეპარატიზმის აღნიშნული აქტი არის მშვიდობიანი მოლაპარაკების პროცესის საბოლოოდ ჩაშლის ცდა, რადგან აფხაზმა მეამბოხე-სეპარატისტებმა თვითნებურად და უკანონოდ შეცვალეს მოლაპარაკების ერთ-ერთი მხარის სტატუსი, გამოაცხადეს რა აფხაზეთი დამოუკიდებელ სახელმწიფოდ.

მსოფლიო თანამეგობრობის მიერ აღიარებული სუვერენული საქართველოს ტერიტორიაზე ომის გაჩაღების, დაქირავებულთა გამოყენების, ეთნიკური ნიშნით ხალხის გენოციდის და მშვიდობიანი მოსახლეობის ყლგტა-განდევნის შემდეგ დამოუკიდებლობის გამოცხადება არ არის მხოლოდ საქართველოს პრობლემა, ეს არის საერთაშორისო მასშტაბით იმ ძალების წაქეზება, რომელთა მიზანია ბოლო მოუღონ თანამედროვე მსოფლიო მართლწესრიგს, ძირი გამოუთხარონ საზღვრების ურღვევობას, სახელმწიფოთა შინაურ საქმეებში ჩაურევლობის იმპერატიულ პრინციპებს და გადააქციონ სეპარატიზმი რეაქციულ გლობალურ პრობლემად.

საქართველოს პარლამენტი მიაჩნია, რომ მშვიდობიან მოლაპარაკებათა ამოწურვის ან შეუძლებლობის შემთხვევაში ნებისმიერი სახიფათო კონფლიქტის გაღრმავების ან გავრცელების თავიდან ასაცილებლად აუცილებელია კონფლიქტის მონაწილე ხელისუფლების უზურპატორთა იძულებითი ნეიტრალიზება, რომლებიც შლიან მოლაპარაკებას და უგულებელყოფენ უშიშროების საბჭოს რეზოლუციებს.

საქართველოს პარლამენტი მიმართავს გარეთიანებული ერების ორგანიზაციას, ევროპის უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირს, მსოფლიო თანამეგობრობის წევრი ქვეყნების, მათ შორის დამოუკიდებელ სახელმწიფოთა თანამეგობრობის წევრი ქვეყნების პარლამენტებს, კეთილი ნების ყველა ადამიანს

— მხარი დაუჭირონ საქართველოს, რომლისთვისაც აფხაზეთში მომხდარი კონფლიქტი არის საშინაო საქმე, თუმცა მისი წარმოშობა და შედეგები არსებითად განაპირობა გარეშე ფაქტორებმა. მიუხედავად საერთაშორისო ინსტიტუტების მცდელობისა, ამ ფაქტორების უარყოფითი მოქმედება კვლავაც გრძელდება და სწორედ ამიტომ კონფლიქტის პოლიტიკური მასშტაბი ვეღარ დარჩება მხოლოდ საქართველოს საშინაო საქმედ, რადგანაც სახიფათო რეზონანსს გამოიწვევს სხვა ქვეყნებში.

საქართველოს პარლამენტი საქვეყნოდ აცხადებს: საქართველოს სახელმწიფოს სრული მორალური, პოლიტიკური და იურიდიული უფლება აქვს ყველა საშუალებით აღადგინოს სახელმწიფოს სუვერენიტეტი ქვეყნის მთელ ტერიტორიაზე.

თბილისი, 1994 წლის 1 დეკემბერი.

1995 წლის იანვარი

ბანყოფილება კირველი

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

493 საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკაში მიმდინარე ეკონომიკური რეფორმების ხელშეწყობის, ქვეყნის მაკროეკონომიკური სტაბილიზაციის, საფინანსო სისტემის გაჯანსაღების, ეროვნული ვალუტის — კუპონის განმტკიცებისა და შემდგომში სრულყოფილი საგადამხდელი საშუალების — „ლარის“ შემოღების მიზნით, საერთაშორისო საფინანსო ინსტიტუტების, განსაკუთრებით საერთაშორისო სავალუტო ფონდის, რეკომენდაციების გათვალისწინებით საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

მუხლი 1.

დამტკიცდეს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ წარმოდგენილი საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტი შემოსავლის ნაწილში 243.828.000.0 მილიონი კუპონის და გასავლის ნაწილში 243.828.000.0 მილიონი კუპონის ოდენობით.

მუხლი 2.

მხედველობაში იქნეს მიღებული, რომ საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის დასაბალანსებლად გამოყენებულია საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და უცხოეთის ქვეყნების მთავრობათა მიერ გამოყოფილი დახმარებებით, გრანტებითა და სახელმწიფო კრედიტებით მიღებული შემოსავალი, რომლის საერთო მოცულობა 1995 წლისათვის განსაზღვრულია 131.328.000.0 მილიონი კუპონის ოდენობით.

მუხლი 3.

განისაზღვროს საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავლის ძირითადი სახეობანი საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და უცხოეთის ქვეყნების მთავრობებისაგან მისაღები გრანტებისა და სახელმწიფო კრედიტებით მიღებული შემოსავლის ჩათვლით შემდეგი მოცულობით:

შემოსავლის სახეები	1995 წელი სულ
I. საგადასახადო შემოსავალი	
დამატებული ღირებულების გადასახადი	45.000.000.0
აქციზი	21.500.000.0
საბაჟო გადასახადი	22.500.000.0
ფიქსირებული გადასახადი სახელმწიფო კონცერნ „საქნავთობროდუქტის“, ქ. თბილისის მერიისა და რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროს მიერ ნატურით მიღებული ნავთობპროდუქტების რეალიზაციიდან	3.000.000.0
მიწის გადასახადი	16.300.000.0
სხვა გადასახადები (ვალუტის გამცვლელი პუნქტების ფიქსირებული გადასახადი)	500.000.0
სულ საგადასახადო შემოსავალი	108.800.000.0
II. არასაგადასახადო შემოსავალი	
საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიიდან უცხოეთის ქვეყნებში სატრანსპორტო საშუალებათა გასვლისა და საქართველოს რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ რეგისტრირებულ ავტოსატრანსპორტო საშუალებათა რესპუბლიკის ტერიტორიაზე შემოსვლისათვის ერთჯერადი გამოსაღები	1.300.000.0
შემოსავალი სახელმწიფო მატერიალური რეზერვების რეალიზაციიდან	300.000.0
შემოსავალი ეროვნულ ფასეულობათა ფონდის მარაგების რეალიზაციიდან	100.000.0
სხვადასხვა მოსაკრებლები და სხვა არასაგადასახადო შემოსავალი	500.000.0
სულ არასაგადასახადო შემოსავალი	2 100.000.0

III. სხვა შემოსავალი

1. საერთაშორისო ორგანიზაციებისა და უცხოეთის ქვეყნების მთავრობათა მიერ გამოყოფილი დახმარებებით, გრანტებითა და სახელმწიფო კრედიტებით მიღებული შემოსავალი სულ	131.328.000.0
აქედან:	
ამერიკის შეერთებული შტატების მთავრობისა და ევ-	

1	2
როგარეთიანების მიერ გრანტის სახით გამოყოფილი 320.0 ათასი ტონა ხორბლისაგან დამზადებული პურისა და ფქვილის რეალიზაციით მიღებული შემოსავალი	49.600.000.0
პოლანდიისა და საფრანგეთის მთავრობათა მიერ გრანტის სახით გამოყოფილი 4.940.0 ათასი ამერიკული დოლარით შეძენილი საქონლის რეალიზაციიდან მისაღები შემოსავალი	5.928.000.0
მსოფლიო ბანკის მიერ გამოყოფილი სარეალიზაციო კრედიტით (60.0 მლნ ამერიკული დოლარი) შეძენილი საქონლის რეალიზაციიდან მისაღები შემოსავალი	72.000.000.0
რუსეთის ფედერაციული რესპუბლიკის მთავრობის მიერ გამოყოფილი სახელმწიფო კრედიტით (10.0 მლრდ რუსული რუბლი) შეძენილი საქონლის რეალიზაციიდან მისაღები შემოსავალი	3.000.000.0
2. ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტების შემოსავლის გადანაწილების რესპუბლიკურ ფონდში მისაღები შემოსავალი	1.600.000.0
სულ სხვა შემოსავალი	1 32.928.000.0

მუხლი 4.

საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შემოსავალი მოხმარდეს ამ ბიუჯეტით განსაზღვრული ხარჯების დაფინანსებას შემდეგი მოცულობით:

ხარჯების დასახელება	1995 წელი სულ
1	2
I. ეკონომიკის დაფინანსება — სულ	1 9.644.547.0
მათ შორის:	
1. ზარალიანი სამეურნეო საწარმოებისა და ორგანიზაციების სუბსიდიები — სულ	4.101.400.0
მათ შორის:	
პურპროდუქტებისა და მეფრინველეობის მრეწველობის სახელმწიფო კორპორაცია — საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკისათვის საბრუნავი საშუალებების შესაძენად აღებული სესხის დაბრუნება	3.700.000.0

ივანე ჯავახიშვილის სახ. სახელმწიფო უნივერსიტეტი	
— გამომცემლობისათვის	20.000.0
საქართველოს რესპუბლიკის განათლების სამინისტრო	
— კინოკომპანია „შემოქმედისა“ და გამომცემლობისათვის	103.000.0
საქართველოს მწერალთა კავშირი — ლიტერატურული ჟურნალ-გაზეთებისათვის	38.000.0
საერთაშორისო საგანმანათლებლო საზოგადოება „ცოდნა“	3.600.0
საინფორმაციო-საგამომცემლო კორპორაცია	212.000.0
აქედან:	
გამომცემლობა „სამშობლო“	(200.000.0)
საქინფორმი	(12.000.0)
საქართველოს რესპუბლიკის გარემოს დაცვის სამინისტრო — ჟურნალ „საქართველოს ბუნების“ გამოცემისათვის	1.200.0
საქართველოს რესპუბლიკის კულტურის სამინისტრო — ჟურნალ „ხელოვნების“ გამოცემისათვის	1.200.0
საქართველოს კომპოზიტორთა და მუსიკათმცოდნეთა კავშირის მუსიკალური ინფორმაციისა და პროპაგანდის ცენტრი	500.0
პოლიგრაფიისა და საგამომცემლო საქმის სახელმწიფო კორპორაცია — ქართული ენციკლოპედიის მთავარი სამეცნიერო რედაქციისა და ჟურნალ „რელიგიის“ გამოცემისათვის	20.900.0
სააგტორო უფლებათა დაცვის სახელმწიფო სააგენტო	900.0
2. სამინისტროებისა და უწყებების ბიუჯეტურ დაფინანსებაზე მყოფი ორგანიზაციების საოპერაციო ხარჯები — სულ	11.543.147.0
მათ შორის:	
საქართველოს რესპუბლიკის არქიტექტურისა და მშენებლობის საქმეთა კომიტეტი (ქალაქდაგეგმარებისა და ტიპური დაპროექტების სამუშაოთა დაფინანსება)	168.000.0
საქართველოს რესპუბლიკის გეოლოგიის დეპარტამენტი (გეოლოგიურ-საძიებო სამუშაოთა დაფინანსება)	600.000.0

1

2

საქართველოს რესპუბლიკის გეოდეზიისა და კარტოგრაფიის სამმართველო (გეოდეზიურ-კარტოგრაფიული სამსუშაოების დაფინანსება)	50.000.0
საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობისა და კვების მრეწველობის სამინისტრო (მცენარეთა კარანტინის, ცხოველთა დაავადებების წინააღმდეგ ბრძოლის, ვეტერინარულ-სანიტარიული, ჯიშთა გამოცდის და სხვა სასოფლო-სამეურნეო ღონისძიებების დაფინანსება)	3.752.499.0
საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტი (ტყეების დაცვისა და აღდგენის სამსუშაოების დაფინანსება)	1.037.509.0
საქართველოს რესპუბლიკის გარემოს დაცვის სამინისტრო (გარემოს მონიტორინგისა და ჰიდრომეტეოროლოგიური სამსუშაოების დაფინანსება)	151.253.0
ვ. გულისაშვილის სახ. სამთო მეტყევეობის სამეცნიერო-კვლევითი ინსტიტუტი (ტყეების დაცვისა და აღდგენის სამსუშაოების დაფინანსება)	13.905.0
ნაკრძალებისა და სამონადირეო მეურნეობის მთავარი სამმართველო (სახელმწიფო ნაკრძალების მოვლისა და შენახვის ხარჯების დაფინანსება)	82.631.0
საქართველოს რესპუბლიკის კავშირგაბმულობის სამინისტრო (საფელდგეგრო სამსახურისა და კასპის სპეცობიექტის საექსპლუატაციო ხარჯების დაფინანსება)	51.350.0
კინოკონცერნი „ქართული ფილმი“ (ფილმების წარმოებასთან დაკავშირებული ხარჯების დაფინანსება)	400.000.0
კონცერნი „საქავტოგზა“ (რესპუბლიკური მნიშვნელობის საავტომობილო გზების მოვლისა და შენახვის ხარჯების დაფინანსება)	5.000.000.0
სახელმწიფო საწარმოო გაერთიანება „საქსპეცტრანსი“ (სპეციალური ტრანსპორტის განვითარების საპროექტო სამსუშაოების დაფინანსება)	36.000.0
საქართველოს რესპუბლიკის ტურიზმის დეპარტამენტი (ლტოლოვითა მიერ დაკავებული შენობა-ნაგებობების შენახვისათვის)	200.000.0
სახელმწიფო ცენტრალიზებული კაპიტალური დაბანდებების დაფინანსება	4.000.000.0

აქედან:	
მეტროს მშენებლობა და კონსერვაცია	1.300.000.0
სამაჩაბლოს რეგიონში აღდგენითი სამუშაოები	500.000.0
1991-1992 წწ. დეკემბერ-იანვრის თბილისის მოვლენების შედეგად დანგრეული საცხოვრებელი სახლების აღდგენის სამუშაოები	1.000.000.0
საქართველოს პარლამენტის შენობის აღდგენის სამუშაოები	1.000.000.0
II. სოციალურ-კულტურულ ღონისძიებათა დაფინანსება — სულ	89.701.882.0
მათ შორის:	
1. განათლება სულ	7.831.000.0
აქედან:	
საქართველოს რესპუბლიკის განათლების სამინისტრო	5.222.662.0
ივანე ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტი	537.317.0
საქართველოს რესპუბლიკის ჯანდაცვის სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული საგანმანათლებლო ორგანიზაციები და დაწესებულებები	351.120.0
საქართველოს რესპუბლიკის სპორტის დეპარტამენტი	563.450.0
საქართველოს რესპუბლიკის კულტურის სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული საგანმანათლებლო ორგანიზაციები და დაწესებულებები	473.074.0
რკინიგზის ტრანსპორტის დეპარტამენტისადმი დაქვემდებარებული საგანმანათლებლო ორგანიზაციები და დაწესებულებები	508.623.0
საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული საგანმანათლებლო ორგანიზაციები და დაწესებულებები	153.193.0
სხვა სამინისტროებისა და უწყებებისადმი დაქვემდებარებული საგანმანათლებლო ორგანიზაციები და დაწესებულებები	21.561.0
2. ჯანმრთელობის დაცვა — სულ	4.468.266.0
მათ შორის:	
საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო	3.468.255.0

1

2

რკინიგზის ტრანსპორტის დეპარტამენტისადმი დაქვემდებარებული საქეიმო-სანიტარიული სამსახური	317.033.0
სახელმწიფო კონცერნი „საქკურორტი“	682.978.0
3. კულტურა და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები — სულ	3.396.738.0
აქედან:	
საქართველოს რესპუბლიკის კულტურის სამინისტრო	783.825.0
საქართველოს რესპუბლიკის ტელევიზიისა და რადიომუშაუყებლობის კორპორაცია	2.108.344.0
ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა დაცვისა და გამოყენების მთავარი სამეცნიერო-საწარმოო სამმართველო	218.278.0
საქართველოს რესპუბლიკის განათლების სამინისტროსადმი დაქვემდებარებული კულტურის დარგის ორგანიზაციები და დაწესებულებები	86.499.0
საქართველოს რესპუბლიკის პოლიგრაფიისა და საგამომცემლო საქმის კორპორაცია	44.402.0
საქართველოს მწერალთა კავშირი	67.388.0
კულტურისა და მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა სხვა ორგანიზაციები და დაწესებულებები	88.002.0
4. ფიზიკური კულტურა და სპორტი — სულ	655.854.0
მათ შორის:	
საქართველოს რესპუბლიკის სპორტის დეპარტამენტი	648.280.0
საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ოლიმპიური კომიტეტი	7.574.0
5. მოსახლეობის სოციალური დაცვის ღონისძიებები — სულ	71.987.769.0
მათ შორის:	
საქართველოს რესპუბლიკის შრომისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო (სოციალური უზრუნველყოფის რესპუბლიკური მნიშვნელობის ღონისძიებების დაფინანსება)	242.213.0
ლტოლვილთა და ხიზანთა სოციალური საკითხების მოგვარებასთან დაკავშირებული ხარჯების დაფინანსება	16.800.000.0
სოციალური უზრუნველყოფისა და სამედიცინო დაზღვევის ერთიანი რესპუბლიკური ფონდის ხარჯების შემოსავალზე გადამეტების (დეფიციტის) დაფინანსება	5.583.600.0
1995 წლის 1 იანვრიდან და 1 ივლისიდან საბიუჯეტო	

186124981
2049

საქართველოს

ორგანიზაციებში დასაქმებულ მუშაკთა შრომის ანაზღაურების პირობების მოწესრიგებისა და მოსახლეობის სოციალური დაცვის დამატებითი ღონისძიებების დაფინანსებისათვის საჭირო მოსალოდნელი ხარჯების და 1994 წელს სოციალურ-კულტურული და მოსახლეობის სოციალური დაცვის ღონისძიებების დაფინანსებაში არსებული დავალიანებების ანაზღაურების ფონდი სულ 49.361.956.0

მათ შორის:

საბიუჯეტო ორგანიზაციებში დასაქმებულ მუშაკთა შრომის ანაზღაურების პირობების მოწესრიგებისათვის პენსიების, 16 წლამდე ასაკის ბავშვებზე დახმარებების, ლტოლვილთა შემწეობის, პენსიებისა და შემწეობების 3.0 მლნ კუპონამდე შევსებისა და 1994 წელს სოციალურ-კულტურული ღონისძიებების ხაზით დარჩენილი დავალიანებების ანაზღაურებისათვის 20.183.000.0

6. საქართველოს ეროვნული საგანძურის დაცვის ხარჯების დაფინანსება სულ 29.178.950.0

ბ. საქართველოს ეროვნული საგანძურის დაცვის ხარჯების დაფინანსება სულ 1.342.255.0

მათ შორის:

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემიის ხაზით 480.000.0

სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „მემბტიანის“ ხაზით 21.456.0

საქართველოს რესპუბლიკის კულტურის სამინისტროს ხაზით 770.384.0

ისტორიისა და კულტურის ძეგლთა დაცვის მთავარი სამმართველოს ხაზით 32.463.0

საქართველოს რესპუბლიკის პოლიგრაფიისა და საგამომცემლო საქმის კორპორაციის ხაზით 37.952.0

III. მეცნიერება — სულ 3.864.000.0

აქედან:

საქართველოს მეცნიერებათა აკადემია 2.075.975.0

საქართველოს რესპუბლიკის მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების კომიტეტი 947.462.0

საქართველოს სოფლის მეურნეობის მეცნიერებათა აკადემია 120.749.0

საქართველოს რესპუბლიკის განათლების სამინისტროს სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების დაფინანსება 74.746.0

საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის

1

2

სამინისტროს სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების დაფინანსება	170.252.0
საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო სამეცნიერო-საწარმოო გაერთიანება „მემატინანე“	223.027.0
ივანე ჯავახიშვილის სახ. თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების დაფინანსება	84.473.0
საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის სამინისტროს სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების დაფინანსება	22.591.0
სხვა სამინისტროებისა და უწყებების სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოების დაფინანსება	144.725.0
IV-V. სახელმწიფო ხელისუფლებისა და მმართველობის ორგანოები სულ	1 1.634.752.0
მათ შორის:	
საქართველოს პარლამენტი	3.816.780.0
საქართველოს პარლამენტის კვლევითი სამსახური	4.924.6
სახელმწიფოს მეთაურის აპარატი	222.322.5
საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევნო კომისია	3.080.5
საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო უზრუნველყოფის სამსახური	797.334.4
საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი	903.665.4
საქართველოს რესპუბლიკის კონტროლის პალატა	184.922.1
საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკის სამინისტრო	72.099.1
საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტრო	392.101.3
საქართველოს რესპუბლიკის გარემოს დაცვის სამინისტრო	114.377.0
საქართველოს რესპუბლიკის ვაჭრობისა და მომარაგების სამინისტრო	33.570.4
საქართველოს რესპუბლიკის განათლების სამინისტრო	26.503.6
საქართველოს რესპუბლიკის ჯანდაცვის სამინისტრო	17.789.6
საქართველოს რესპუბლიკის კულტურის სამინისტრო	14.373.9
საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ქონების მართვის სამინისტრო	18.034.2
საქართველოს რესპუბლიკის შრომისა და სოციალური დაცვის სამინისტრო	32.781.1

საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტრო	3.557.833.7
საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის სამინისტრო	40.693.2
საქართველოს რესპუბლიკის მრეწველობის სამინისტრო	18.000.0
საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობისა და კვების მრეწველობის სამინისტრო	85.111.0
საქართველოს რესპუბლიკის არქიტექტურისა და მშენებლობის კომიტეტი	28.031.0
საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო ეკონომიკურ ურთიერთობათა კომიტეტი	26.150.6
საქართველოს რესპუბლიკის სოციალურ-ეკონომიკური ინფორმაციის კომიტეტი	159.368.2
საქართველოს რესპუბლიკის ადამიანის უფლებათა დაცვისა და ეროვნებათაშორისი ურთიერთობების კომიტეტი	29.063.8
საქართველოს რესპუბლიკის მეცნიერებისა და ტექნოლოგიების კომიტეტი	18.964.7
შოთა რუსთაველის სახ. სახელმწიფო პრემიების კომიტეტი	13.715.7
საქართველოს რესპუბლიკის საბაჟო დეპარტამენტი	266.950.2
საქართველოს რესპუბლიკის ახალგაზრდობის საქმეთა დეპარტამენტი	15.219.9
საქართველოს რესპუბლიკის გეოდეზიისა და კარტოგრაფიის სამმართველო	7.999.4
საქართველოს რესპუბლიკის მატერიალური რეზერვების დეპარტამენტი	8.154.5
საქართველოს რესპუბლიკის სპორტის დეპარტამენტი	9.468.3
საქართველოს რესპუბლიკის ტურიზმის დეპარტამენტი	11.867.4
საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტი	10.527.5
საქართველოს რესპუბლიკის სტანდარტიზაციის, მეტროლოგიისა და სერტიფიკაციის დეპარტამენტი	11.488.3
საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგადასახადო სამსახური	499.929.3
საქართველოს რესპუბლიკის ტექნიკური ზედამხედველობის სახელმწიფო ინსპექცია	38.195.1

საქართველოს რესპუბლიკის საერთაშორისო დახმარების კოორდინაციის ბიურო	5.929.6
მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებში საიდუმლოებათა დაცვის სახელმწიფო ინსპექცია	10.681.6
შიდა ქართლის რეგიონში სახელმწიფოს მეთაურის პირადი და სრულუფლებიანი წარმომადგენლის აპარატი	13.438.5
კახეთის რეგიონში სახელმწიფოს მეთაურის პირადი და სრულუფლებიანი წარმომადგენლის აპარატი	8.855.6
სამცხე-ჯავახეთის მხარეში სახელმწიფოს მეთაურის პირადი და სრულუფლებიანი წარმომადგენლის აპარატი	11.380.2
დასავლეთ საქართველოში სახელმწიფოს მეთაურის პირადი და სრულუფლებიანი წარმომადგენლის აპარატი	11.506.3
ქვემო ქართლის რეგიონში სახელმწიფოს მეთაურის პირადი და სრულუფლებიანი წარმომადგენლის აპარატი	13.013.1
საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო სამეცნიერო-საწარმოო გარეთიანება „მემატიანე“	8.995.8
საქართველოს რესპუბლიკის ნაკრძალებისა და სამონადირეო მეურნეობის მთავარი სამმართველო	4.577.7
საქართველოს რესპუბლიკის კომუნალური მეურნეობის მთავარი სამმართველო	9.882.7
საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტთან არსებული შავი ზღვის პრობლემების კომისია	2.559.4
საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტთან არსებული საპრივატიზაციო ბარათების სისტემის შემოღების საკოორდინაციო საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტი	2.011.6
საქართველოს რესპუბლიკის რეპატრაციის სამსახური	3.212.5
VI. სამართალდამცავი ორგანოები — სულ	33.330.000.0
მათ შორის:	
საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტრო	19.746.452.0
საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს აკადემია	719.300.0
საქართველოს რესპუბლიკის შინაგანი ჯარი	3.566.134.0
ინტერპოლის ბიურო	583.738.0
საქართველოს რესპუბლიკის უშიშროების სამსახური	5.690.784.0

1	2
საქართველოს რესპუბლიკის უშიშროების სამსახურის ინსტიტუტი	793.150.0
საქართველოს რესპუბლიკის სამთავრობო დაცვის სამსახური	826.281.0
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლო	123.000.0
საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის სამინისტრო	529.111.0
საქართველოს რესპუბლიკის პროკურატურა	733.780.0
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საარბიტრაჟო სასამართლო	18.270.0
VII. თავდაცვის დაფინანსება — სულ	38.200.000.0
მათ შორის:	
საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტრო	29.982.726.0
საქართველოს რესპუბლიკის სასაზღვრო ჯარების დეპარტამენტი	8.217.274.0
VIII. სახელმწიფო ვალის დაფარვისა და მომსახურების ხარჯები — სულ	32.1 83.200.0
მათ შორის:	
საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბანკიდან მიღებული კრედიტების მომსახურების ხარჯების დაფინანსება	183.200.0
საქართველოს რესპუბლიკის მიერ აღებული უცხოური კრედიტების მომსახურების ხარჯების დაფინანსება	32.000.000.0
IX. სხვა ხარჯები სულ	8.796.493.0
საქართველოს რესპუბლიკის მაშველთა კორპუსი წითელი ჯვრის საზოგადოებასთან არსებული რესპუბლიკური სამაშველო ცენტრი „სანთელი“	8.393.0
საქართველოს რესპუბლიკის მატერიალური რეზერვების დეპარტამენტის კომბინატების შენახვის, მატერიალური და სამობილიზაციო რეზერვების შევსების ხარჯები	800.000.0
არჩევნებსა და რეფერენდუმების ჩატარებასთან დაკავშირებული ხარჯები	736.000.0
ეროვნული ფასეულობათა ფონდის შევსების ხარჯები	600.000.0
მეორე მსოფლიო ომის ვეტერანთა სოციალური დაცვისა და მატერიალური წახალისების ხარჯები	3.500.000.0
კონფლიქტის ზონაში მშვიდობის უზრუნველყოფის ღონისძიებების განხორციელებასთან დაკავშირებული ხარჯები	2.000.000.0

X. ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტების მოსალოდნელი დეფიციტის შესავსებად რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან გადასაცემი სახსრები რესპუბლიკურ ბიუჯეტში შექმნილი ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტების შემოსავლის გადანაწილების ფონდიდან გადასაცემი სახსრების ჩათვლით

4.263.1 26.0

XI. საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის სარეზერვო ფონდი

2.230.000.0

მუხლი 5.

განისაზღვროს საქართველოს რესპუბლიკის სოციალური უზრუნველყოფისა და სამედიცინო დაზღვევის ერთიანი სახელმწიფო ფონდის 1995 წლის შემოსავალი 37.792.572 მლნ. კუპონის, გასავალი — 43.376.172 მლნ. კუპონისა და ხარჯების შემოსავალზე გადამეტება — 5.583.600 მლნ კუპონის ოდენობით, რომელიც დაიფარება საქართველოს რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან.

მუხლი 6.

განისაზღვროს საქართველოს რესპუბლიკის დასაქმების ერთიანი სახელმწიფო ფონდის 1995 წლის შემოსავალი და გასავალი 2.400.000 მლნ კუპონის ოდენობით.

მუხლი 7.

საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტით გაუთვალისწინებელი მოსალოდნელი გადაუდებელი ღონისძიებების დაფინანსების მიზნით განისაზღვროს საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის სარეზერვო ფონდი 2.230.000.0 მლნ კუპონის ოდენობით.

მუხლი 8.

განისაზღვროს საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტით ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებისათვის გათვალისწინებული გადანაწილების ფონდის შემოსავალი 1.600.000 მლნ კუპონის ოდენობით.

აქედან:

- 1. ქ. ფოთის ბიუჯეტიდან 50.000 მლნ კუპონი
- 2. ქ. რუსთავის ბიუჯეტიდან 500.000 მლნ კუპონი
- 3. ქ. ზუგდიდის ზონის ბიუჯეტიდან 200.000 მლნ კუპონი

4. ბოლნისის რაიონის ბიუჯეტიდან	50.000 მლნ კუპონი
5. გარდაბნის —“—“—	300.000 მლნ კუპონი
6. ზესტაფონის —“—“—	300.000 მლნ კუპონი
7. კასპის —“—“—	100.000 მლნ კუპონი
8. სამტრედიის —“—“—	100.000 მლნ კუპონი

მუხლი 9.

განისაზღვროს საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტით ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებისათვის გათვალისწინებული გადანაწილების ფონდიდან და რესპუბლიკური ბიუჯეტის საკუთარი შემოსავლიდან გასაცემი სახსრები სულ 4.263.126 მლნ კუპონის ოდენობით. მათ შორის:

1. აფხაზეთის ავტონომიური რესპ. ბიუჯეტისათვის	500.000 მლნ კუპ.
2. ქ. გორის ზონის ბიუჯეტისათვის	400.000 მლნ კუპ.
3. ქ. ტყიბულის ბიუჯეტისათვის	60.000 მლნ კუპ.
4. ქ. წყალტუბოს ბიუჯეტისათვის	50.000 მლნ კუპ.
5. აბაშის რაიონის ბიუჯეტისათვის	50.126 მლნ კუპ.
6. ადიგენის —“—“—	100.000 მლნ კუპ.
7. ამბროლაურის —“—“—	100.000 მლნ კუპ.
8. ასპინძის —“—“—	100.000 მლნ კუპ.
9. ახალგორის —“—“—	100.000 მლნ კუპ.
10. ახალქალაქის —“—“—	100.000 მლნ კუპ.
11. ახალციხის —“—“—	100.000 მლნ კუპ.
12. ახმეტის —“—“—	80.000 მლნ კუპ.
13. ბაღდათის —“—“—	100.000 მლნ კუპ.
14. დედოფლის წყაროს —“—	100.000 მლნ კუპ.
15. დმანისის —“—	100.000 მლნ კუპ.
16. დუშეთის —“—	100.000 მლნ კუპ.
17. ვანის —“—	80.000 მლნ კუპ.
18. თეთრი წყაროს —“—	80.000 მლნ კუპ.
19. თელავის —“—	200.000 მლნ კუპ.
20. თიანეთის —“—	60.000 მლნ კუპ.
21. ლაგოდეხის —“—	70.000 მლნ კუპ.
22. ლანჩხუთის —“—	100.000 მლნ კუპ.
23. ლენტეხის —“—	100.000 მლნ კუპ.
24. მარტვილის —“—	60.000 მლნ კუპ.
25. მესტიის —“—	100.000 მლნ კუპ.
26. ნინოწმინდის —“—	100.000 მლნ კუპ.

27. ონის რაიონის ბიუჯეტისათვის	100.000 მლნ კუბ.
28. საჩხერის —“—	80.000 მლნ კუბ.
29. სიღნაღის —“—	80.000 მლნ კუბ.
30. სენაკის —“—	100.000 მლნ კუბ.
31. ქარელის —“—	100.000 მლნ კუბ.
32. ყვარლის —“—	80.000 მლნ კუბ.
33. ჩოხატაურის —“—	80.000 მლნ კუბ.
34. ჩხოროწყუს —“—	70.000 მლნ კუბ.
35. ცაგერის —“—	100.000 მლნ კუბ.
36. წალენჯიხის —“—	80.000 მლნ კუბ.
37. წალკის —“—	50.000 მლნ კუბ.
38. ხარაგაულის —“—	100.000 მლნ კუბ.
39. ხობის —“—	50.000 მლნ კუბ.
40. ხონის —“—	100.000 მლნ კუბ.

მუხლი 10.

დადგინდეს, რომ საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტზე მოსახლეობის სოციალური დაცვის დამატებითი ღონისძიებების განსახორციელებლად ურთიერთანგარიშსწორებით გადასაცემი სახსრების კონკრეტულ ოდენობას თითოეული ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულისათვის განსაზღვრავს საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტრო, რომელმაც შესაბამისი წინადადებები დასამტკიცებლად ოპერატიულად უნდა წარუდგინოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტს.

მუხლი 11.

„საბიუჯეტო სისტემისა და უფლებების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის 1993 წლის 30 მარტის კანონის მეორე მუხლის მოთხოვნათა შესაბამისად დაევალოს ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქებისა და რაიონების მმართველობის ადგილობრივ ორგანოებს „საქართველოს რესპუბლიკის 1994 წლის პირველი კვარტლის რესპუბლიკური ბიუჯეტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის 1994 წლის 17 თებერვლის № 420-1ს კანონით (შეცხრე მუხლი) 1994-1995 წლებისათვის დამტკიცებული გადასახადებიდან ანარჩევების ეკონომიკური ნორმატივების საფუძველზე შეადგინონ და დაამტკიცონ შესაბამისი რეგიონების 1995 წლის ბიუჯეტები.

სათანადო წესით დამტკიცებული ბიუჯეტის მასალები დადგენილი ფორმით წარადგინონ საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროში 1995 წლის 10 თებერვლამდე.

მუხლი 12.

დადგინდეს, რომ საქართველოს რესპუბლიკის 1995 წლის რესპუბლიკური ბიუჯეტით ხარჯების დაფინანსება განხორციელდეს მხოლოდ ამ ბიუჯეტით განსაზღვრული შემოსავლის საბიუჯეტო ანგარიშზე ფაქტიური შემოსავლის კვალობაზე, თვისა და კვარტლურ კრილში, რომელსაც განსაზღვრავს რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტრო; საბიუჯეტო ხარჯების დაფინანსებისას პრიორიტეტი მიეცეს საბიუჯეტო ხარჯების იმ მუხლებს, რომლებიც შეეხება ხელფასებს, სტიპენდიებს, შემწეობებს, კვებისა და მედიკამენტების შეძენის ხარჯებს.

მუხლი 13.

დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროს ეკონომიკური რეფორმის მიმდინარეობაში ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების როლის გაძლიერების შესახებ მიღებული საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის ცალკეული ბრძანებულებებისა და ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს, რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქებისა და რაიონების გამგეობების (მერიების) მოთხოვნათა გათვალისწინებით გადასინჯოს რესპუბლიკურ და ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული ერთეულების ბიუჯეტებს შორის სახელმწიფო გადასახადების გადანაწილების მოქმედი გრძელვადიანი ნორმატივები და 1995 წლის 1 ივლისამდე წარმოუდგინოს საქართველოს პარლამენტს განსახილველად ამ ნორმატივების ახალი პროექტი.

მუხლი 14.

დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტს მეჩაიეთა შრომის ანაზღაურებაში არსებული დავალიანების დაფარვის მიზნით „საქგაზის“ დეპარტამენტის მიერ რეალიზებული პროდუქციის ამონაგები სახსრებიდან ანგარიშსწორებისას პირველი პრიორიტეტი მიანიჭოს მეჩაიეთა წინაშე ამ უწყების ვალდებულებების რეალიზაციას. მეჩაიეთა დავალიანება დაიფაროს 1995 წლის პირველ კვარტალში ყოველთვიურად თანაბარი პროპორციებით 1994 წლის 20 დეკემბრამდე თურქმენეთის რესპუბლიკასთან ანგარიშსწორების დამადასტურებელი დოკუმენტების მიხედვით.

მუხლი 15.

დადგინდეს, რომ საკანონმდებლო ინიციატივის წესით წარმოდგენილ წინადადებებს საქართველოს რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან დამატებითი ხარჯების გაწევის შესახებ საქართველოს პარლამენტი განიხილავს მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ამ წინადადებებში ნაჩვენებია იქნება შემოსავლის შესაბამისი წყარო ან რესპუბლიკური ბიუჯეტის ის ხარჯები, რომლებიც უნდა შემცირდეს.

მუხლი 16.

დადგინდეს, რომ საქართველოს რესპუბლიკის რესპუბლიკური ბიუჯეტიდან ახლადშექმნილი სტრუქტურების დაფინანსება უნდა განხორციელდეს მხოლოდ საქართველოს პარლამენტთან შეთანხმების შემდეგ.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— **სახელმწიფოს მეთაური**

ქალაქი თბილისი

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

თბილისი, 1995 წლის 11 იანვარი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

494 უზღავდა-საკრედიტო პოლიტიკის 1995 წლის კომისიის მიხედვით მიმართულებათა შესახებ

რესპუბლიკის საფინანსო და ფულად ბაზარზე ბოლო ხანს დასახული სტაბილიზაციის გარკვეული დადებითი ტენდენციების გაგრძელებისა და გაღრმავების უზრუნველსაყოფად საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტმა და ეროვნულმა ბანკმა განახორციელონ საჭირო ზომები სტაბილიზაციის ღონისძიებათა და სტრუქტურული რეფორმების საერთაშორისო სავალუტო ფონდსა და მსოფლიო ბანკთან შეთანხმებული პროგრამების განუხრელად და სათანადო ვადებში შესასრულებლად, რაც უზრუნველყოფს სარეაბილიტაციო კრედიტის, სისტემურ გარდაქმნათა დაფინანსების მეორე ნაწილისა (ტრანშის) და სარეზერვო კრედიტის (სტენდ-ბაის) მიღებას 1995 წლის პირველ ნახევარში.

2. უზრუნველყოფილ იქნეს სარეაბილიტაციო კრედიტების მისაღებად საჭირო საკანონმდებლო ბაზის შექმნა და ხელისუფლების სტრუქტურების სრულყოფა სათანადო ვადებში და საერთაშორისო სავალუტო ფონდის რეკომენდაციათა მაქსიმალურად შესაძლო გათვალისწინებით, რისთვისაც:

საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნულმა ბანკმა:

ა) საბანკო კანონმდებლობის ნაწილში:

უზრუნველყოს „ბანკებისა და საბანკო საქმიანობის შესახებ“ კანონპროექტის საბოლოო ვარიანტის რესპუბლიკის პარლამენტში წარმოდგენა 995 წლის თებერვლამდე;

ბ) ნაღდი ფულის მიმოქცევის ნაწილში:

საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტთან ერთად განიხილოს რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ უცხოური ვალუტის გატანის შეზღუდვის მი-

ზანშეწონილობის საკითხი და მიიღოს სათანადო ერთობლივი გადაწყვეტილება; ფულადი ემისიის საერთო პარამეტრებიდან გამომდინარე დამოუკიდებლად განსაზღვროს ნაღდი ფულის ემისია;

საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროსთან ერთად დაუყოვნებლივ განსაზღვროს მიმოქცევისათვის საჭირო ნაღდი კუპონების დამატებითი რაოდენობა და უზრუნველყოს მათი დროული დაბეჭდვა-შემოტანა რესპუბლიკაში;

გ) ფულად-საკრედიტო რეგულირების ნაწილში:

ფულადი ემისია დაუშვას მხოლოდ სისტემურ გარდაქმნათა დაფინანსების სახით საერთაშორისო სავალუტო ფონდის მიერ გამოყოფილი კრედიტის ფარგლებში და ფონდის მიერ განსაზღვრული მოცულობით, საბანკო სისტემის ადეკვატური ლიკვიდურობისა და კუპონის (შემდგომში ლარის) გაცვლის სტაბილური კურსის უზრუნველსაყოფად, წმინდა საერთაშორისო რეზერვების დადგენილი პარამეტრების აუცილებელი დაცვის პირობით;

საერთაშორისო სავალუტო ფონდის ტექნიკური დახმარების მისიასთან ერთად შექმნას ფულად-საკრედიტო რეგულირების შესაბამისი, უფრო მოქნილი და ეფექტური მექანიზმები და უზრუნველყოს მათი სისტემატური სრულყოფა;

დ) ანგარიშსწორების სრულყოფისა და საბანკო სისტემაში გადაუხდელობის ნაწილში:

1995 წლის პირველი კვარტალის ბოლომდე დაამთავროს ელექტრონული ფოსტის მოწყობის სამუშაოები ყველა საანგარიშსწორებო ცენტრში და უზრუნველყოს მათ შორის ერთდღიანი ანგარიშსწორების რეჟიმის განხორციელება ელექტროენერგიით სტაბილური უზრუნველყოფის პირობით;

იგივე განახორციელოს რესპუბლიკის მთელ საბანკო სისტემაში 1995 წლის ბოლომდე;

ბანკებს შორის მყარი კომუნიკაციების დამყარების კვალობაზე უზრუნველყოს უნაღდო ანგარიშსწორების თანამედროვე ფორმების დანერგვის ხელშემწყობი პირობების შექმნა;

არა უგვიანეს 1995 წლის იანვრისა შეიმუშაოს სათანადო ნორმატიული ბაზა და ამოქმედოს საკრედიტო რესურსების საბანკათაშორისო ბაზარი;

1995 წლის პირველ ნახევარში უზრუნველყოს მრავალფილიალიანი საბანკო სისტემისათვის შიდასაბანკო კლირინგული ცენტრების ამოქმედება, ხოლო წლის ბოლომდე — საბანკათაშორისო კლირინგის განხორციელების სათანადო პირობების შექმნა;

გაძლიეროს მრავალფილიალიანი საბანკო სისტემების ხელმძღვანელთა პასუხისმგებლობა საბანკათაშორისო ანგარიშსწორების შეუფერხებელი განხორციელებისათვის, მათ მიერ შიდასაბანკო რესურსების ოპერატიული მანევრირების გზით და სისტემატურად უზრუნველყოს საბანკო სისტემა ადეკვატური ლიკ-

ვიდურობით საკრედიტო რესურსების საბანკთაშორისო ბაზრისა და საბანკთა-
შორისო სავალუტო ბირჟის მეშვეობით;

ე) სავალუტო რეგულირების ნაწილში:

უზრუნველყოს თბილისის საბანკთაშორისო სავალუტო ბირჟის საქმიანობა,
ამასთან, 1995 წლის I კვარტალის ბოლომდე ვაჭრობის კვირაში სამჯერადი ჩა-
ტარება, წლის განმავლობაში ყოველდღიურ ვაჭრობაზე გადასვლის პერსპექტი-
ვით;

ფიქსინგის წესით კუპონის გაცვლითი კურსის დადგენა გააგრძელოს მხო-
ლოდ ამერიკულ დოლარზე; რაც შეეხება რუსულ მანეთს, დააწესოს მისი მერ-
ყობის მაქსიმალური და მინიმალური საზღვრები მოსკოვისა და თბილისის სავა-
ლუტო ბირჟებზე კროსკურსების თანაფარდობებიდან გამომდინარე;

ვ) საბანკო საქმიანობის ზედამხედველობისა და ლიცენზირების ნაწილში:

გააგრძელოს ახალი ბანკების რეგისტრაციის შეზღუდვა ეროვნული ფულა-
დი ერთეულის — ლარის შემოღებამდე, გარდა ერთობლივი ბანკებისა და
უცხოეთის ბანკების ფილიალებისა;

1995 წლის იანვრის ბოლომდე დახვეწოს კომერციული ბანკებისათვის და-
წესებული ნორმატივები, გააცნოს ისინი თითოეულ საბანკო დაწესებულებას
და გამოაქვეყნოს პერიოდულ პრესაში;

გააძლიეროს თითოეული ბანკის პასუხისმგებლობა აღნიშნული ნორმატივ-
ების დაცვისათვის და უფრო მკაცრი კონტროლი დაუწესოს ეროვნულ ბანკს
როგორც ანალიტიკური, ასევე ადგილზე შემოწმების პრაქტიკის გაფართოების
თვალსაზრისით;

ზ) ფულადი რეფორმის ნაწილში:

საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტროსთან და მთავრობის
შესაბამის კომისიასთან ერთად დაამთავროს მუშაობა ეროვნული ფულადი ერ-
თეულის დიზაინისა და ბანკნოტების საჭირო რაოდენობის განსაზღვრისათვის
და 1995 წლის იანვრის ბოლომდე უზრუნველყოს შეკვეთის გაფორმება მათ
დამზადებაზე;

საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტთან ერთად უზრუნველყოს
1995 წლის პირველი კვარტალის ბოლომდე ფულადი რეფორმის ჩატარების
პროცედურისა და ეკონომიკური საფუძვლების დეტალური დამუშავება იმ ანგა-
რიშით, რომ ბანკნოტების დაბეჭდვის, აგრეთვე სისტემურ გარდაქმნათა დაფი-
ნანსების მეორე ტრანშისა და სტენდ-ბაი კრედიტის მიღების მომენტისათვის
მიღწეულ იქნეს სრული და ყოველმხრივი მზადყოფნა ფულადი რეფორმის გან-
სახორციელებლად.

**საქართველოს პარლამენტის
სპიკერის მოადგილე**

ვახტანგ რჩეულიშვილი

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

495 ვაჟა ლორთქიფანიძის რუსეთის ფედერაციაში საქართველოს რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

თანხმობა მიეცეს საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფოს მეთაურს დანიშნოს ვაჟა ლორთქიფანიძე რუსეთის ფედერაციაში საქართველოს რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩად.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერის მოადგილე

პახტანბ რეაულიშვილი

თბილისი, 1995 წლის II იანვარი.

ბანჰოზილება გეორგი

„ინტერნეტის“ კვანძის მოწყობის შესახებ

საქართველოს პარლამენტმა 1995 წლის 12 იანვრის დადგენილებით ნება დართო აშშ კონგრესის ადამიანის უფლებათა დაცვის ფონდს განახორციელოს პარლამენტში მსოფლიო კომპიუტერული ქსელის „ინტერნეტის“ კვანძის მოწყობა, რის მეოხებითაც შეძლებს წლების განმავლობაში უფასოდ იქონიოს კავშირი „ინტერნეტში“ არსებული ინფორმაციის მრავალ წყაროსთან.

ამასთან დაკავშირებით რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტს დაევალოს ამ ღონისძიების უმოკლეს ვადაში განსახორციელებლად დახმარება აღმოუჩინოს აღნიშნულ ფონდს.

1995 წლის თებერვალი

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

496 აუდიტორული საქმიანობის შესახებ

I. ზოგადი დებულებები

მუხლი 1.

აუდიტორული საქმიანობა საქართველოს რესპუბლიკაში წესრიგდება ამ კანონით და საქართველოს რესპუბლიკის სხვა კანონმდებლობით.

„აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი განსაზღვრავს საქართველოს რესპუბლიკაში აუდიტორული საქმიანობის განხორციელების სამართლებრივ საფუძვლებს და აწესრიგებს აუდიტორულ საქმიანობასთან დაკავშირებულ ურთიერთობას.

ეს კანონი გამოიყენება ყველა იმ სამეურნეო სუბიექტის საქმიანობის აუდიტორული შემოწმებისას, რომელიც შექმნილია საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 2.

აუდიტორული საქმიანობა (აუდიტი) მოიცავს აუდიტორულ შემოწმებას, აუდიტორული მომსახურების გაწევას, აგრეთვე აუდიტის ორგანიზაციულ და მეთოდოლოგიურ უზრუნველყოფას.

აუდიტორული საქმიანობა ხორციელდება ფიზიკურ და იურიდიულ პირთა სამეწარმეო საქმიანობის, საბუღალტრო აღრიცხვის, ანგარიშგების, დაბეგვრის, საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის აუდიტორული შემოწმების (აუდიტის), აგრეთვე ექსპერტიზებისა და კონსულტაციების სახით.

აუდიტორული საქმიანობა ხორციელდება საქართველოს რესპუბლიკის სპეციალურად უფლებამოსილი სახელმწიფო ორგანოების მხრივ სამეურნეო სუბიექტების ფინანსური კონტროლისგან დამოუკიდებლად.

მუხლი 3.

აუდიტი არის აუდიტორებისა და აუდიტორული ფირმების მიერ სამეურნეო სუბიექტების საჯარო საბუღალტრო ანგარიშგების, აღრიცხვის, პირველადი დოკუმენტებისა და საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის შესახებ სხვა ინფორმაციის შემოწმება სათანადო ხელშეკრულების საფუძველზე მათი უტყუარობის, სისრულის, მოქმედ კანონმდებლობასა და დადგენილ ნორმატივებთან შესაბამისობის დადგენის მიზნით.

აუდიტი ტარდება სამეურნეო სუბიექტის ინიციატივით, აგრეთვე მოქმედი კანონმდებლობით განსაზღვრულ შემთხვევებში (სავალდებულო აუდიტი).

მუხლი 4.

აუდიტი არის ფიზიკური პირი, რომელსაც აქვს საქართველოს ტერიტორიაზე აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზია. იგი აუდიტორულ საქმიანობას ეწევა ინდივიდუალურად ან აუდიტორული ფირმების მეშვეობით.

მუხლი 5.

აუდიტორული ფირმა არის საწარმო, რომელსაც აქვს საქართველოს ტერიტორიაზე აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზია და რომლის ერთადერთი საწესდებო მიზანია აუდიტორული საქმიანობა.

აუდიტორულ ფირმას აუდიტორული საქმიანობის უფლება ეძლევა მხოლოდ მაშინ, თუ მასში სულ ცოტა ერთი აუდიტორი მანაც მუშაობს.

მუხლი 6.

აუდიტორული დასკვნა არის აუდიტორის მიერ სათანადო წესით შედგენილი, ხელმოწერით და ბეჭდვით დამოწმებული ოფიციალური საბუთი, რომელშიც წარმოდგენილია დასკვნა სამეურნეო სუბიექტის ანგარიშგების უტყუარობის, საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის საბუღალტრო აღრიცხვის სისრულის და მოქმედ კანონმდებლობასთან და დადგენილ ნორმატივებთან მისი შესაბამისობის შესახებ.

ექსპერტიზის სახით გაწეულ აუდიტორულ მომსახურებაზე ფორმდება საექსპერტო დასკვნა ან აქტი. აუდიტორული კონსულტაციები სამეურნეო სუბიექტებს შეიძლება გაეწიოთ ზეპირად ან წერილობით სათანადო ცნობის ან სხვა ოფიციალური დოკუმენტის გაფორმებით.

საქართველოს რესპუბლიკის სამეურნეო სუბიექტებისათვის წარდგენილი უცხო სახელმწიფოს აუდიტორის აუდიტორული დასკვნა უნდა დაამოწმოს საქართველოს რესპუბლიკის აუდიტორმა (აუდიტორულმა ფირმამ), თუ კანონით სხვა რამ არ არის გათვალისწინებული.

II. აუდიტორული საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება და თვითმართველობა

მუხლი 7.

აუდიტორული საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირება გულისხმობს:

- ა) აუდიტორული საქმიანობის საკანონმდებლო უზრუნველყოფას;
- ბ) აუდიტორთა ატესტაციას;
- გ) აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზირებას.

მუხლი 8.

აუდიტორული საქმიანობის რეგულირების სისტემაში სახელმწიფოს ფუნქციების განხორციელების მიზნით, საქართველოს პარლამენტის გადაწყვეტილებით, იქმნება საქართველოს პარლამენტთან არსებული აუდიტორული საქმიანობის საბჭო.

აუდიტორული საქმიანობის საბჭოს კომპეტენცია და ფუნქციები განისაზღვრება ამ კანონითა და აუდიტორული საქმიანობის საბჭოს დებულებით, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს პარლამენტი.

მუხლი 9.

აუდიტორული საქმიანობის საბჭოს კომპეტენციას განეკუთვნება:

ა) აუდიტის ჩატარების სტანდარტებისა და მეთოდოლოგიური რეკომენდაციების შემუშავება;

ბ) აუდიტორთა ატესტაციისათვის საკვალიფიკაციო მოთხოვნების შემუშავება და დამტკიცება, ატესტაციის ჩატარების დებულების დამტკიცება;

გ) აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზირების დებულების შემუშავება და დამტკიცება;

დ) აუდიტორთა კადრების მომზადებისა და გადამზადების (კვალიფიკაციის ამაღლების) სისტემის შექმნა, აუდიტორთა ატესტაცია, აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზირება;

ე) აუდიტორთა და აუდიტორული ფირმების ერთიანი სახელმწიფო რეესტრის წარმოება;

ვ) აუდიტორულ საქმიანობაზე სხვა სახელმწიფოების მიერ გაცემული დოკუმენტების ლეგალიზაცია საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე;

ზ) აუდიტორული საქმიანობის სახელმწიფო რეგულირებასთან დაკავშირებული სხვა საკითხების გადაწყვეტა.

დასაშვებია აუდიტორული საქმიანობის საბჭოს კომპეტენციას მიკუთვნებული ზოგიერთი საკითხის დელეგირება აუდიტორთა თვითმმართველობის საზოგადოებრივი გაერთიანებებისათვის.

მუხლი 10.

აუდიტორთა ატესტაციას (კვალიფიკაციის დონის განსაზღვრა) ახდენს საქართველოს პარლამენტთან არსებული აუდიტორული საქმიანობის საბჭო.

ატესტაციაზე დაიშვებიან უმადლესი ან საშუალო სპეციალური ეკონომიკური ან იურიდიული განათლების მქონე ფიზიკური პირები, რომელთაც აქვთ აუდიტორად, აუდიტორული ფირმის სპეციალისტად, ბუღალტრად, ეკონომისტად, რევიზორად, იურისტად, საწარმოს ხელმძღვანელად, ეკონომიკური პროფილის მეცნიერ მუშაკად ან პედაგოგად მუშაობის სულ ცოტა ხუთი წლის სტაჟი.

საატესტაციო გამოცდების ჩაბარების შემთხვევაში პირი იღებს საკვალიფიკაციო სერტიფიკატს, რომლის მოქმედების ვადა ხუთ წელს არ აღემატება.

ატესტაციის კონკრეტული პირობები განისაზღვრება შესაბამისი დებულებით, რომელსაც ამტკიცებს აუდიტორული საქმიანობის საბჭო.

მუხლი 11.

აუდიტორებსა და აუდიტორულ ფირმებს საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე შეუძლიათ აუდიტორულ საქმიანობას ეწეოდნენ მხოლოდ ლიცენზიის მიღების შემდეგ.

აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზიას იძლევა აუდიტორული საქმიანობის საბჭო.

აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზიის მიღების უფლება აქვთ ატესტირებულ აუდიტორებს და სახელმწიფო რეგისტრაციაგავლილ აუდიტორულ ფირმებს. ლიცენზიის მოქმედების ვადა ხუთ წელს არ აღემატება.

ლიცენზიები ცალ-ცალკე მიეცემათ:

- ა) საბანკო აუდიტს;
- ბ) სადაზღვევო ორგანიზაციათა აუდიტს;
- გ) საბირჟო, არასაბირჟო ფონდებისა და საინვესტიციო ინსტიტუტების აუდიტს;

დ) ზოგად აუდიტს (სხვა ეკონომიკურ სუბიექტთა აუდიტს).

აუდიტორს ან აუდიტორულ ფირმას შეუძლია მიიღოს ერთ ან რამდენიმე სფეროში აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზია.

აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზირების კონკრეტული პირობები განისაზღვრება სპეციალური დებულებით, რომელსაც ამტკიცებს აუდიტორული საქმიანობის საბჭო.

მუხლი 12.

საჯარო საბუღალტრო აღრიცხვაში შედის აუდიტორული დასკვნა, ბალანსი, მოგება-ზარალის ანგარიში, სხვა საფინანსო და საბუღალტრო ანგარიშგება, რომლებიც არ შეიცავს კომერციულ საიდუმლოებას და გათვალისწინებულია მოქმედი კანონმდებლობით საფინანსო და საბუღალტრო ანგარიშგების მომხმარებლებისთვის წარსადგენად და პერიოდულ პრესაში გამოსაქვეყნებლად.

მუხლი 13.

საფინანსო და საბუღალტრო ანგარიშგების მომხმარებლები არიან საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად განსაზღვრული სახელმწიფო ხელისუფლების ორგანოების წარმომადგენლები, სამეურნეო სუბიექტის საქმიანობის შედეგებით დაინტერესებული ფიზიკური და იურიდიული პირები, მათ შორის: მესაკუთრენი, დამფუძნებლები, კრედიტორები, ინვესტორები და სხვა პირნი, რომელთაც მოქმედი კანონმდებლობით უფლება აქვთ მიიღონ საბუღალტრო და საფინანსო ანგარიშგებაში ასახული ინფორმაცია.

მუხლი 14.

პასუხისმგებლობა საბუღალტრო და საფინანსო ანგარიშგების სწორად შედგენასა და მათი მომხმარებლისთვის წარდგენაზე ეკისრება სამეურნეო სუბიექტის ხელმძღვანელს.

მუხლი 15.

აუდიტის ჩატარება სავალდებულოა:

ა) იმ სამეურნეო სუბიექტებისთვის, რომელთა ორგანიზაციულ-სამართლებრივი ფორმა მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად ითვალისწინებს მესაკუთრეთა შეზღუდულ ქონებრივ პასუხისმგებლობას;

ბ) ბანკების, სადაზღვევო კომპანიების, არასაბიუჯეტო ფონდების, საფონდო და სასაქონლო ბირჟებისთვის;

გ) ფასიანი ქაღალდების ემიტენტებისა და საინვესტიციო ინსტიტუტებისთვის;

დ) სხვა სუბიექტებისთვის, რომელთა სიას ყოველწლიურად ამტკიცებს საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტრო.

III. აუდიტორული საქმიანობის წარმართვის წესები და პირობები

მუხლი 16.

აუდიტი ტარდება აუდიტორსა (აუდიტორულ ფირმას) და დამკვეთს შორის დადებული ხელშეკრულების საფუძველზე.

კონსულტაციების სახით აუდიტორული მომსახურების გაწევა შეიძლება ხელშეკრულების, დამკვეთის მიერ აუდიტორისადმი (აუდიტორული ფირმისადმი) წერილობითი ან ზეპირი მიმართვის საფუძველზე.

აუდიტორსა (აუდიტორულ ფირმას) და დამკვეთს შორის დადებულ ხელშეკრულებაში გათვალისწინებული უნდა იყოს აუდიტის საგანი და შესრულების ვადები, აუდიტორული მომსახურების მოცულობა, ანაზღაურების ოდენობა და პირობები, მხარეთა პასუხისმგებლობა და სხვა.

ხელშეკრულებით აუდიტორული მომსახურებისთვის გათვალისწინებული ანაზღაურება არ შეიძლება უკავშირდებოდეს შემოწმების შედეგად გადასახადების მოსალოდნელი შემცირების თანხას.

ხელშეკრულების საგანი და პირობები კონფიდენციალური ინფორმაციაა.

მუხლი 17.

სამეურნეო სუბიექტებს უფლება აქვთ ამოირჩიონ აუდიტორი (აუდიტორული ფირმა). აუდიტორები დამოუკიდებელნი არიან თავიანთი კლიენტებისგან, აგრეთვე მესამე მხარისგან, მათ შორის სახელმწიფო ორგანოებისგან, აგრეთვე იმ აუდიტორული ფირმის მესაკუთრეებისა და ხელმძღვანელებისგან, სადაც ისინი მუშაობენ.

დამკვეთი ვალდებულია შეუქმნას აუდიტორს (აუდიტორულ ფირმას) სათანადო პირობები აუდიტის ჩატარებისთვის.

მუხლი 18.

აუდიტორის (აუდიტორული ფირმის) მიერ ხელშეკრულების პირობების

შესრულება ფორმდება აუდიტორული დასკვნის მიღება-ჩაბარების აქტით. აუდიტორულ დასკვნას ადგენენ შესაბამისი ფორმით და დაამოწმებენ აუდიტორის ხელმოწერით.

IV. აუდიტორული საქმიანობის მონაწილეთა უფლება-მოვალეობანი

მუხლი 19.

აუდიტორებს (აუდიტორულ ფირმებს) უფლება აქვთ:

ა) მოქმედი კანონმდებლობის, ნორმებისა და სტანდარტების, დამკვეთთან დადებული ხელშეკრულების პირობების, პროფესიული ცოდნისა და გამოცდილების საფუძველზე დამოუკიდებლად განსაზღვრონ აუდიტის ფორმები და მეთოდები;

ბ) მიიღონ დამკვეთის ან მესამე პირების ხელთ არსებული ყველა საჭირო დოკუმენტი, რომლებიც შეეხება აუდიტის საგანს. ასეთი დოკუმენტების მქონე მესამე პირები ვალდებული არიან წარუდგინონ ისინი აუდიტორს (აუდიტორულ ფირმას) დამკვეთის მიერ დამოწმებული მოთხოვნის შესაბამისად;

გ) მიიღონ აუდიტის საგანზე ნებისმიერი საჭირო განმარტება ზეპირი ან წერილობითი ფორმით დამკვეთის ხელმძღვანელებისა და მუშაკებისაგან;

დ) შეამოწმონ სრული მოცულობით სამეურნეო სუბიექტის საფინანსო-სამეურნეო საქმიანობის დოკუმენტაცია, არსებული ფულადი სახსრები, ფასიანი ქაღალდები, მატერიალური ფასეულობანი; მოითხოვონ სამეურნეო სუბიექტის ხელმძღვანელობისაგან საკონტროლო გაზომვის, პროდუქციის ხარისხის განსაზღვრის და სხვა სამუშაოების მოწყობა;

ე) მიიწვიონ ხელშეკრულების საფუძველზე სხვადასხვა პროფილის სპეციალისტები შემოწმებაში მონაწილეობის მისაღებად.

მუხლი 20.

აუდიტორები (აუდიტორული ფირმები) მოვალენი არიან:

ა) აუდიტორული საქმიანობის განხორციელებისას განუხრელად დაიცვან საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობა;

ბ) კვალიფიციურად მოაწყონ აუდიტორული მომსახურება, შეამოწმონ დამკვეთის საბუღალტრო აღრიცხვისა და ანგარიშგების მდგომარეობა, მათი უტყუარობა, სისრულე და შესაბამისობა მოქმედ კანონმდებლობასთან და დადგენილ ნორმატივებთან;

გ) აცნობონ დამკვეთს, აგრეთვე სათანადო მიმართვის შემთხვევაში მესაკუთრეებს, მათ რწმუნებულებს აუდიტის ჩატარებისას საბუღალტრო აღრიცხვასა და ანგარიშგებაში გამოვლენილი ნაკლოვანებები;

დ) საიდუმლოდ შეინახონ აუდიტორული მომსახურების დროს მიღებული ინფორმაცია, არ გაახმაურონ კომერციული საიდუმლოების შემცველი ცნობები, გარდა საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით გათვალისწინებულ შემთხვევებისა, არ გამოიყენონ ისინი თავიანთი ან მესამე პირის ინტერესებისათვის;

ე) არ დაუშვან თავისი და მესამე პირების საქმიანი თვისებების რეკლამირება.

მუხლი 21.

აუდიტის ჩატარება ეკრძალებათ:

ა) აუდიტორებს, რომლებიც შესამოწმებელი სამეურნეო სუბიექტის რომელიმე ხელმძღვანელის ახლო ნათესავები არიან;

ბ) აუდიტორებს, რომლებსაც შესამოწმებელ სამეურნეო სუბიექტთან აკავშირებთ პირადი ქონებრივი ინტერესი;

გ) აუდიტორებს, რომლებიც შესამოწმებელი სამეურნეო სუბიექტის მუშაკები, მესაკუთრეები, დამფუძნებლები ან ხელმძღვანელობის წევრები არიან;

დ) აუდიტორებს, რომლებიც შესამოწმებელი სამეურნეო სუბიექტის შვილობილი საზოგადოების, ფილიალის ან წარმომადგენლობის მუშაკები ან თანამესაკუთრენი არიან.

მუხლი 22.

სამეურნეო სუბიექტები, რომელთა საქმიანობა ექვემდებარება სავალდებულო აუდიტორულ შემოწმებას, ვალდებული არიან საანგარიშო წლის 31 დეკემბრამდე შეატყობინონ საგადასახადო ინსპექციას აუდიტორულ მომსახურებაზე ხელშეკრულების დადების შესახებ. აუდიტორული დასკვნა საგადასახადო ინსპექციას ჩაბარდება საანგარიშოს მომდევნო წლის 30 ივნისამდე.

მუხლი 23.

შესამოწმებელი სამეურნეო სუბიექტის ხელმძღვანელები ვალდებული არიან:

ა) აუდიტორს (აუდიტორულ ფირმას) გადასცენ აუდიტის ჩასატარებლად საჭირო მთელი დოკუმენტაცია, აუდიტორის მოთხოვნისთანავე მისცენ ახსნა-განმარტება ზეპირი ან წერილობითი ფორმით აუდიტის საგანთან დაკავშირებით, შეუქმნან აუდიტორს აუდიტის ჩატარებისათვის საჭირო პირობები;

ბ) ოპერატიულად აღმოფხვრან აუდიტორული შემოწმებით გამოვლენილი ნაკლოვანებანი.

მუხლი 24.

აუდიტორს (აუდიტორულ ფირმას), რომელიც სათანადოდ არ შეასრულებს

თავის მოვებობებს, ქონებრივი და სხვა სახის პასუხისმგებლობა ეკისრება საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობისა და დამკვეთთან დადებული ხელშეკრულების შესაბამისად.

აუდიტორის (აუდიტორული ფირმის) ქონებრივი პასუხისმგებლობის მოცულობა არ შეიძლება აღემატებოდეს მისი მიზნით დამკვეთისადმი ფაქტობრივად მიყენებული ზარალის ოდენობას.

აუდიტორისა (აუდიტორული ფირმისა) და დამკვეთის ქონებრივ დავას სასამართლო წყვეტს მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 25.

აუდიტორული საქმიანობის საბჭოს გადაწყვეტილებით აუდიტორს (აუდიტორულ ფირმას) შეიძლება ჩამოერთვას აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზია შემდეგ შემთხვევებში:

- ა) აუდიტის დაბალ დონეზე ჩატარების რამდენიმე ფაქტის დადგენისას;
- ბ) აუდიტის ჩატარებისას საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობის განზრახ დარღვევის დროს;
- გ) თუ ლიცენზიის გაცემის შემდეგ გამოვლინდა მის მისაღებად აუდიტორის (აუდიტორული ფირმის) მიერ უსწორო მონაცემების წარდგენის ფაქტი;
- დ) თუ აუდიტორი (აუდიტორული ფირმა) ლიცენზიით გაუთვალისწინებელ აუდიტორულ საქმიანობას ეწევა.

მოქმედი კანონმდებლობით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევებში აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზიის ჩამორთმევის წესს განსაზღვრავს აუდიტორული საქმიანობის საბჭო.

მუხლი 26.

აუდიტორებს (აუდიტორულ ფირმებს) უფლება აქვთ სასამართლოში გაასაჩივრონ აუდიტორული საქმიანობის საბჭოს გადაწყვეტილება ლიცენზიის გაცემაზე უარის თქმის ან მისი ჩამორთმევის შესახებ; მათ უფლება აქვთ აგრეთვე ხელმოკრედ მოითხოვონ აუდიტორული საქმიანობის ლიცენზია მისი ჩამორთმევიდან ერთი წლის შემდეგ.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე
— სახელმწიფოს მეთაური **ილუარდ შიკარდნაძე**

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **პახტანგ ბოგუაძე**

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

**497 „აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ საქართველო
რესპუბლიკის კანონის თაობაზე**

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„აუდიტორული საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გობჯიაძე

თბილისი, 1995 წლის 7 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

**498 „თამასუქის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლი-
კის კანონის თაობაზე**

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„თამასუქის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გობჯიაძე

თბილისი, 1995 წლის 7 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

**499 „ჩეკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კა-
ნონის თაობაზე**

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„ჩეკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გობჯიაძე

თბილისი, 1995 წლის 7 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

500 „საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 7 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

501 „კერძო დეტექტიური და დაცვითი საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

კერძო დეტექტიური და დაცვითი საქმიანობის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 8 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

502 საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის რეორგანიზაციის კონცეფციის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. მოწონებულ იქნეს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის რეორგანიზაციის კონცეფცია.

2. დაევალოთ პარლამენტის ჯანმრთელობის დაცვის, იურიდიულ და საფი-

ნანსო-საბიუჯეტო კომისიებს ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო ფონდის ფორმირების მიზნით ერთი კვირის ვადაში შეიმუშაონ წინადადებები საგადასახადო კანონმდებლობაში შესაბამისი ცვლილებების შეტანის შესახებ.

3. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტს დააჩქაროს სახელმწიფო სამედიცინო პროგრამებისა და ჯანმრთელობის დაცვის სისტემის რეორგანიზაციისათვის აუცილებელი ნორმატიული აქტების შემუშავება.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გომეზაძე

თბილისი, 1995 წლის 8 თებერვალი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

503 საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა კოდექსში დამატების შეტანის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. 1973 წლის 28 ივნისის კანონით დამტკიცებულ საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა კოდექსის (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1973 წ., № 6, მუხ. 118) 64-ე მუხლის პირველ ნაწილს შემდეგ შემდეგ დაემატოს შემდეგი შინაარსის აბზაცი:

„9 მაისს — ფაშიზმზე გამარჯვების დღეს“.

2. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— სახელმწიფოს მეთაური

იღუბარდ შივარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

ვახტანგ გომეზაძე

თბილისი, 1995 წლის 8 თებერვალი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

504 საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე აიკრძალოს:

ა) ტოქსიკური და რადიოაქტიური სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ტრანზიტი და იმპორტი, მათი საქართველოს რესპუბლიკაში უტილიზაციის, გაუვნებელყოფის, გადაამუშავების, დამარხვის ან ნებისმიერი სხვა მიზნით;

ბ) სხვა სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების იმპორტი, მათი გაუყენებელყოფის დაწვის ან დამარხვის მიზნით.

2. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე დაშვებულია არატოქსიკური და არარადიოაქტიური ნარჩენების იმპორტი მხოლოდ მათი შემდგომი გადამუშავების ან რეექსპორტის მიზნით. ეს ნარჩენებია: შავი და ფერადი ლითონების ჯართი, ყველა ტიპის მაკულატურა, პლასტმასები (მხოლოდ იმ ტიპის, რომელთა გადამუშავება საქართველოს რესპუბლიკაში შესაძლებელია), საფეიქრო და საგლანტერეო წარმოების, ხის გადამუშავების (ბურბუშელა, ნახერხი), აგრეთვე მინის ნარჩენები.

3. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების იმპორტი დაშვებულია მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ ისინი აკმაყოფილებენ საქართველოს რესპუბლიკისა და ექსპორტიორი ქვეყნის კანონმდებლობების მოთხოვნათა შორის უმკაცრესს.

4. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების იმპორტირებისას მათ თან უნდა ერთვოდეს ექსპორტიორი ქვეყნის სერტიფიკატი ნარჩენების წარმოშობის, მათში მავნე ნივთიერებების შემცველობის და მათი ექსპორტიორი ქვეყნის კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შესახებ. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე შემოტანის დროს ნარჩენები უნდა შემოწმდეს საქართველოს რესპუბლიკის გარემოს დაცვისა და ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროების მიერ და გაიცეს სერტიფიკატი ნარჩენებში მავნე ნივთიერებების შემცველობისა და მათი საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობასთან შესაბამისობის შესახებ.

5. ამ კანონის დამრღვევი პირები პასუხს აგებენ საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— სახელმწიფოს მეთაური

ილუარდ შივარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

ვახტანგ ბოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 8 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

505 „საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. „საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

2. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს „საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ნარჩენების იმპორტის აკრძალვის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს 1992 წლის II აგვისტოს № 118 დადგენილება.

3. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტმა:

ა) შეუსაბამოს თავისი დადგენილებები ამ კანონს;

ბ) ერთი თვის ვადაში დაამტკიცოს ნარჩენებში მავნე ნივთიერებების შემცველობისა და მათი საქართველოს რესპუბლიკის ნორმებსა და სტანდარტებთან შესაბამისობის სერტიფიკატის ფორმა.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გომიჯანი

თბილისი, 1995 წლის 8 თებერვალი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

506 საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლისა და სისხლის სამართლის საკროცესო კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. შეტანილ იქნას ცვლილებები და დამატებები:

1960 წლის 30 დეკემბრის კანონით დამტკიცებულ საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსში (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1961 წ., № 1, მუხ. 10):

კოდექსს დაემატოს 251^ბ მუხლი და ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 251^ბ. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე რადიოაქტიური და ტოქსიკური სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ტრანზიტი და იმპორტი

საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე რადიოაქტიური და ტოქსიკური სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ტრანზიტი და იმპორტი მათი საქართველოს რესპუბლიკაში უტილიზაციის, გაუვნებელყოფის, გადამუშავების, დამარხვის ან ნებისმიერი სხვა მიზნით, აგრეთვე სხვა სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების იმპორტი მათი გაუვნებელყოფის, დაწვის ან დამარხვის მიზნით —

ისევე თავისუფლების აღკვეთით ვადით ხუთ წლამდე და ჯარიმით მინიმალური ხელფასის ხუთასჯერადი ოდენობით.

იგივე ქმედობა, რასაც მოჰყვება მძიმე შედეგი, —

ისჯება თავისუფლების აღკვეთით ვადით რვა წლამდე“.

კოდექსის 81 მუხლის მეორე ნაწილს სიტყვების „რადიაქტიური მასალეების გატაცება (251³ მუხლი)“ შემდეგ დაემატოს სიტყვები „სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ტრანზიტი და იმპორტი (251⁶ მუხლის მეორე ნაწილი)“;

კოდექსის 44-ე მუხლის პირველი ნაწილის მეორე პუნქტს სიტყვების „რადიაქტიური მასალეების გატაცებისათვის (251³ მუხლი)“ შემდეგ დაემატოს სიტყვები „საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე რადიაქტიური და ტოქსიკური სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტისათვის (251⁶ მუხლის მეორე ნაწილი)“;

კოდექსის 54-ე მუხლის მეექვსე ნაწილს სიტყვების „რადიაქტიური მასალეების გატაცება (251³ მუხლი)“ შემდეგ დაემატოს სიტყვები „საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე რადიაქტიური და ტოქსიკური სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტისათვის (251⁶ მუხლის მეორე ნაწილი)“;

კოდექსის 55-ე მუხლის მეექვსე ნაწილის მე-2 პუნქტს სიტყვების „რადიაქტიური მასალეების გატაცებისათვის (251³ მუხლი)“ შემდეგ დაემატოს სიტყვები „საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე რადიაქტიური და ტოქსიკური სამრეწველო და საყოფაცხოვრებო ნარჩენების ტრანზიტისა და იმპორტისათვის (251⁶ მუხლის მეორე ნაწილი)“.

2. 1960 წლის 30 დეკემბრის კანონით დამტკიცებულ საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1961 წ., № 1, მუხ. II) 126-ე მუხლის მეოთხე ნაწილში ციფრის „251⁵“ შემდეგ დაემატოს ციფრი „251⁶“.

3. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— **სახელმწიფოს მეთაური**

ედუარდ შევარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

ვახტანგ ბოზუაძე

თბილისი, 1995 წლის 8 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

507 „საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გობჯიაძე

თბილისი, 1995 წლის 9 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

508 „სახელმწიფო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„სახელმწიფო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გობჯიაძე

თბილისი, 1995 წლის 9 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

509 „საქართველოს რესპუბლიკის ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„საქართველოს რესპუბლიკის ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

**საქართველოს პარლამენტის
სპიკერის მოადგილე**

რუსუდან ბერიძე

თბილისი, 1995 წლის 10 თებერვალი.

510 „კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

**საქართველოს პარლამენტის
სპიკერის მოადგილე**

რუსუდან ბერიძე

თბილისი, 1995 წლის 10 თებერვალი.

511 შავი და შერადი ლითონების ჯართისა და ნარჩენების რესპუბლიკის შარბლავს ბარეთ ბატანის აპრობაციის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკაში ფუნქციონირებენ მეტალურგიული, მანქანათმშენებლობის და სხვა სამრეწველო საწარმოები, რომელთა ძირითადი ნედლეული შავი და ფერადი ლითონების ჯართი და ნარჩენებია, რის გამოც მათ სტრატეგიული მნიშვნელობა ენიჭებათ და დაუშვებელია ამ ლითონების სახელმწიფოს ფარგლებს გარეთ გატანა. მიუხედავად ამისა, უკანასკნელ პერიოდში წარმოებს რესპუბლიკიდან ჯართისა და ნარჩენების გატანა როგორც არალეგალურად, ასევე საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის ცალკეული დადგენილებებით. ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. აიკრძალოს შავი და ფერადი ლითონების ჯართისა და ნარჩენების ექსპორტი.

როგორც გამონაკლისი, ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში, რეექსპორტი განხორციელდეს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის დადგენილებით საქართველოს პარლამენტის მრეწველობის, მშენებლობის, ენერგეტიკის, ტრანსპორტის, კავშირგაბმულობისა და კომუნალური მეურნეობის კომისიისა და ეკონომიკურ საკითხთა კომისიის წინასწარი თანხმობით.

2. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის ყველა დადგენილება შავი და ფერადი ლითონების გატანის თაობაზე (მათ შორის რეექსპორტით შემოტანილისა), რომლებიც ეწინააღმდეგება ამ დადგენილებას.

3. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტს უსოფლიო

საბაზრო ფასების გათვალისწინებით ა/წლის 15 მარტამდე შეიმუშაოს ს.ს. და ფერადი ლითონების ჯართისა და ნარჩენების სახელმწიფო შესყიდვის დიფერენცირებული ფასები და საბაჟო განაკვეთები.

4. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის პროკურატურას შეისწავლოს შავი და ფერადი ლითონების და მათი ნარჩენების რესპუბლიკიდან გატანის თაობაზე მინისტრთა კაბინეტის დადგენილებებისა და სხვა კანონქვემდებარე აქტების მართლზომიერების საკითხი და ინფორმაცია ამის თაობაზე ერთი თვის ვადაში წარმოუდგინოს საქართველოს პარლამენტს, ხოლო ორი თვის ვადაში — ინფორმაცია მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების და სახელმწიფო ორგანიზაციების ხელმძღვანელების პასუხისმგებლობის შესახებ.

5. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტმა შეიმუშაოს „საქმეორეულითონის“ მიერ შავი და ფერადი ლითონების ჯართისა და ნარჩენების შეგროვების, ჩაბარებისა და ტრანსპორტირების რეგულირების წესი.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **პახტანბ გოგუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 21 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

512 „კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **პახტანბ გოგუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 21 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

513 „საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **პახტანბ გოგუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 21 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

514 „საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სისხლის სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სისხლის სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე“ მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ გომიანი**
თბილისი, 1995 წლის 21 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

515 საქართველოს პარლამენტის მართლწესრიგისა და კანონიერების დაცვის კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

არჩეულ იქნეს დავით ჭელიძე საქართველოს პარლამენტის მართლწესრიგისა და კანონიერების დაცვის კომისიის წევრად.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ გომიანი**
თბილისი, 1995 წლის 21 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

516 „საქართველოს სსრ ტყის კოდექსში ცვლილება- თა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რეს- პუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„საქართველოს სსრ ტყის კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ ბოგუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 22 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

517 „სახელმწიფო ნაპრკალებისა და სამონადირეო მეურნეობების შესახებ“ საქართველოს პარლამენტის 1993 წლის 2 მარტის დადგენილების გა- მო

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკის თავდაცვის სამინისტროსათვის გადასაცემი ობიექტების ნუსხიდან ამოღებულ იქნეს ნაკრძალები, სამონადირეო და სატყეო მეურნეობები, ტბები, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გადამამუშავებელი და შესანახი საწარმოები.

2. სასაზღვრო ზონაში განლაგებული ნაკრძალები, სამონადირეო და სატყეო მეურნეობები, ტბები, სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტების გადამამუშავებელი და შესანახი საწარმოები ერთი თვის ვადაში დაუბრუნდეს შესაბამის სამოქალაქო უწყებებს.

3. საქართველოს რესპუბლიკის სასაზღვრო ზონაში განლაგებულ ნაკრძალებში, სამონადირეო და სატყეო მეურნეობებში და ტბებზე განსაკუთრებული სახელმწიფო რეჟიმის დაცვა თავდაცვის სამინისტროსთან ერთად უზრუნველყონ შესაბამისმა სამოქალაქო უწყებებმა.

თავდაცვის სამინისტრომ აღნიშნულ ზონაში შეასრულოს მხოლოდ სამხედრო ფუნქცია, ხოლო სამოქალაქო უწყებებმა წარმართონ მეურნეობა და უზრუნველყონ ბუნებრივი რესურსების რაციონალურად გამოყენება და გარემოს დაცვა მოქმედი კანონმდებლობისა და დადგენილი წესების შესაბამისად.

4. ზემოაღნიშნულთან დაკავშირებით ცვლილება შევიდეს „საქართველოს რესპუბლიკის სასაზღვრო ზოლის ფორმირებისა და ფუნქციონირების კომპლექსურ პრობლემათა გადაწყვეტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საბჭოს 1992 წლის 7 მაისის № 10 დადგენილებაში და მე-4 პენქტი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„სასაზღვრო ზონაში მმართველობითი და სამეურნეო საქმიანობის გავალისწინებით შრომითი და მატერიალურ-ტექნიკური რესურსების სრული გამოყენების, სამეურნეო საკითხების ოპერატიულად გადაწყვეტისა და საქართველოს რესპუბლიკის ჭარების ყველა სახეობის კონტინგენტის სურსათით მომარაგების მიზნით, თავდაცვის სამინისტროს დაქვემდებარებაში გადაეცეს სასაზღვრო ზონაში კოლმეურნეობები და საზოგადოებრივი მეურნეობები (შემდგომში სასოფლო-სამეურნეო საწარმოდ წოდებული) თანახმად № 1 დანართისა“.

5. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტმა ათი დღის ვადაში შექმნას კომისია ყველა დაინტერესებული უწყების მონაწილეობით და ერთი თვის ვადაში უზრუნველყოს ამ დადგენილების შესრულება.

6. ეს დადგენილება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

ვახტანგ ბოზუაძე

თბილისი, 1995 წლის 22 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

518 „საავტომობილო ტრანსპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„საავტომობილო ტრანსპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

ვახტანგ ბოზუაძე

თბილისი, 1995 წლის 22 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

519 ქ. ლისაბონში 1994 წლის 16-17 დეკემბერს ჩატარებული ევროპის ენერგეტიკული ქარტიის კონფერენციაზე მიღებული ხელშეკრულების რატიფიკაციის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

რატიფიცირებულ იქნეს ქ. ლისაბონში 1994 წლის 16-17 დეკემბერს ჩატარებული ევროპის ენერგეტიკული ქარტიის კონფერენციაზე მიღებული ხელშეკრულება (ერთვის დედანს).

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **მანუჩარ ბოგუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 22 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

520 „იძულებითი ან სავალდებულო შრომის შესახებ“ კონვენციასთან შეერთების თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკა შეუერთდეს „იძულებითი ან სავალდებულო შრომის შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციას.

2. ამის შესახებ ეცნობოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **მანუჩარ ბოგუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 22 თებერვალი.

521 კონვენცია იძულებითი ან სავალდებულო შრომის შესახებ¹

შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის გენერალური კონფედერაცია, რომელიც მოწვეულ იქნა ჟენევაში საერთაშორისო ბიუროს ადმინისტრაციული საბჭოს მიერ და შეიკრიბა 1930 წლის 10 ივნისს და რომელმაც თავის მე-14 სესიაზე,

¹ ძალაში შესვლის თარიღია 1932 წლის 1 მაისი.

და ადგინა მთელი რიგი წინადადებებისა და იძულებითი ან აუცილებელი შრომის შესახებ, რაც წარმოადგენს სესიის დროს წესრიგის პირველი პუნქტის ნაწილს,

გადაწყვიტა მიეცა ამ წინადადებებისათვის საერთაშორისო კონვენციის ფორმა,

იღებს 1930 წლის 28 ივნისს ამ კონვენციას, რომელიც შეიძლება იწოდებოდეს, როგორც 1930 წლის კონვენცია იძულებითი შრომის შესახებ და რომელიც ექვემდებარება შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის წევრების მიერ რატიფიკაციას შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის წესდების დებულებების შესაბამისად.

მუხლი 1.

1. შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ყოველი წევრი, რომელიც მოახდენს ამ კონვენციის რატიფიკირებას, ვალდებულია გააუქმოს იძულებითი ან სავალდებულო შრომის ყველა ფორმის გამოყენება შესაძლებლად მოკლე ვადაში.

2. ასეთი სრული გაუქმების გამო იძულებითი ან სავალდებულო შრომა შეიძლება გამოყენებულ იქნეს გარდამავალი პერიოდის განმავლობაში მხოლოდ საზოგადოებრივი მიზნებისათვის და გამონაკლისის წესით იმ პირობებითა და გარანტიებით, რომლებიც დადგენილია მომდევნო მუხლებში.

3. ამ კონვენციის ძალაში შესვლიდან 5 წლის შემდეგ და 31-ე მუხლით გათვალისწინებულ მოხსენებასთან დაკავშირებით შრომის საერთაშორისო ბიუროს ადმინისტრაციული საბჭო განიხილავს იძულებითი ან სავალდებულო შრომის ყველა ფორმის გაუქმების შესაძლებლობას ახალი გადავადების გარეშე და გადაწყვეტს კონფერენციის დღის წესრიგში ამ საკითხის შეტანას.

მუხლი 2.

1. ამ კონვენციის მიზნებისათვის ტერმინი „იძულებითი ან სავალდებულო შრომა“ ნიშნავს ყოველგვარ სამუშაოს ან სამსახურს, რომელიც მოეთხოვება რომელიმე პირს რაიმე სასჯელის მუქარით და რომელსაც ეს პირი ნებაყოფლობით არ შეასრულებდა.

2. ამასთან ტერმინი „იძულებითი ან სავალდებულო შრომა“ ამ კონვენციის მიზნებისათვის არ გულისხმობს:

a) ყოველგვარ სამუშაოს და სამსახურს, რომელიც მოეთხოვება პიროვნებას კანონით სავალდებულო სამხედრო სამსახურის შესახებ და გამოიყენება წმინდა სამხედრო ხასიათის სამუშაოებისათვის;

b) ყოველგვარ სამუშაოს და სამსახურს, რომელიც წარმოადგენს მოქალაქეთა ჩვეულებრივ მოქალაქეობრივ მოვალეობას სრული თვითმმართველობის ქვეყანაში;

c) ყოველგვარ სამუშაოსა და სამსახურს, რომელიც მოეთხოვება პიროვნებას სასამართლო ორგანოს მიერ გამოტანილი განაჩენის შედეგად იმ პირობით, რომ ეს სამუშაო ან სამსახური შესრულდება სახელმწიფო ხელისუფლების კონტროლითა და ზედამხედველობით და რომ აღნიშნული პიროვნება არ იქნება დათმობილი ან გადაცემული კერძო პირების, კომპანიების ან საზოგადოებების განკარგულებაში;

d) ყოველგვარ სამუშაოსა და სამსახურს, რომელიც მოეთხოვება პიროვნებას საგანგებო მდგომარეობის პირობებში, ანუ ომის ან უბედურების საშიშროების — ხანძრის, წყალდიდობის, შიმშილის, მიწისძვრის, ძლიერი ეპიდემიის ან ეპიზოტიის, მავნე ცხოველების, ქვეწარმავლების ან მცენარეთა პარაზიტების შემოსევის და საერთოდ იმ გარემოებათა გამო, რომლებიც ქმნიან ან შესაძლებელია შეუქმნან საშიშროება მოსახლეობის ან მისი ნაწილის სიცოცხლეს ან ნორმალურ სასიცოცხლო პირობებს;

e) თემური ხასიათის წვრილმანი სამუშაოები ან ისეთი სამუშაოები, რომლებიც სრულდება კოლექტივის წევრთა მიერ ამ კოლექტივის პირდაპირ სარგებლობისათვის და რომლებიც ამის გამო შეიძლება ჩაითვალოს კოლექტივის წევრთა ჩვეულებრივ მოქალაქეობრივ მოვალეობად იმ პირობით, რომ თვითონ მოსახლეობას ან მის უშუალო წარმომადგენლებს უფლება აქვთ გამოთქვან თავიანთი შეხედულება ამ სამუშაოთა მიზანშეწონილობის შესახებ.

მუხლი 3.

ამ კონვენციის მიზნებისათვის ტერმინი „კომპეტენტური ხელისუფლება“ ნიშნავს ან მეტროპოლიის ხელისუფლებას, ან მოცემული ტერიტორიის უმაღლეს ცენტრალურ ხელისუფლებას.

მუხლი 4.

1. კომპეტენტურმა ხელისუფლებამ არც უნდა დააწესოს, არც ნება უნდა დართოს დაწესდეს იძულებითი ან სავალდებულო შრომა კერძო პირების, კომპანიების ან საზოგადოებების სასარგებლოდ.

2. თუ იძულებითი ან სავალდებულო შრომის ამგვარი ფორმა კერძო პირების, კომპანიების ან საზოგადოებების სასარგებლოდ არსებობს იმ მომენტისათვის, როდესაც ორგანიზაციის რომელიმე წევრისგან ამ კონვენციის რატიფიცირება რეგისტრირებულია შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალური დირექტორის მიერ, ორგანიზაციის ეს წევრი მთლიანად გააუქმებს ამგვარ იძულებით ან სავალდებულო შრომას მისთვის ამ კონვენციის ძალაში შესვლის მომენტიდან.

მუხლი 5.

1. კერძო პირებისათვის, კომპანიებისათვის ან საზოგადოებებისათვის მინი-

ჭებული არანაირი კონცესია არ შეიძლება იყენებდეს იძულებითი ან სავალდებულო შრომის არავითარ ფორმას წარმოების მიზნებისათვის ან პროდუქტების ასაღებად, რომლებიც გამოიყენება ამ კერძო პირების კომპანიების ან საზოგადოებების მიერ და რომლებითაც ისინი ვაჭრობენ.

2. თუ იძულებითი ან სავალდებულო შრომის ამგვარი ფორმა გამომდინარეობს არსებული კონცესიების დებულებებიდან, ეს დებულებანი უნდა შეიცვალოს შესაძლებლად მოკლე ვადაში ამ კონვენციის I მუხლის მოთხოვნათა შესრულების მიზნით.

მუხლი 6.

ადმინისტრაციის ჩინოვნიკებმა იმ შემთხვევაშიც კი, როდესაც მათი ამოცანაა ასწავლონ მათდამი რწმუნებულ მოსახლეობას შრომის ესა თუ ის ფორმა, არ შეიძლება აიძულონ მოსახლეობა ან ცალკეული პირები იმუშაონ კერძო პირების, კომპანიების ან საზოგადოებების სასარგებლოდ.

მუხლი 7.

1. ტომთა ბელადებმა, რომლებიც არ ასრულებენ ადმინისტრაციულ მოვალეობებს, არ შეიძლება მიმართონ იძულებით ან სავალდებულო შრომას.

2. ტომთა ბელადებმა, რომლებიც ასრულებენ ადმინისტრაციულ მოვალეობებს, შეიძლება კომპეტენტური ხელისუფლების სპეციალური ნებართვით მიმართონ იძულებითი ან სავალდებულო შრომის გამოყენებას ამ კონვენციის მე-10 მუხლით გათვალისწინებულ პირობებში.

3. ტომთა ბელადებმა, რომლებიც აღიარებულნი არიან სათანადოდ და რომელნიც არ იღებენ შესაბამის ჯილდოს სხვა ფორმით, შეიძლება ისარგებლონ პირადი მომსახურებით შესაბამისი რეგლამენტაციის პირობით; ამ შემთხვევაში ყოველგვარი საჭირო ღონისძიება განხორციელდება ბოროტად გამოყენების თავიდან ასაცილებლად.

მუხლი 8.

1. იძულებითი ან სავალდებულო შრომის გამოყენების ნებისმიერი გადაწყვეტილებისთვის პასუხისმგებლობა ეკისრება მოცემული ტერიტორიის უმაღლეს სამოქალაქო ხელისუფლებას.

2. ამასთან ამ ხელისუფლებას შეუძლია უმაღლეს ადგილობრივ ხელისუფლებას მისცეს უფლება გამოიყენოს იძულებითი ან სავალდებულო შრომა იმ შემთხვევებში, როცა ასეთი შრომა არ გამოიწვევს მშრომელთა ჩვეული საცხოვრებელი ადგილიდან მოშორებას. ამ ხელისუფლებას შეუძლია აგრეთვე ამ კონვენციის 23-ე მუხლით გათვალისწინებული რეგლამენტაციით განსაზღვრულ პერიოდებში და პირობებით უმაღლეს ადგილობრივ ხელისუფლებას

მისცეს უფლება, მშრომელები ჩააბას იძულებით ან სავალდებულო შრომაში ჩვეული საცხოვრებელი ადგილიდან მოშორებით, თუკი ასეთი შრომა გაუადვილებს ადმინისტრაციის მოხელეებს მიმოსვლას, მოვალეობათა შესრულებისას და ადმინისტრაციის ტვირთის გადაზიდვას.

მუხლი 9.

იმ შემთხვევების გარდა, როცა ამ კონვენციის მე-10 მუხლით გათვალისწინებულია სხვა რამ, ხელისუფლების ორგანო, რომელსაც აქვს იძულებით ან სავალდებულო შრომაში ჩაბმის უფლება, ვიდრე გადაწყვეტს შრომის ამგვარი ფორმით გამოყენებას, მოვალეა წინასწარ დარწმუნდეს, რომ:

a) სამსახური ან სამუშაო, რომლებიც უნდა შესრულდეს, წარმოადგენს პირდაპირ და მნიშვნელოვან ინტერესს იმ კოლექტივისათვის, რომელმაც ეს უნდა შეასრულოს;

b) სამსახური ან სამუშაო წარმოადგენს აუცილებლობას ამჟამად ან ახლო მომავალში;

c) ამ სამუშაოსათვის ან სამსახურისათვის შეუძლებელია ნებაყოფლობითი მუშახელის მიღება, მიუხედავად იმისა, რომ შეთავაზებული იყო ისეთი ხელფასი და სამუშაო პირობები, რომლებიც მოკვმულ ტერიტორიაზე ანალოგიური სამსახურისათვის ან სამუშაოსათვის არის პრაქტიკაში;

d) მოსახლეობისათვის ამ სამსახურის ან სამუშაოს შედეგები არ იქნება მეტად მძიმე ტვირთი არსებული მუშახელისა და ამ მუშახელის მიერ აღნიშნული სამუშაოს შესრულების უნარის გათვალისწინებით.

მუხლი 10.

1. იძულებითი ან სავალდებულო შრომა, რომელიც მოითხოვება როგორც ბეგარა, და იძულებითი ან სავალდებულო შრომა, რომელსაც მიმართავენ ადმინისტრაციული მოვალეობის შემსრულებელი ტომთა ბელადები საზოგადოებრივი სამუშაოების შესრულებისათვის, თანდათან უქმდება.

2. ამ გაუქმებისათვის იმ შემთხვევებში, როცა იძულებითი ან სავალდებულო შრომა მოთხოვნილი იქნება, როგორც ბეგარა და როცა იძულებითი ან სავალდებო შრომა ადმინისტრაციული მოვალეობის შემსრულებელი ტომთა ბელადების მიერ იქნება დაწესებული საზოგადოებრივი სამუშაოს შესასრულებლად, დაინტერესებული ხელისუფლება წინასწარ უნდა დარწმუნდეს, რომ:

a) სამსახური ან სამუშაო, რომლებიც უნდა შესრულდეს, წარმოადგენს იმ კოლექტივის პირდაპირ და მნიშვნელოვან ინტერესს, რომელმაც ეს სამუშაო უნდა შეასრულოს;

b) სამსახური ან სამუშაო არის აუცილებელი ამჟამად ან ახლო მომავალში;

c) მოსახლეობისათვის ამ სამუშაოს ან სამსახურის შედეგები არ იქნება მე-

ტად მძიმე ტვირთი არსებული მუშახელის და ამ მუშახელის მიერ აღნიშნული სამუშაოს შესრულების უნარის გათვალისწინებით;

d) ამ სამსახურის ან სამუშაოს შესრულება არ იძულებს მშრომელებს დატოვონ მათი ჩვეული საცხოვრებელი ადგილები;

e) ამ სამსახურის ან სამუშაოს ხელმძღვანელობა წარმართება რელიგიის, საზოგადოებრივი ცხოვრებისა და სოფლის მეურნეობის მოთხოვნების შესაბამისად.

მუხლი 11.

1. იძულებით ან სავალდებულო შრომაში შეიძლება ჩააბან მხოლოდ ზრდასრული შრომისუნარიანი მამრობითი სქესის პირები არანაკლებ 18 და არა უმეტეს 45 წლის ასაკისა. ამ კონვენციის მე-10 მუხლით გათვალისწინებული კატეგორიის სამუშაოთა გარდა, დაცული უნდა იყოს შემდეგი შეზღუდვები და პირობები:

a) ყველა შემთხვევაში, როცა ეს შესაძლებელია, ადმინისტრაციის დანიშნულმა ექიმმა წინასწარ უნდა დაადასტუროს, რომ მოცემული პირები არ არიან დაავადებულნი რომელიმე ინფექციური დაავადებით, ფიზიკურად ვარგისნი არიან დაწესებული სამუშაოსა და იმ პირობებისათვის, რომლებშიც ეს სამუშაო სრულდება;

b) უნდა გათავისუფლდნენ სკოლის მასწავლებლები და მოსწავლეები, აგრეთვე მთელი ადმინისტრაციული პერსონალი;

c) ყველა კოლექტივში უნდა დარჩეს საოჯახო და საზოგადოებრივი ცხოვრებისათვის აუცილებელი რაოდენობა მოზრდილი და შრომისუნარიანი მამაკაცებისა.

d) საოჯახო და ცოლქმრული კავშირების პატივისცემა.

2. პირველი პუნქტის „ა“ ქვეპუნქტში მითითებული მიზნებისათვის ამ კონვენციის 23-ე მუხლით გათვალისწინებული რეგლამენტაცია განსაზღვრავს იმ წილს მოსახლეობის მუდმივი შრომისუნარიანი მამაკაცების რაოდენობიდან, რომელთა ერთდროული ჩაბმა იძულებით ან სავალდებულო შრომაში შესაძლებელია, მაგრამ იმ პირობით, რომ ამ წილმა არაერთარ შემთხვევაში არ უნდა გადააჭარბოს ამგვარი მოსახლეობის 25% -ს.

ასეთი წილის განსაზღვრისას კომპეტენტური ხელისუფლება ანგარიშს უწევს მოსახლეობის სიმჭიდროვეს, მის საზოგადოებრივ და ფიზიკურ განვითარებას, წლის დროსა და იმ სამუშაოს ხასიათს, რომელიც უნდა შეასრულონ მოცემულმა პირებმა თავიანთ საცხოვრებელ ადგილას და საკუთარი სახსრებით, და საერთოდაც პატივს სცემს მოცემული კოლექტივის ნორმალური ცხოვრებისათვის საჭირო ეკონომიკურ და საზოგადოებრივ საჭიროებებს.

მუხლი 12.

1. მაქსიმალური პერიოდი, რომლის განმავლობაშიც ესა თუ ის პირი შეიძლება ჩაებას სხვადასხვა ფორმის იძულებით ან სავალდებულო შრომაში, არ უნდა აღემატებოდეს წელიწადში 60 დღეს. ამასთანავე სამუშაო ადგილამდე მისვლისა და უკან დაბრუნებისათვის აუცილებელი დრო შედის ამ 60 დღეში.

2. იძულებით ან სავალდებულო შრომაში ჩაბმულ ყოველ მშრომელს მიეცემა მოწმობა, რომელშიც აღნიშნული იქნება ასეთი შრომის პერიოდები, რომლებიც მან უკვე გამოიღუშავა.

მუხლი 13.

1. იძულებით ან სავალდებულო შრომაში ჩაბმული ყოველი პირის ნორმალური სამუშაო დღის ხანგრძლივობა ისეთივე უნდა იყოს, როგორც თავისუფალი დაქირავების პირობებში, ხოლო დრო, რომელიც პირმა იმუშავა ჩვეულებრივი ნორმის გადამეტებით, ანაზღაურდება ისეთივე განაკვეთებით, როგორც ანაზღაურდება თავისუფალი დაქირავებული შრომის ზეგანაკვეთური სამუშაო.

2. იძულებით ან სავალდებულო შრომის ამა თუ იმ ფორმაში ჩაბმულ ყველა პირს ეძლევა კვირაში ერთი დასვენების დღე. ეს დღე შესაძლებლობის მიხედვით ემთხვევა მოცემული ქვეყნის ან რაიონის ტრადიციებით ან ჩვეულებებით განსაზღვრულ დღეს.

მუხლი 14.

1. იძულებით ან სავალდებულო შრომის ყველა ფორმა, გარდა ამ კონვენციის მე-10 მუხლში მოხსენიებული სამუშაოებისა, ანაზღაურდება ნაღდი ფულის იმ განაკვეთებით, რომლებიც არ შეიძლება იყოს იმ განაკვეთებზე ნაკლები, რომლებიც დადგენილია ასეთივე სამუშაოებისთვის ან იმ რაიონში, სადაც ეს სამუშაო სრულდება, ან იმ რაიონში, სადაც დაიქირავეს მშრომელები, ამასთან გამოიყენება უმაღლესი განაკვეთები.

2. იმ შემთხვევებში, როცა სამუშაოს დააწესებენ, ადმინისტრაციული მოვალეობის შემსრულებელ ტომთა ბელადების ხელფასის გადახდა წინა პუნქტებით გათვალისწინებული პირობებით შემოღებული უნდა იყოს შესაძლებლად მოკლე დროში.

3. ყოველ მშრომელს პერსონალურად უნაზღაურდება ხელფასი, და არა მისი ტომის მეთაურს ანდა რომელიმე სხვა ხელისუფლებას.

4. დღეები, რომლებიც დახარჯულია სამუშაო ადგილამდე და იქიდან უკან მგზავრობაში, ხელფასის გაცემის მიზნისათვის ითვლება სამუშაო დღეებად.

5. ამ მუხლის შედეგად არ იკრძალება მშრომელთათვის ჩვეულებრივი სასურსათო უზღუდის გაცემა ხელფასის ნაწილის წილად იმ პირობით, რომ ეს უზღუდები ტოლფასი იქნება იმ ფულადი თანხის მიხედვით, რომელიც მათ უნდა

შეცვალონ, მაგრამ არ შეიძლება ხელფასიდან არანაირი გამოქვითვა ან სახადების სახით და არც მშრომელთათვის შრომის განსაკუთრებულ პირობებში სამუშაოს გაგრძელებისათვის საჭირო უნარის შენარჩუნებისათვის მიცემული კვებისათვის, ტანსაცმლისათვის, ბინისათვის, აგრეთვე სამუშაო იარაღებისათვის.

მუხლი 15.

1. მოცემულ ტერიტორიაზე მოქმედი ან მომავალში ამოქმედებული ყველა კანონი, რომლებიც ეხება წარმოებაში უბედური შემთხვევებისას ან პროფესიული ავადმყოფობისას ანაზღაურებას და ყველა კანონი, რომლებიც ითვალისწინებს იმ პირთათვის დახმარებას, რომელნიც იმყოფებოდნენ გარდაცვლილი ან შრომისუნარდაკარგული მშრომელის კმაყოფაზე, გამოიყენება იმ პირთა მიმართ, რომელნიც ჩაბმული არიან იძულებით ან სავალდებულო შრომაში იმ საფუძველზე, როგორც თავისუფალი დაქირავებული მშრომელების მიმართ.

2. ყოველ შემთხვევაში ყველა ხელისუფლება, რომელიც იძულებით ან სავალდებულო შრომაში აბამს მშრომელებს, მოვალეა უზრუნველყოს მშრომელთა არსებობა, თუ წარმოებაში უბედური შემთხვევის ან პროფესიული დაავადების გამო მშრომელი მთლიანად ან ნაწილობრივ მოკლებულია უნარს თავი იჩინოს. ეს ხელისუფლება აგრეთვე მოვალეა ყველაფერი იღონოს ყოველი იმ პირის სარჩენად, რომელიც ნამდვილად იმყოფებოდა ამ მშრომელის კმაყოფაზე ან უკანასკნელის სიკვდილის, ან მისი სამუშაოს შედეგად შრომის უნარის დაკარგვის შემთხვევაში.

მუხლი 16.

1. იძულებით ან სავალდებულო შრომაში ჩაბმული პირები, განსაკუთრებულად აუცილებელი შემთხვევების გარდა, არ შეიძლება გადაყვანილ იქნენ იმ რაიონებში, სადაც კვების და კლიმატური პირობები იმდენად განსხვავებულია მათთვის ჩვეული პირობებისაგან, რომ სახიფათოა მათი ჯანმრთელობისათვის.

2. არავითარი შემთხვევაში არ დაიშვება მშრომელთა გადაყვანა, თუ ზუსტად არ განხორციელდა ყველა ის ღონისძიება ჰიგიენასა და საცხოვრებელ პირობებთან დაკავშირებით, რომლებიც აუცილებელია მშრომელთა მოწყობისათვის და მათი ჯანმრთელობის დაცვისათვის.

3. თუ ასეთი გადაყვანა აუცილებელი აღმოჩნდა, კომპეტენტურ სამედიცინო დაწესებულებებთან კონსულტაციების შემდეგ ხორციელდება ღონისძიებები, რომლებიც უზრუნველყოფს მშრომელთა ახალ კლიმატურ პირობებთან დაკავშირებულ თანდათანობით შეგუებას.

4. თუ მშრომელები ჩაბმულნი იქნებიან მათთვის უჩვეულო სამუშაოს რეგულარულ შესრულებაში, უნდა განხორციელდეს ღონისძიებანი მათი ამ სახის

სამუშაოებისადმი მიჩვევის უზრუნველსაყოფად, კერძოდ, თანდათანობით სწავლებასთან, სამუშაო საათებთან, დასვენების ორგანიზაციასთან, კვების ულუფის გაუმჯობესებასთან ან გარდასთან დაკავშირებით ისე, როგორც ეს საჭირო იქნება.

მუხლი 17.

ვიდრე დაშვებული იქნება მშრომელთა ჩაბმა იძულებით ან სავალდებულო შრომაში იმ სამშენებლო ან სარემონტო სამუშაოების შესასრულებლად, რომელთა შედეგადაც მშრომელებს მოუწევთ სამუშაო ადგილზე დიდხანს დარჩენა, კომპეტენტური ხელისუფლება უნდა დარწმუნდეს, რომ:

1. ყველაფერი იღონეს მშრომელთათვის სათანადო ჰიგიენური პირობებისა და აუცილებელი სამედიცინო დახმარების უზრუნველსაყოფად და რომ, კერძოდ:

a) ამ მშრომელებმა უნდა გაიარონ სამედიცინო შემოწმება სამუშაოს დაწყებამდე და ამ სამუშაოს მთელი ხნის განმავლობაში გარკვეული პერიოდულობით; b) გათვალისწინებული იყო საკმარისი სამედიცინო პერსონალით უზრუნველყოფა, აგრეთვე ნებისმიერი საჭიროებისათვის აუცილებელი დისპანსერების, საავადმყოფოების, პოსპიტლების შექმნა და ყველა საჭირო მოწყობილობით აღჭურვა; c) სამუშაო ადგილზე დამაკმაყოფილებლად არის უზრუნველყოფილი კარგი ჰიგიენური პირობები, მშრომელთა მომარაგება სასმელი წყლითა და სურსათით, სათბობით, აგრეთვე სამზარეულო აღჭურვილობით და აუცილებლობის შემთხვევაში ტანსაცმლითა და ბინით დამაკმაყოფილებლად უზრუნველყოფა.

2. მშრომელთა ოჯახების არსებობის უზრუნველსაყოფად მიღებულია შესაბამისი ზომები, კერძოდ, მშრომელთა თანხმობით ან თხოვნით მათი ოჯახისათვის საიმედო გზით ხელფასის ნაწილის გაგზავნა.

3. ადმინისტრაციის პასუხისმგებლობისა და მისი ხარჯით უზრუნველყოფილია მშრომელთა მგზავრობა სამუშაო ადგილამდე და უკან და რომ ადმინისტრაცია გაუადვილებს ამ მგზავრობას ტრანპორტის ყველა ხელმისაწვდომი საშუალების შესაძლებლად ფართო გამოყენებით.

4. იმ შემთხვევაში, თუ მშრომელმა დროებით დაკარგა შრომის უნარი ავადმყოფობის ან უბედური შემთხვევის გამო, მისი ჩვეულ საცხოვრებელ ადგილზე დაბრუნების ხარჯებს გაიღებს ადმინისტრაცია.

5. ნებისმიერ მშრომელს იძულებითი ან სავალდებულო შრომის ვადის გასვლის შემდეგ თავისი სურვილით შეუძლია დარჩეს იმავე ადგილზე თავისუფალ დაქირავებულ მუშად. მას მიეცემა ამის უფლება იმ უფლების ჩამორთმევის გარეშე, რომ ორი წლის განმავლობაში თავის ჩვეულ საცხოვრებელ ადგილზე დაბრუნდეს უფასოდ.

1. იძულებითი ან სავალდებულო შრომა, რომელიც დაკავშირებულია ხალხის გადაყვანასთან და ტვირთზიდვასთან, როგორც, მაგალითად, მებარგულები-სა და მენიჩბეებისა, უქმდება რაც შეიძლება მოკლე ვადაში. ამ გაუქმებამდე კომპეტენტური ხელისუფლება ვალდებულია გამოსცეს რეგლამენტაცია, რომელიც, კერძოდ, განსაზღვრავს: a) იმ ვალდებულებას, რომ შრომის ეს ფორმა გამოიყენონ მხოლოდ ადმინისტრაციის მოხელეთა მიმოსვლის გასაადვილებლად, როცა ისინი თავიანთ სამსახურებრივ მოვალეობას ასრულებენ, ან ადმინისტრაციის ტვირთის გადაზიდვისას, ანდა მაშინ, როცა სრულიად აუცილებელი და გადაუდებელია სხვა პირების გადაყვანა, რომლებიც ადმინისტრაციის მოხელენი არ არიან; b) მოვალეობას, ამგვარ გადაზიდვებში ჩააბას მხოლოდ ის მშრომელი მამაკაცები, რომლებიც წინასწარი სამედიცინო შემოწმებით მიჩნეულნი არიან ვარგისად ამ სამუშაოს შესრულებისათვის, თუკი ასეთი შემოწმება შესაძლებელია. თუ შეუძლებელია, პირი, რომელიც გამოიყენებს ასეთ მუშახელს, თავისი პასუხისმგებლობით უნდა დარწმუნდეს, რომ ამ მშრომლებს აქვთ საჭირო ფიზიკური უნარი და არ სჭირთ ინფექციური სენი; c) იმ ტვირთის მაქსიმალურ წონას, რომელიც უნდა წაიღონ მშრომელებმა; d) მაქსიმალურ მანძილს, რომლითაც შესაძლებელია მშრომელი დავაშორეთ თავის ჩვეულ საცხოვრებელ ადგილს; e) თვეში დღეების მაქსიმალურ რაოდენობას ან ნებისმიერ სხვა პერიოდს, რომლის განმავლობაში მშრომელი შეიძლება ჩაება შრომაში, ამასთან დღეების ამ რაოდენობაში შედის საცხოვრებელ ადგილას დასაბრუნებლად საჭირო დღეებიც; f) იმ პირებს, რომლებსაც უფლება აქვთ ჩაბან იძულებით ან სავალდებულო შრომაში, აგრეთვე ამ უფლების მოქმედების ფარგლებს.

2. წინა პუნქტის „c“, „d“, „e“ ქვეპუნქტებით გათვალისწინებული მაქსიმუმების განსაზღვრისას, ხელისუფლების კომპეტენტური ორგანოები მხედველობაში იღებენ საკითხთან დაკავშირებულ სხვადასხვა ფაქტორს, კერძოდ, მოსახლეობის ფიზიკურ უნარს, მშრომელთა მიერ გასაველი მარშრუტის ხასიათს, აგრეთვე კლიმატურ პირობებს.

3. გარდა ამისა, კომპეტენტური ხელისუფლება ყველაფერს ღონობს იმისათვის, რომ მებარგულების ნორმალურმა, ყოველდღიურმა მარშრუტმა არ გადააჭარბოს მანძილს, რომელიც შეესაბამება საშუალოდ 8 საათიანი დღის ხანგრძლივობას. ამასთანავე ამ მანძილის განსაზღვრისას მხედველობაში იღებენ არა მხოლოდ ტვირთის წონას და მარშრუტის სიგრძეს, არამედ გზის მდგომარეობასაც, წელიწადის დროსაც და ამასთან ყველა სხვა დაკავშირებულ ფაქტორს, ზეგანაკვეთურ დროს მუშაობის აუცილებლობის შემთხვევაში. ასეთი სამუშაო ანაზღაურდება ჩვეულებრივ განაკვეთზე უფრო მაღალი განაკვეთებით.

მუხლი 19.

1. ხელისუფლების კომპეტენტური ორგანოები მიწის იძულებითი დამუშავების ნებართვას იძლევიან მხოლოდ შიმშილის თავიდან ასაცილებლად ან სასურსათო პროდუქტების ნაკლებობისას და ყოველთვის იმ პირობით, რომ მიღებული სასოფლო-სამეურნეო პროდუქტები ან სურსათი დარჩება იმ კოლექტივისა და პირის საკუთრებაში, რომელმაც ის აწარმოვა.

2. ამ მუხლის შედეგად არ უნდა შეიცვალოს კოლექტივის წევრთა მოვალეობა შეასრულონ კანონით ან კოლექტივის ჩვეულებით დაწესებული სამუშაო, თუ წარმოება ორგანიზებულია კანონებისა და ჩვეულებების შესაბამისად და პროდუქტები და პროდუქტების გაყიდვის შემდეგ მოგება რჩება კოლექტივის საკუთრებაში.

მუხლი 20.

კანონმდებლობა, რომელიც ითვალისწინებს კოლექტიურ დასჯას და გამოიყენება მთლიანად კოლექტივის მიმართ იმ დანაშაულისათვის, რომელიც ჩადენილია მისი რომელიმე წევრის მიერ, არ შეიძლება ითვალისწინებდეს, როგორც სასჯელის ღონისძიებას, კოლექტივის იძულებით ან სავალდებულო შრომას.

მუხლი 21.

იძულებითი ან სავალდებულო შრომა არ გამოიყენება მადარობებში მიწისქვეშა სამუშაოების შესასრულებლად.

მუხლი 22.

ამ კონვენციის დებულებათა განხორციელების ღონისძიებათა შესახებ ყოველწლიური მოხსენებები, რომლებსაც ორგანიზაციის ის წევრები, რომელთაც რატიფიკაცია უქნეს ამ კონვენციას, ვალდებულებას იღებენ წარუდგინონ შრომის საერთაშორისო ბიუროს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის წესდების 22-ე მუხლის დებულებათა შესაბამისად, უნდა შეიცავდეს ყველა შესაბამის ტერიტორიასთან დაკავშირებით შესაძლებლად სრულ ინფორმაციას იძულებითი ან სავალდებულო შრომის გამოყენების ზომის შესახებ ამ ტერიტორიაზე, აგრეთვე შემდეგ საკითხებზე: ამ შრომის გამოყენების მიზნები, ავადმყოფობისა და სიკვდილის შესახებ მონაცემები, სამუშაო დღის ხანგრძლივობა, განაკვეთი და ხელფასების გაცემის წესი, აგრეთვე ამასთან დაკავშირებული ყველა სხვა მონაცემი.

მუხლი 23.

1. ამ კონვენციის დებულებათა შესრულების მიზნით კომპეტენტური ხელი-

სუფლუბა გამოსცემს სრულ და ზუსტ რეგლამენტაციას იძულებითი ან სავალდებულო შრომის გამოყენების შესახებ.

2. ეს რეგლამენტაცია, კერძოდ, შეიცავს წესს, რომელიც იძულებით ან სავალდებულო შრომაში ყოველ პირს აძლევს უფლებას ხელისუფლებას წაუყენოს ნებისმიერი პრეტენზია შრომის პირობებთან დაკავშირებით, და მისი პრეტენზიების განხილვისა და გათვალისწინების გარანტიას.

მუხლი 24.

იძულებითი ან სავალდებულო შრომის წესების ზუსტად დაცვის უზრუნველყოფისათვის ყველა შემთხვევაში მიიღება შესაბამისი ზომები ან ამგვარ (ე. ი. იძულებით ან სავალდებულო) შრომაზე ნებისმიერი (თავისუფალი, დაქირავებული შრომით), უკვე არსებული ინსპექციის ორგანოს ფუნქციების გაგრძელების გზით, ან ნებისმიერი, სხვა შესაბამისი სისტემის საშუალებით მიიღება აგრეთვე ზომები იმისათვის, რომ ეს წესები გაეცნოს იძულებით ან სავალდებულო შრომაში ჩაბმულ პირებს.

მუხლი 25.

იძულებითს ან სავალდებულო შრომაში უკანონო ჩაბმა სისხლის სამართლის წესით და ორგანიზაციის ყველა წევრი, რომელმაც რატიფიკაცია უქნა ამ კონვენციას, ვალდებულია უზრუნველყოს რეალური ეფექტიანობა და კანონით დაწესებული სანქციების ზუსტად აღსრულება.

მუხლი 26.

1. შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ყველა წევრი, რომელმაც რატიფიკაცია უქნა ამ კონვენციას, ვალდებულია გამოიყენოს იგი მხოლოდ იმ ტერიტორიებზე, რომლებიც იმყოფებიან მისი სუვერენიტეტის იურისდიქციის, პროტექტორატის, სიუზერენიტეტის, მეურვეობის ან მმართველობის ქვეშ იმდენად, რამდენადაც მას უფლება აქვს იკისროს მოვალეობა, რომელიც ეხება შიდა იურისდიქციას. თუ ორგანიზაციის ამ წევრს სურს ისარგებლოს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის წესდების 35-ე მუხლის დებულებით, მან უნდა დაურთოს დოკუმენტს რატიფიკაციის შესახებ განცხადება, რომელშიც მითითებული იქნება:

1) ტერიტორიები, რომლებზეც იგი აპირებს ამ კონვენციის დებულების გამოყენებას ცვლილებათა გარეშე.

2) ტერიტორიები, რომლებზეც იგი აპირებს ამ კონვენციის დებულების გამოყენებას ცვლილებებით და ამ ცვლილებათა დეტალებით.

3) ტერიტორიები, რომელთა მიმართაც იგი ჯერჯერობით თავს იკავებს გადაწყვეტილების მიღებისაგან.

2. მითითებული განცხადება ჩაითვლება რატიფიკაციის შესახებ დოკუმენტის განუყოფელ ნაწილად და გამოიწვევს ერთნაირ შედეგს. ორგანიზაციის ნებისმიერ წევრს შეუძლია მომდევნო განცხადების საშუალებით უარი თქვას წინა განცხადებაში შეტანილ შენიშვნებზე ან მათ ნაწილზე ამ მუხლის პირველი პუნქტის მე-2 და მე-3 ქვეპუნქტების ძალით.

მუხლი 27.

შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის წესდების შესაბამისად, ამ კონვენციის რატიფიკაციის შესახებ ოფიციალური დოკუმენტები რეგისტრაციისათვის ეგზავნება შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალურ დირექტორს.

მუხლი 28.

1. ეს კონვენცია აკავშირებს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის მხოლოდ იმ წევრებს, რომელთა დოკუმენტები რატიფიკაციის შესახებ რეგისტრირებულია შრომის საერთაშორისო ბიუროში.

2. ეს კონვენცია ძალაში შედის ორგანიზაციის ორი წევრის მიერ რატიფიკაციის შესახებ დოკუმენტების გენერალური დირექტორის მიერ რეგისტრაციიდან 12 თვის შემდეგ.

3. შემდეგში ეს კონვენცია ძალაში შედის ორგანიზაციის თითოეული წევრის მიმართ ამ წევრთა მიერ რატიფიკაციის შესახებ დოკუმენტის რეგისტრაციიდან 12 თვის შემდეგ.

მუხლი 29.

როგორც კი რეგისტრირებულია შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ორი წევრის სარატიფიკაციო დოკუმენტები, შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალური დირექტორი ამას აცნობებს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ყველა წევრს. იგი აცნობებს მათ აგრეთვე ორგანიზაციის სხვა წესდების მიერ წარდგენილი სარატიფიკაციო დოკუმენტების რეგისტრაციას.

მუხლი 30.

1. ორგანიზაციის ნებისმიერ წევრს, რომელმაც დაარატიფიცირა ეს კონვენცია, მისი ძალაში თავდაპირველი შესვლის მომენტიდან ათწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ შეუძლია დენონსაციის აქტით მისი დენონსირება, რაც უნდა აცნობოს შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალურ დირექტორს. რეგისტრირებულთათვის დენონსაცია ძალაში შედის შრომის საერთაშორისო ბიუროს მიერ დენონსაციის აქტის რეგისტრაციიდან 1 წლის შემდეგ.

2. ორგანიზაციის ყველა წევრი, რომელმაც დაარატიფიცირა ეს კონვენცია, წინა მუხლში მოხსენიებული ათწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ ერთი წლის

ვადაში არ ისარგებლებს ამ მუხლით გათვალისწინებული დენონსაციის უფლებით, იქნება შეზღუდული შემდეგი 5 წლის ვადით და შემდგომ ამ მუხლით გათვალისწინებული წესის შესაბამისად შეუძლია ამ კონვენციის დენონსაცია ყოველი ხუთწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ.

მუხლი 31.

ყოველთვის, როცა შრომის საერთაშორისო ბიუროს ადმინისტრაციული საბჭო საჭიროდ ჩათვლის, იგი გენერალურ კონფერენციას წარუდგენს მოხსენებას ამ კონვენციის გამოყენების შესახებ და გადაწყვეტს, არის თუ არა საჭიროება კონფერენციის დღის წესრიგში შეიტანონ ამ კონვენციის ნაწილობრივი ან სრული გადასინჯვის საკითხი.

მუხლი 32.

1. თუ გენერალური კონფერენცია მიიღებს ამ კონვენციის სრული ან ნაწილობრივი შეცვლით ახალ კონვენციას, მაშინ ორგანიზაციის წევრის მიერ ახალი, შეცვლილი ვარიანტის რატიფიკაცია გამოიწვევს ამ კონვენციის ავტომატურ დენონსაციას ვადისა და 30-ე მუხლის დებულების შესახებ რაიმე პირობების გარეშე, თუ ახალი, შეცვლილი კონვენცია შევიდა ძალაში.

2. ახალი, შეცვლილი კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან ეს კონვენცია დახურული იქნება ორგანიზაციის წევრების მიერ რატიფიკაციისათვის.

3. ეს კონვენცია ყოველ შემთხვევაში ძალაში რჩება თავისი ფორმითა და შინაარსით ორგანიზაციის იმ წევრებისათვის, რომლებმაც იგი დაარატიფიცირეს, ხოლო ახალი, შეცვლილი კონვენციის რატიფიცირება არ მოუხდენიათ.

მუხლი 33.

ამ კონვენციის ფრანგული და ინგლისური ტექსტები თანაბარძალოვანია.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

522 „ყოველწლიური ფასიანი შვებულების შესახებ“ კონვენციასთან შეერთების თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკა შეუერთდეს „ყოველწლიური ფასიანი შვებულების შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციას.

2. ამის შესახებ ეცნობოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ ბოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 22 თებერვალი.

523 კონვენცია ყოველწლიური ფასიანი შვებულების შესახებ¹

შრომის საერთაშორისო ბიუროს ადმინისტრაციული საბჭოს მიერ შენგენ-ში მოწვეული და 1936 წლის 4 ივნისს თავის მე-20 სესიაზე შეკრებილი შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის გენერალური კონფერენცია, რომელმაც

და ა დ გ ი ნ ა მთელი რიგი წინადადებები ყოველწლიური ფასიანი შვებულებების შესახებ, რაც წარმოადგენს სესიის დღის წესრიგის მე-2 პუნქტს,

გ ა დ ა წ ყ ვ ი ტ ა ამ წინადადებებისთვის მიეცა საერთაშორისო კონვენციის ფორმა,

ი ღ ე ბ ს ათას ცხრაას ოცდათექვსმეტი წლის ოცდაოთხი ივნისის ქვემოთ კონვენციას, რომელიც შეიძლება იწოდებოდეს, როგორც 1936 წლის კონვენცია ფასიანი შვებულებების შესახებ:

მუხლი 1.

1. ეს კონვენცია გამოიყენება ყველა პირის მიმართ, რომლებიც დასაქმებული არიან ნებისმიერ ქვემოთ ჩამოთვლილ საწარმოებსა თუ დაწესებულებებში იმისგან დამოუკიდებლად, ეს ობიექტები სახელმწიფოთა თუ კერძო:

a) საწარმოებში, სადაც იწარმოება, იცვლება და იწმინდება, შეკეთდება, შეიმკობა, გაიწყოება, გასაყიდად დამზადდება, დაიშლება ან განადგურდება საგნები, ანდა საწარმოებში, სადაც მასალები გადამამუშავდება, მათ შორის გემთმშენებელ საწარმოებში ან ელექტროენერჯის ან სხვა ნებისმიერი სახის მამოძრავებელი ძალის წარმოების, ტრანფორმაციის ან გადამცემ საწარმოებში;

b) საწარმოებში, რომლებიც მთლიანად ან უმთავრესად დასაქმებულია მშენებლობით, რეკონსტრუქციით, შენახვით, შეკეთებით, გადაკეთებით ან დემონტაჟით:

- შენობებისა,
- სარკინიგზო გზებისა,
- ტრამვაის ხაზებისა,
- აეროპორტებისა,

¹ ძალაში შესვლის თარიღია 1939 წლის 22 სექტემბერი.

- ნავსადგურებისა,
დოკებისა,
პირსებისა,
წყალდიდობისაგან ან სანაპირო ზოლის ეროზიისაგან დაცვის ნაგებობებისა,
არხებისა,
შიდა, საზღვაო ან საპაერო ნავიგაციის მიზნებისათვის განკუთვნილი ნაგებობებისა,
გზებისა,
გვირაბებისა,
ხიდებისა,
ვიადუქებისა,
საკანალიზაციო სისტემებისა,
წყალსადინარებისა,
ჭეებისა,
საირიგაციო ან საშრობი ნაგებობებისა, ელექტროკავშირგაბმულობის მოწყობილობებისა,
გაზის ან ელექტროენერჯის მწარმოებელი და გამნაწილებელი საწარმოებისა,
მილსადენებისა,
წყალმომარაგების სისტემებისა
და იმ საწარმოებში, რომლებიც ასრულებენ სხვა მსგავს სამუშაოებს ან მშენებლობისათვის მოსამზადებელ სამუშაოებს, ან მუშაობენ საძირკვლის ჩაყრაზე, რაც წინ უსწრებს ზემოთ ჩამოთვლილ სამუშაოებს;
- ა) იმ საწარმოებში, რომელთაც გადაჰყავთ მგზავრები ან გადააქვთ ტვირთი გზატკეცილზე, ან რკინიგზით, შიდა სამდინარო ან საპაერო გზებით, დოკებში, ნავსაბელებში, ნავმისადგომებში, საწყობებში ან აეროპორტებში ტვირთის დამუშავების ჩათვლით;
- ბ) შახტებში, კარიერებში ან სასარგებლო წიაღისეულის მომპოვებელ სხვა საწარმოებში;
- გ) კომერციულ ან სავაჭრო საწარმოებში, ფოსტისა და ელექტროკავშირგაბმულობის ჩათვლით;
- დ) იმ დაწესებულებებში ან ადმინისტრაციულ ორგანოებში, რომელთა პერსონალი დასაქმებულია უმთავრესად საკანცელარიო სამუშაოებით;
- ე) პერიოდული პრესის საწარმოებში;
- ვ) იმ დაწესებულებებში, რომლებიც დასაქმებულია ავადმყოფთა, დაუძლურებულთა, ლატაკთა ან ჭკუასუსტთა მოვლით;
- ზ) სასტუმროებში, რესტორნებში, პანსიონებში, სასადილოებში, კლუბებში, კაფეებში და საზოგადოებრივი კვების სხვა მსგავს დაწესებულებებში;

l) თეატრებში და საზოგადოებრივი გართობის სხვა ადგილებში;
 k) იმ შერეულ კომერციულ და სამრეწველო საწარმოებში, რომლებიც მთლიანად არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ კატეგორიებს.

2. ყოველი ქვეყნის ხელისუფლების კომპეტენტური ორგანო მეწარმეთა ან მშრომელთა ძირითად დაინტერესებულ ორგანიზაციასთან კონსულტაციების შემდეგ, იქ, სადაც ასეთები არის, მიჯნავს, ერთი მხრივ, წინა პუნქტით განსაზღვრულ საწარმოებსა და ორგანიზაციებს, და, მეორე მხრივ, მათ, რომელთა მიმართაც ეს კონვენცია არ გამოიყენება.

3. ყოველი ქვეყნის ხელისუფლების კომპეტენტურ ორგანოს შეუძლია ამ კონვენციის გამოყენების სფეროდან გამორიცხოს:

a) პირები, რომლებიც საქმიანობენ იმ დაწესებულებებსა და საწარმოებში, სადაც დასაქმებული არიან მხოლოდ მეწარმის ოჯახის წევრები;

b) პირები, რომლებიც საქმიანობენ სახელმწიფო დაწესებულებებში, სადაც სამსახურის პირობები მათ აძლევთ იმ ყოველწლიური ფასიანი შვებულების უფლებას, რომელიც ხანგრძლივობით მეტნაკლებად ამ კონვენციით დაწესებული შვებულების ტოლია.

მუხლი 2.

1. ყოველ პირს, რომლის მიმართ გამოიყენება ეს კონვენცია, უფლება აქვს ერთი წლის განმავლობაში უწყვეტი მუშაობის შემდეგ ისარგებლოს ყოველწლიური ფასიანი შვებულებით, რომელიც 6 სამუშაო დღის ტოლი მაინც უნდა იყოს.

2. 16 წელზე ახალგაზრდა პირებს, მათ შორის მოსწავლეებს, უფლება აქვთ ერთი წლის განმავლობაში უწყვეტი მუშაობის შემდეგ ისარგებლონ ყოველწლიური ფასიანი შვებულებით, რომელიც 12 სამუშაო დღის ტოლი მაინც უნდა იყოს.

3. ყოველწლიურ ფასიან შვებულებაში არ შედის:

a) ოფიციალური და ტრადიციული დღესასწაულები;

b) მუშაობის პერიოდში ავადმყოფობით გამოწვეული შესვენებები.

4. ეროვნული კანონებით ან წესებით შეიძლება განსაკუთრებულ ვითარებაში ნებადართულ იქნეს ნაწილებად დაიყოს ის ყოველწლიური ფასიანი შვებულების წილი, რომელიც ამ კონვენციით დაწესებულ მინიმალურ ხანგრძლივობას აჭარბებს.

5. ყოველწლიური ფასიანი შვებულების ხანგრძლივობა იზრდება მუშაობის სტაჟის ხანგრძლივობის შესაბამისად იმ პირობების გათვალისწინებით, რომლებიც დაწესებულია ეროვნული კანონებით ან წესებით.

მუხლი 3.

ყოველი პირი, რომელიც შვებულებაში გადის ამ კონვენციის მე-2 მუხლის შესაბამისად, შვებულების მთელი პერიოდისათვის იღებს:

a) ან ეროვნული კანონებითა და წესებით განსაზღვრული ხერხით გამოთვლილ თავის ჩვეულებრივ ჯილდოს ნატურის სახით ჯილდოს შესაბამისი ფულადი ეკვივალენტის დამატებით, თუკი ასეთი არის;

b) ან ჯილდოს, რომელიც განსაზღვრულია კოლექტიური შეთანხმებით.

მუხლი 4.

ნებისმიერი შეთანხმება, რომელიც გამორიცხავს ყოველწლიური ფასიათნიშვებულების უფლებას ან არ იძლევა ასეთი შვებულების უფლებას, ითვლება ბათილად.

მუხლი 5.

ეროვნული კანონები ან წესები შეიძლება ითვალისწინებდეს, რომ პირმა, რომელიც თავისი ყოველწლიური შვებულების განმავლობაში იმუშავეს ფასიან სამუშაოზე, შეიძლება დაკარგოს შვებულების პერიოდის ანაზღაურება.

მუხლი 6.

პირი, რომელიც გათავისუფლებულია მეწარმის მიზეზით, მაგრამ ვიდრე იგი გამოიყენებდა კუთვნილ შვებულებას, შვებულების ყოველი დღისათვის ამ კონვენციის შესაბამისად იღებს მე-3 მუხლით გათვალისწინებულ ჯილდოს.

მუხლი 7.

ამ კონვენციის დებულებათა ეფექტურად განხორციელების გასაიოლებლად ყოველი დაქირავებული კომპეტენტური ორგანოს მიერ მოწონებული ფორმით უნდა აწარმოებდეს ჩანაწერს, რომელშიც მითითებული უნდა იყოს:

a) მის მიერ დაქირავებული ყოველი პირის მიერ მუშაობის დაწყების თარიღი და იმ ყოველწლიური ფასიანი შვებულების ხარგრძლივობა, რომლის უფლებაც ყოველ ასეთ პირს აქვს;

b) ყოველი პირის ყოველწლიური ფასიანი შვებულებაში გასვლის თარიღი;

c) ყოველი პირის მიერ მიღებული ჯილდო ყოველწლიური ფასიანი შვებულების პერიოდში.

მუხლი 8.

ორგანიზაციის ყოველი წევრი, რომელმაც მოახდინა ამ კონვენციის რატიფიკაცია, შეიმუშავეს სანქციების სისტემას კონვენციის დებულებათა გამოყენების უზრუნველსაყოფად.

მუხლი 9.

ამ კონვენციით არ ირღვევა კანონით, სასამართლო გადაწყვეტილებით, ჩვე-

ულეობით ან მეწარმესა და მშრომელს შორის დადებული შეთანხმებით დადგენილი ის დებულებები, რომლებიც უზრუნველყოფენ უკეთეს პირობებს, ვიდრე ამ კონვენციითაა გათვალისწინებული.

მუხლი 10.

ამ კონვენციის რატიფიკაციის შესახებ ოფიციალური დოკუმენტები რეგისტრირებისათვის ეგზავნება შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალურ დირექტორს.

მუხლი 11.

1. ეს კონვენცია აკავშირებს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის მხოლოდ იმ წევრებს რომელთა დოკუმენტები რატიფიკაციის შესახებ რეგისტრირებულია გენერალური დირექტორის მიერ.

2. იგი ძალაში შედის ორგანიზაციის ორი წევრის რატიფიკაციის შესახებ დოკუმენტების გენერალური დირექტორის მიერ რეგისტრირებიდან თორმეტი თვის შემდეგ.

3. შემდგომში ეს კონვენცია ძალაში შედის ორგანიზაციის ყოველი წევრის მიმართ რატიფიკაციის შესახებ მისი დოკუმენტის რეგისტრირებიდან თორმეტი თვის შემდეგ.

მუხლი 12.

როგორც კი რეგისტრირებული იქნება დოკუმენტები შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ორი წევრის რატიფიკაციის შესახებ, შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალური დირექტორი ამის თაობაზე ატყობინებს შრომის საერთაშორისო ორგანიზაციის ყველა წევრს. იგი აგრეთვე აცნობებს მათ კონვენციის რატიფიკაციის შესახებ ყველა დოკუმენტის რეგისტრირების თაობაზე, რომლებიც მან შემდგომში მიიღო ორგანიზაციის სხვა წევრებისაგან.

მუხლი 13.

1. ორგანიზაციის ნებისმიერ წევრს, რომელმაც ამ კონვენციის რატიფიკაცია მოახდინა, ძალაში მისი თავდაპირველად შესვლიდან 10-წლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ, შეუძლია კონვენციის დენონსირება შრომის საერთაშორისო ბიუროს გენერალური დირექტორისათვის გაგზავნილი და მის მიერ რეგისტრირებული აქტით; დენონსირება ძალაში შედის დენონსაციის შესახებ აქტის რეგისტრირებიდან 1 წლის შემდეგ.

2. ორგანიზაციის ყოველი წევრი, რომელმაც ამ კონვენციის რატიფიკაცია მოახდინა, თუ წინა პუნქტში მოხსენებული ათწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ ერთი წლის ვადაში არ ისარგებლებს ამ მუხლით გათვალისწინებული დენონსირებით უფლებით, დაკავშირებული იქნება ამ კონვენციასთან შემდგომი ათწლიანი პერიოდისათვის და საბოლოოდ ამ კონვენციის დენონსირებას შეძ-

ლებს ყოველი ათწლიანი პერიოდის გასვლის შემდეგ ამ მუხლით გათვალისწინებული წესით.

მუხლი 14.

ყოველთვის, როცა შრომის საერთაშორისო ბიუროს ადმინისტრაციული საბჭო საჭიროდ მიიჩნევს, იგი გენერალურ კონფერენციას წარუდგენს მოხსენებას ამ კონვენციის გამოყენების შესახებ და გადაწყვეტს, საჭიროა თუ არა კონფერენციის დღის წესრიგში მისი მთლიანად ან ნაწილობრივ გადასინჯვის საკითხის შეტანა.

მუხლი 15.

იმ შემთხვევაში, თუ კონფერენცია მიიღებს ახალ კონვენციას, რომელშიც მთლიანად ან ნაწილობრივ გადასინჯულია კონვენცია, და თუ ახალი გადასინჯველი კონვენცია არ ითვალისწინებს საწინააღმდეგოს, მაშინ:

a) ორგანიზაციის რომელიმე წევრის მიერ ახალი, გადასინჯველი კონვენციის რატიფიკაცია გამოიწვევს ამ კონვენციის ავტომატურ, მე-13 მუხლის დებულებებისაგან დამოუკიდებლად, დაუყოვნებლივ დენონსირებას იმ პირობით, რომ ახალი გადასინჯველი კონვენცია შევიდა ძალაში;

b) ახალი, გადასინჯველი კონვენციის ძალაში შესვლის თარიღიდან დაწყებული, ეს კონვენცია დახურულია ორგანიზაციის წევრებისათვის სარატიფიკაციოდ.

2. ეს კონვენცია ყოველ შემთხვევაში თავისი ფორმითა და შინაარსით ძალაში ორგანიზაციის იმ წევრთა მიმართ, რომელთაც მოახდინეს მისი და არა ახალი, გადასინჯველი კონვენციის რატიფიკაცია.

მუხლის 16.

ამ კონვენციის ფრანგული და ინლისური ტექსტები თანაბარძალოვანია.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

524 საქართველოს პარლამენტის საგარეო საქმეთა კომისიის შემადგენლობაში ცვლილების შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

არჩეულ იქნეს გურამ სანადირაძე საქართველოს პარლამენტის საგარეო საქმეთა კომისიის შემადგენლობაში.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ ბოგუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 22 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

525 „ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:
„ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე
თბილისი, 1995 წლის 23 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

526 „იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის პროფილაქტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:
„იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის პროფილაქტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე
თბილისი, 1995 წლის 23 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

527 „რესპუბლიკაში სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:
„რესპუბლიკაში სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე
თბილისი, 1995 წლის 23 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

528 „საქართველოს რესპუბლიკის კურორტების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„საქართველოს რესპუბლიკის კურორტების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე
თბილისი, 1995 წლის 23 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

529 „ტურიზმის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„ტურიზმის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე
თბილისი, 1995 წლის 23 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

530 გუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სახელმწიფო რეგულირებისა და ლიცენზირების შესახებ

აღნიშნავს რა საქართველოს რესპუბლიკაში ბუნებრივი რესურსების რეგულირებაში შექმნილ მძიმე ვითარებას, იმ ფაქტს, რომ ბუნებრივი რესურსების რეგულირება გადანაწილებულია მრავალ უწყებას შორის, ხშირ შემთხვევაში ბუნებრივი რესურსების მართვა (აღრიცხვა, რეგულირება, ზედამხედველობა, კონტროლი) დავალებული აქვთ ბუნებრივი რესურსებით მოსარგებლეებს („საქნავთობს“, „საქგეოლოგიის“, სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტებს და სხვ.), აგრეთვე, ამ სფეროში ერთიანი სახელმწიფო პოლიტიკის გატარების აუცილებლობას, და სარგებლობს რა „სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“ საქართვე-

ლოს რესპუბლიკის კანონის მე-7 მუხლის მე-3 ნაწილით მინიჭებული უფლებით, საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. მიენიჭოს საქართველოს რესპუბლიკის გარემოს დაცვის სამინისტროს ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობის სახელმწიფო მართვის (აღრიცხვა, რეგულირება, ზედამხედველობა, კონტროლი) ფუნქცია და ყველა სახის ბუნებრივი რესურსებით (მათ შორის წიაღით და წიაღისეულით) სარგებლობის ლიცენზირების განუყოფელი უფლებამოსილება.

2. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტს:

ა) ერთი თვის ვადაში გადაწყვიტოს შესაბამისი მმართველობითი სტრუქტურების სალიცენზიო სამსახურების საქართველოს რესპუბლიკის გარემოს დაცვის სამინისტროსათვის გადაცემის საკითხი; დაამტკიცოს მისი ახალი დებულება, სტრუქტურა და მართვის სფეროს მიკუთვნებულ ორგანიზაციათა ნუსხა; შესაბამისად მოახდინოს ზემოაღნიშნულ ორგანიზაციათა ფუნქციონირებისათვის გამოყოფილ საბიუჯეტო ასიგნებათა გადანაწილება და კორექტირება, აგრეთვე, შეიტანოს სათანადო ცვლილებები იმ უწყებათა დებულებებსა და სტრუქტურებში, რომელთა გარკვეული ფუნქციებიც გადაეცემა გარემოს დაცვის სამინისტროს;

ბ) ერთი თვის ვადაში შეიმუშაოს და საქართველოს პარლამენტს წარუდგინოს პროექტი საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა და სისხლის სამართლის კოდექსებში ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობასთან დაკავშირებული სანქციების გამკაცრების შესახებ.

3. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის გარემოს დაცვის სამინისტროს სამი თვის ვადაში, ეტაპობრივად, დასამტკიცებლად წარუდგინოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტს სხვადასხვა ბუნებრივი რესურსებით (სახეობათა მიხედვით) სარგებლობის წესის (დებულების) პროექტები და ამავე ვადაში შექმნას ბუნებრივი რესურსების ერთიანი სახელმწიფო საინფორმაციო ფონდი.

4. 1995 წლის 1 ივნისიდან ყველა სახის ბუნებრივი რესურსების სარგებლობაზე ადრე გაცემული ნებართვა და ლიცენზია ექვემდებარება ხელახალ რეგისტრაციას საქართველოს რესპუბლიკის გარემოს დაცვის სამინისტროში. ამასთან, ადრე გაცემული ნებართვისა და ლიცენზიის პირობების შეცვლა დაშვებულია მხოლოდ მათი ნებართვის ან ლიცენზიის გაცემის დროს მოქმედი კანონმდებლობის დარღვევის შემთხვევაში.

5. ეს დადგენილება არ ვრცელდება მიწასა და მიწის რესურსებზე.

6. ბუნებრივი რესურსებით სარგებლობასთან დაკავშირებული ყველა სხვა ადრე მიღებული ნორმატიული აქტი მოყვანილ იქნეს შესაბამისობაში ამ დადგენილებასთან.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ ბოზუაძე**

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

531 „სამედიცინო გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„სამედიცინო გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 24 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

532 „ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის წარმოებასა და რეალიზაციაზე გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის წარმოებასა და რეალიზაციაზე გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 24 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

533 „სამხედრო დანაშაულობებისადმი და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულობებისადმი ხანდაზმულობის ვადის მიუღებლობის შესახებ“ კონვენციასთან შეერთების თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკა შეუერთდეს „სამხედრო დანაშაულობებისადმი და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულობებისადმი ხანდაზმულობის ვადის მიუღებლობის შესახებ“ საერთაშორისო კონვენციას.

2. ამის შესახებ ეცნობოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ ბოგუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 24 თებერვალი.

534 კონვენცია სამხედრო დანაშაულობებისადმი და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაუ- ლობებისადმი ხანდაზმულობის ვადის მიუღებ- ლობის შესახებ

პრეამბულა

ამ კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოები, რომლებიც ეყრდნობიან გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 1946 წლის 13 თებერვლის 3 (I) და 1947 წლის 31 ოქტომბრის 170 (II) რეზოლუციებს სამხედრო დამნაშავეთა გადაცემისა და დასჯის შესახებ; 1946 წლის 11 დეკემბრის 95 (I) რეზოლუციას, რომელიც ადასტურებს ნიურნბერგის საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის წესდების მიერ აღიარებულ საერთაშორისო სამართლის პრინციპებს და ამ ტრიბუნალის განაჩენს; 1966 წლის 12 დეკემბრის 2184 (XXI) და 1966 წლის 16 დეკემბრის 2202 (XXI) რეზოლუციებს, რომლებშიც ნათლად არის დაგმობილი, ერთი მხრივ, მკვიდრი მოსახლეობის ეკონომიკური და პოლიტიკური უფლებების დარღვევა, როგორც დანაშაული, ჩადენილი კაცობრიობის წინააღმდეგ, და მეორე მხრივ, აპარტეიდის პოლიტიკა;

ეყრდნობიან გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ეკონომიკური და სოციალური საბჭოს 1965 წლის 28 ივლისის 1074 (XXXIX) და 1966 წლის 5 აგვისტოს 1158 (XLI) რეზოლუციებს სამხედრო დანაშაულისათვის დასჯის და იმ პირთა დასჯის შესახებ, რომელთაც ჩაიდინეს დანაშაული კაცობრიობის წინააღმდეგ;

აღნიშნავენ, რომ არც ერთ საერთაშორისო დეკლარაციაში, აქტსა თუ კონვენციაში, რომლებიც ეხება სამხედრო დანაშაულის და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულისათვის სასამართლოს წესით დევნას ან დასჯას, არ არის დებულება ხანდაზმულობის ვადის შესახებ;

მიიჩნიათ, რომ საერთაშორისო სამართლის შესატყვისად სამხედრო დანაშაულობანი და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაული ყველაზე მძიმე დანაშაულია;

ეყრდნობიან რწმენას, რომ სამხედრო დანაშაულობათა და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილ დანაშაულობათა ეფექტიანად დასჯა მნიშვნელო-

ვანი ფაქტორია ამგვარ დანაშაულთა აღკვეთის, ადამიანის უფლებათა და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის, ხალხთა შორის თანამშრომლობის წახალისებისა და საერთაშორისო მშვიდობისა და უსაფრთხოების უზრუნველყოფის საქმეში;

ა ღ ნ ი შ ნ ა ვ ე ნ, რომ სამხედრო დანაშაულობებისა და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულობებისადმი ჩვეულებრივი დანაშაულობებისათვის გათვალისწინებული ხანდაზმულობის ვადის გამოყენება შიდასახელმწიფოებრივი სამართლებრივი ნორმებით იწვევს საერთაშორისო საზოგადოებრივი აზრის სერიოზულ შეშფოთებას, ვინაიდან ხელს უშლის ამგვარ დანაშაულობათა ჩამდენი პირების სასამართლოს წესით დევნასა და დასჯას;

ა ღ ი ა რ ე ბ ე ნ, რომ ამ კონვენციის მეშვეობით დროულ და აუცილებელ საერთაშორისო სამართალში დამკვიდრდეს პრინციპი — სამხედრო დანაშაულის და კაცობრიობის წინააღმდეგ ჩადენილი დანაშაულისათვის არ არსებობს ხანდაზმულობის ვადა, ასევე დროული და აუცილებელია ამ პრინციპის საყოველთაოდ გამოყენების უზრუნველყოფა;

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1.

ხანდაზმულობის ყოველგვარი ვადა, მათი ჩადენის დროის მიუხედავად, მიუღებელია შემდეგი დანაშაულობების ჩადენისათვის:

ა) სამხედრო დანაშაულობანი, როგორც ისინი განსაზღვრულია ნიურნბერგის საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის 1945 წლის 8 აგვისტოს წესდებით და დადასტურებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 1946 წლის 13 თებერვლის 3(I) და 1946 წლის 11 დეკემბრის 95(I) რეზოლუციებით; ასევე „სერიოზული დარღვევები“, რომლებიც მითითებულია უენევის 1949 წლის 12 აგვისტოს კონვენციებში ომის მსხვერპლთა დაცვის შესახებ;

ბ) დანაშაული კაცობრიობის წინააღმდეგ, დამოუკიდებლად იმისაგან, ჩადენილია ომის თუ მშვიდობიანობის დროს და როგორც ისინი განსაზღვრულია 1945 წლის 8 აგვისტოს ნიურნბერგის საერთაშორისო სამხედრო ტრიბუნალის წესდებით და დადასტურებულია გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური ასამბლეის 1946 წლის 13 თებერვლის 3(I) და 1946 წლის 11 დეკემბრის 95 (I) რეზოლუციებით; გაძევება შეიარაღებული თავდასხმის ან ოკუპაციის გზით, აგრეთვე აპარტიდის შედეგად მომხდარი არაადამიანური მოქმედებანი; გენოციდის დანაშაული, განსაზღვრული 1948 წლის კონვენციით გენოციდის დანაშაულის აღკვეთის და მისთვის დასჯის გამო, იმ შემთხვევებშიც, როდესაც ჩამოთვლილი მოქმედებანი არ არღვევს იმ ქვეყნის შიდასახელმწიფოებრივ კანონმდებლობას, სადაც ისინი იქნა ჩადენილი.

მუხლი 2.

პირველ მუხლში მითითებული რომელიმე დანაშაულის ჩადენის შემთხვევა-

ში ამ კონვენციის დებულებანი გამოიყენება სახელმწიფო ხელისუფლების წარმომადგენელთა ან კერძო პირების მიმართ, რომელთაც ჩაიდინეს ან მონაწილეობა მიიღეს ამგვარ დანაშაულთა ჩადენაში, ან აქეზებდნენ მათ ჩასადენად, ან მონაწილეობდნენ შეთქმულებაში მათ განსახორციელებლად, მიუხედავად დანაშაულთა დასრულების ხარისხისა, ასევე სახელმწიფო ხელისუფლების წარმომადგენელთა მიმართ, რომელთაც დაუშვეს აღნიშნულ დანაშაულობათა ჩადენა.

მუხლი 3.

ამ კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოები კისრულობენ ვალდებულებას, მიიღონ ყველა შექსაბამისი, შიდასახელმწიფოებრივი საკანონმდებლო ან სხვა სახის ღონისძიება, რომლის მიზანია საერთაშორისო სამართლის შესაბამისად შეიქმნას პირობები ამ კონვენციის მეორე მუხლში მითითებულ პირთა გადასაცემად.

მუხლი 4.

ამ კონვენციის მონაწილე სახელმწიფოები კისრულობენ ვალდებულებას თავიანთი კონსტიტუციური პროცედურის შესაბამისად მიიღონ ნებისმიერი საკანონმდებლო ან სხვა ზომები, რომლებიც აუცილებელია, რათა კანონით ან სხვაგვარად დადგენილი ხანდაზმულობის ვადა არ იქნეს გამოყენებული ამ კონვენციის პირველ ან მეორე მუხლებში მითითებული დანაშაულობებისათვის და დამნაშავე პირთა სასამართლოს წესით დევნისა და დასჯის დროს, და იქ, სადაც აღნიშნული დანაშაულობებისათვის გამოიყენება ხანდაზმულობის ვადა, მისი გამოყენება გაუქმდეს.

მუხლი 5.

ეს კონვენცია ხელმოსაწერად ღიაა 1969 წლის 31 დეკემბრამდე ნებისმიერი სახელმწიფოსათვის, რომელიც არის გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის ან მისი ნებისმიერი სპეციალიზებული დაწესებულების წევრი ან ატომური ენერჯის საერთაშორისო სააგენტოს წევრი, ნებისმიერი სახელმწიფოსათვის, რომელიც არის საერთაშორისო სტატუსის მონაწილე, ასევე ნებისმიერი სახელმწიფოსათვის, რომელიც გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურმა ასამბლეამ მიიწვია ამ კონვენციის მონაწილედ.

მუხლი 6.

ეს კონვენცია ექვემდებარება რატიფიკაციას. სარატიფიკაციო სიგელები დეპონირდება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანთან.

მუხლი 7.

ეს კონვენცია შესაერთებლად ღიაა მე-5 მუხლში მითითებული სახელმწი-

ფოებისათვის, დოკუმენტები შეერთების შესახებ დებონირდება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანთან.

მუხლი 8.

1. ეს კონვენცია ძალაში შედის გენერალურ მდივანთან მეათე სარატიფიკაციო სიგელის ან შეერთების შესახებ დოკუმენტის დებონირებიდან 90-ე დღეს.

2. ყოველი სახელმწიფოსათვის, რომელმაც მოახდინა ამ კონვენციის რატიფიცირება ან შეუერთდა მას, იგი ძალაში შედის ამ სახელმწიფოს სარატიფიკაციო სიგელის ან შეერთების შესახებ დოკუმენტის დებონირებიდან 90-ე დღეს.

მუხლი 9.

1. ამ კონვენციის ძალაში შესვლიდან 10 წლის შემდეგ ნებისმიერმა მონაწილემ სახელმწიფომ გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივნის სახელზე წერილობით გაგზავნილი შეტყობინებით შეიძლება ითხოვოს კონვენციის გადასინჯვა.

2. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი იღებს გადაწყვეტილებას, თუ აუცილებლობის შემთხვევაში რა ზომებია მისაღები ამგვარი თხოვნის დასაკმაყოფილებლად.

მუხლი 10.

1. ეს კონვენცია ინახება გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანთან.

2. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი დამოწმებულ ასლებს გადასცემს მე-5 მუხლში მითითებულ ყველა სახელმწიფოს.

3. გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალური მდივანი მე-5 მუხლში მითითებულ სახელმწიფოებს აცნობებს:

a) ამ კონვენციის ხელმოწერის და მე-5, მე-6, მე-7 მუხლების შესაბამისად სარატიფიკაციო სიგელების ან შეერთების შესახებ დოკუმენტების შესანახად გადაცემის შესახებ;

b) მე-8 მუხლის თანახმად, ამ კონვენციის ძალაში შესვლის შესახებ;

c) მე-9 მუხლის შესაბამისად მიღებულ შეტყობინებათა შესახებ.

მუხლი 11.

ეს კონვენცია, რომლის ინგლისური, ესპანური, ჩინური, რუსული და ფრანგული ტექსტები თანაბრად ავთენტიკურია, დათარიღებულია 1968 წლის 26 ნოემბრით,

რის დასტურადაც, სათანადოდ უფლებამოსილი ქვემოთ ხელისმომწერი ხელს აწერენ ამ კონვენციას.

კონვენცია ძალაში შევიდა 1970 წლის 11 ნოემბერს.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

535 „მსოფლიოში ბავშვთა მოტაცებასთან დაკავშირებული სამოქალაქო ასაქმების შესახებ“ კანონის საერთაშორისო კონვენციასთან საქართველოს რესპუბლიკის შეერთების თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. შეუერთდეს საქართველოს რესპუბლიკა ჰააგის საერთაშორისო კონვენციას „მსოფლიოში ბავშვთა მოტაცებასთან დაკავშირებული სამოქალაქო ასაქმების შესახებ“.

2. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ამ კონვენციასთან შეერთების თაობაზე აცნობოს ნიდერლანდების სამეფოს საგარეო საქმეთა სამინისტროს.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 24 თებერვალი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

536 აზნაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის ხელიწაშლის შესახებ

1994 წლის 10 მარტს საქართველოს პარლამენტმა დაითხოვა აფხაზეთის ასსრ უმაღლესი საბჭო.

აღნიშნული ნულოვანი ვარიანტი ქმნიდა იმის პირობებსაც, რომ აფხაზეთში ეთნოწმენდის შედეგად გამოძევებული ასიათასობით დევნილის დაბრუნების შემდეგ განისაზღვრებოდა აფხაზეთის პოლიტიკური სტატუსი, მსოფლიოს მიერ ცნობილი, გაეროს რეზოლუციებით არაერთხელ დადასტურებული ქართული სახელმწიფოს ფარგლებში და მომზადდებოდა საფუძველი აფხაზეთში დემოკრატიული არჩევნების ჩასატარებლად.

მიუხედავად ამისა, ყოველგვარ ლეგიტიმურობას მოკლებულმა, ეროვნული უპირატესობის ნიშნით, წინასწარი საპარლამენტო უმრავლესობის გარანტიით, მოსახლეობის უმცირესი ნაწილის მიერ 1991 წელს აფხაზეთის ასსრ უმაღლეს საბჭოში არჩეულმა გუდაუეთის სეპარატისტულმა დაჯგუფებამ კვლავ უკანონოდ გააგრძელა ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს სახელით მოქმედება, უფრო მეტიც, მიიღო ე. წ. კონსტიტუცია, აირჩია პრეზიდენტი, გამოაცხადა აფხაზეთის

რეგიონი დამოუკიდებელ რესპუბლიკად და საერთაშორისო სამართლის სუბიექტად.

აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს იმ დებუტატებმა, რომლებიც რეალურად გამოხატავენ აფხაზეთის მრავალეროვანი მოსახლეობის უდიდესი ნაწილის ინტერესებს, ჯერ კიდევ შეიარაღებული კონფლიქტის დაწყებამდე შეიჩერეს საქმიანობა ხელისუფლების უმაღლეს ორგანოში გუდაუთის სეპარატისტული დაჯგუფების ანტიკონსტიტუციური საქმიანობისადმი პროტესტის ნიშნად. ზემოაღნიშნულის გათვალისწინებით, მათ 1995 წლის იანვარში განაახლეს მუშაობა და სთხოვეს საქართველოს პარლამენტს კომპეტენციის დადასტურება.

საქართველოს პარლამენტს მიაჩნია, რომ აფხაზეთში არსებული ხელისუფლების ვაკუუმი სეპარატისტთა დაჯგუფებას საშუალებას აძლევს გაიხანგრძლივოს დანაშაულებრივი უზურპატორული საქმიანობა, არ დაუშვას დევნილთა დაბრუნება, თავისუფალი არჩევნების ჩატარება და საქართველოს იურისდიქციის ფაქტობრივი აღდგენა აფხაზეთის რეგიონში.

„სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მე-7 მუხლის მე-3 აბზაცის შესაბამისად საქართველოს პარლამენტი აღდგენს:

1. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს წარმომადგენლობით და საკანონმდებლო ორგანოდ — უმაღლეს საბჭოდ — ცნობილ იქნეს 1991 წელს აფხაზეთის ასსრ უმაღლეს საბჭოში არჩეული ის დებუტატები, რომლებიც რეალურად გამოხატავენ აფხაზეთის მოსახლეობის უდიდესი ნაწილის ინტერესებს და არ მონაწილეობდნენ გუდაუთის სეპარატისტულ დაჯგუფებასთან ერთად ანტიკონსტიტუციურ საქმიანობაში (სია ერთვის დედანს).

2. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესმა საბჭომ თავისი საქმიანობა წარმართოს აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის 1978 წლის კონსტიტუციის და იმ საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად, რომლებიც არ ეწინააღმდეგებიან საქართველოს კანონმდებლობას; შექმნას აუცილებელი სამართლებრივი ბაზა, რაც უზრუნველყოფს ავტონომიური რესპუბლიკის ყველა სტრუქტურის ნორმალურ ფუნქციონირებას და აფხაზეთში დემოკრატიული არჩევნების ჩასატარებლად სათანადო ნორმატიული ბაზის შექმნას.

3. აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლეს საბჭოს მიენიჭოს უფლებამოსილება მონაწილეობა მიიღოს აფხაზეთის საკითხთან დაკავშირებულ ყველა მოლაპარაკებაში.

აფხაზეთის ავტონომიური რესპუბლიკის უმაღლესი საბჭოს მიერ არჩეული დელეგაციის თანხმობის გარეშე ბათილად ჩაითვალოს აფხაზეთის საკითხთან დაკავშირებული ნებისმიერი ხელშეკრულება, შეთანხმება და განცხადება.

4. გაეროს წევრ სახელმწიფოებს, საერთაშორისო ორგანიზაციებს ეთხოვოთ თავი შეიკავონ ყოველგვარი ურთიერთობისაგან ეთნიკურ წმენდაში —

გენოციდში დამნაშავე აგრესიულ-სეპარატისტულ რეჟიმთან (გუდაუთის დაჯგუფებასთან), გარდა სამშვიდობო პროცესის მონაწილე ოფიციალური პირებისა, შუამავლებისა და დამკვირვებლებისა, რომელთაც ყველა პირობა უნდა შეექმნათ სამშვიდობო მოლვაწეობისათვის კონფლიქტის მოსაწყესრიგებლად.

5. დადგენილება ძალაშია გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **მანუჩარ ბოლუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 24 თებერვალი.

1995 წლის მარტი

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

537 „საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **მანუჩარ ბოლუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 7 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

538 საზრანგეთის რესპუბლიკასა და საქართველოს რესპუბლიკას შორის ურთიერთგაგების, მეგობრობისა და თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულების რატიფიკაციის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

რატიფიცირებულ იქნეს საზრანგეთის რესპუბლიკასა და საქართველოს რესპუბლიკას შორის ურთიერთგაგების, მეგობრობისა და თანამშრომლობის ხელშეკრულება.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **მანუჩარ ბოლუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 7 მარტი.

539 საფრანგეთის რესპუბლიკასა და საქართველოს რესპუბლიკას შორის ურთიერთგაგების, მეგობრობისა და თანამშრომლობის შესახებ

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა, შემდგომში მხარეებად წოდებულნი:

იღებენ რა მტკიცე გადაწყვეტილებას განავითარონ თანამშრომლობა და მეგობრული ურთიერთობები;

დარწმუნებულნი იმის აუცილებლობაში, რომ თავიანთი ურთიერთობები დააფუძნონ ნდობის, თავისუფლების საყოველთაოდ აღიარებული ღირებულებების, დემოკრატიისა და სამართლიანობის პრინციპებზე;

სცნობენ რა საერთაშორისო სამართლის უზენაესობას ქვეყნებს შორის ურთიერთობებში;

ეყრდნობიან რა გაეროს წესდების მიზნებსა და პრინციპებს;

ადასტურებენ ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირის დასკვნითი აქტის და ახალი ევროპისათვის პარიზის ქარტიის ხელმოწერით აღებული ვალდებულებებს;

დარწმუნებულნი არიან, რომ ორი ქვეყნის თანამშრომლობის მომავალი მჭიდროდაა დაკავშირებული ევროპასა და აზიაში მშვიდობის, უსაფრთხოებისა და სტაბილურობის განმტკიცებასთან;

ითვალისწინებენ რა ევროპის კავშირის მშენებლობასა და მის მნიშვნელობას მშვიდობიანი და სოლიდარული ევროპის ჩამოყალიბების საქმეში;

შეთანხმდნენ შემდეგზე:

მუხლი 1.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა ვალდებულდება კისრულობენ განავითარონ თანამშრომლობა ურთიერთნდობისა და ორმხრივი ინტერესების საფუძველზე.

მხარეები ხელს უწყობენ ფრანგ და ქართველ ხალხებს შორის ურთიერთგაგებისა და მეგობრობის შემდგომ გაღრმავებას.

ამ ხელშეკრულების დებულებების განხორციელების მიზნით, საჭიროების შემთხვევაში, მხარეები დადებენ ახალ შეთანხმებებს.

მუხლი 2.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა თანამშრომლობენ როგორც ორმხრივი, ასევე მრავალმხრივი ურთიერთობების ფარგლებში.

ერთგულნი არიან რა დემოკრატიისა და თავისუფლების საყოველთაოდ აღიარებული პრინციპებისა, მხარეები თანამშრომლობენ შესაბამის საერთაშორისო ორგანიზაციებში ადამიანის უფლებების და ძირითად თავისუფლებათა დაცვის ხელშეწყობის სფეროში.

მხარეები მოქმედებენ, რათა თავიდან აიცილონ კონფლიქტები, უზრუნველყონ საერთაშორისო უსაფრთხოებისა და საერთაშორისო სამართლის უზენაესობა ამ ქვეყნებს შორის ურთიერთობაში.

მუხლი 3.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა აზრთა გაზიარების მიზნით, შესაბამის დონეზე, რეგულარულად ატარებენ კონსულტაციებს როგორც ორმხრივი, ასევე საერთაშორისო პრობლემების, კერძოდ კი ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის ძირითად საკითხებზე.

ამ სფეროში მხარეები იმოქმედებენ ერთობლივად და შეთანხმებულად, რათა საჭიროების შემთხვევაში მაქსიმალურად დაახლოონ თავიანთი პოზიციები.

ამ მიზნით, მხარეთა შეთანხმების საფუძველზე, მოეწყობა უმაღლესი დონის შეხვედრები. საგარეო საქმეთა მინისტრები, როგორც წესი, ერთმანეთს შეხვედებიან წელიწადში ერთხელ.

საგარეო საქმეთა სამინისტროების წარმომადგენლებს შორის სამუშაო შეხვედრები მოეწყობა საჭიროების მიხედვით.

ორი ხელშემკვრელი მხარის მთავრობათა წარმომადგენლები საჭიროების მიხედვით შეხვედებიან ერთმანეთს ორმხრივი ინტერესების შემცველი საკითხების განსახილველად.

მუხლი 4.

თუ ერთ-ერთი მხარის აზრით შეიქმნა სიტუაცია, რომ საფრთხე ემუქრება მშვიდობას, ირღვევა იგი ან ეჭვის ქვეშ დგას ქვეყნის უსაფრთხოების უმნიშვნელოვანესი ინტერესები, ამ მხარეს შეუძლია მიმართოს მეორე მხარეს ამ საკითხებთან დაკავშირებით, დაუყოვნებლივ მოეწყოს კონსულტაციები. მხარეები შეეცდებიან შექმნილი სიტუაციის დასაძლევად შეიმუშაონ ერთობლივი მიდგომა.

მუხლი 5.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა კონსულტაციებს მართავენ იმ საერთაშორისო ორგანიზაციების ფარგლებში, რომელთა წევრებიც არიან, განსაკუთრებით გაეროს ფარგლებში, რათა, საჭიროების შემთხვევაში, დაახლოონ პოზიციები და უზრუნველყონ ამ ორგანიზაციის სფეროში მიღებული გადაწყვეტილებების მაქსიმალურად ეფექტური განხორციელება.

მუხლი 6.

საფრანგეთის რესპუბლიკა ვალდებულია იღებს ხელი შეუწყოს საქართველოს რესპუბლიკასა და ევროგაერთიანების სტრუქტურებს შორის ურთიერთობების განვითარებას.

ვალდებულებები, რომლებსაც იღებს საფრანგეთის რესპუბლიკა საქართველოს რესპუბლიკასთან ორმხრივი შეთანხმების მიხედვით, არ ეწინააღმდეგება ევროგაერთიანების სტრუქტურების უფლებამოსილებებს, აგრეთვე მათი ინსტიტუტების მიერ მიღებულ გადაწყვეტილებებს.

მუხლი 7.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა მჭიდროდ თანამშრომლობენ ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირის ფარგლებში.

მხარეები შეთანხმებულად მოქმედებენ, რათა განამტკიცონ მისი ინსტიტუტები, კერძოდ, იურიდიული თვალსაზრისით, რათა უზრუნველყონ სტაბილურობა, უსაფრთხოება და სამართლიანობა ევროპის კონტინენტზე.

მხარეები განსაკუთრებით შეუწყობენ ხელს ისეთი პრინციპების მიღებას, რომლებიც დადებით როლს შეასრულებენ კონფლიქტების თავიდან აცილების საქმეში.

მხარეები ითანამშრომლებენ ერთმანეთთან და სხვა დაინტერესებულ სახელმწიფოებთან ევროპაში უშიშროების ხელშეკრულების დადების მიზნით.

მუხლი 8.

საფრანგეთის რესპუბლიკა დიდ მნიშვნელობას ანიჭებს ევროპის კავშირის შექმნას, რაც ითვალისწინებს საერთო საგარეო და თავდაცვითი პოლიტიკის გატარებას, გააძლიერებს ევროპის ქვეყნებს შორის თანამშრომლობას და მნიშვნელოვან როლს შეასრულებს ევროპასა და მთლიანად მსოფლიოში სტაბილურობის განმტკიცების საქმეში.

საქართველო მთლიანად იზიარებს ამ პოზიციას.

მუხლი 9.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა ხაზგასმით აღნიშნავენ განიარაღების შესახებ შეთანხმებათა მნიშვნელობას ევროპისა და საერთაშორისო უსაფრთხოებისათვის, მხარს უჭერენ ევროპაში უშიშროებისა და თანამშრომლობის თათბირის, განსაკუთრებით უშიშროების ფორუმის ფარგლებში განიარაღების პროცესს, ურთიერთნდობისა და უშიშროების განმტკიცებას, კონფლიქტების თავიდან აცილებას.

მხარეები განსაკუთრებულ მნიშვნელობას ანიჭებენ ისეთი ღონისძიებების გატარებას, რომელთა მიზანია მასობრივი განადგურების იარაღის გაუვრცელებლობა, ჩვეულებრივი შეიარაღების შეზღუდვა და ამ მიზნით შეთანხმებული მოქმედება საერთაშორისო ორგანიზაციებში.

საფრანგეთის რესპუბლიკა კმაყოფილებით შეხვდა საქართველოს რესპუბლიკის გადაწყვეტილებას იყოს ბირთვული იარაღისაგან თავისუფალი ქვეყანა.

მუხლი 10.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა ავითარებენ და აღრმავებენ კონტაქტებს სამხედრო სფეროში. ამ მიზნით მხარეები რეგულარულად უცვლიან ერთმანეთს აზრებს თავიანთი თავდაცვითი კონცეფციების შესახებ.

მხარეები ხელს უწყობენ ურთიერთობის განვითარებას საგარეო და თავდაცვის სამინისტროებს შორის, აგრეთვე ორი სახელმწიფოს შეიარაღებული ძალების გენერალურ შტაბებს შორის.

მუხლი 11.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა განსაკუთრებულ ყურადღებას ანიჭებენ თანამშრომლობას სოფლის მეურნეობის, ენერგეტიკისა და სამეცნიერო-კვლევით დარგებში.

მუხლი 12.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა ავითარებენ თანამშრომლობას კეონომიკურ და სოციალურ სფეროში კადრების მომზადების საქმეში. თითოეული მხარე ცდილობს თავის ტერიტორიაზე გააუმჯობესოს მეორე მხარის საწარმოებისათვის სამუშაო პირობები, განსაკუთრებით პირდაპირი ინვესტიციებისა და კაპიტალდაბანდებათა დაცვის მიზნით.

მხარეები ხელს უწყობენ ეკონომიკური ინფორმაციის ფართო გაცვლას და უზრუნველყოფენ ამ ინფორმაციის მიწოდებას ორი ქვეყნის საქმიანი და სამეცნიერო წრეების წარმომადგენელთათვის. საფრანგეთის რესპუბლიკა შეძლებისდაგვარად აღმოუჩენს ტექნიკურ დახმარებას საქართველოს რესპუბლიკას კადრების მოსამზადებლად საბაზრო ეკონომიკაზე გადასვლის ხელშეწყობის მიზნით.

მუხლი 13.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა ხელს უწყობენ ორი სახელმწიფოს პარლამენტების თანამშრომლობას.

მუხლი 14.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა ავითარებენ პირდაპირ კავშირებს ორი ქვეყნის ქალაქებსა და რეგიონებს შორის, კერძოდ, ახდენენ ქალაქებს შორის დაძმობილებას ამ ხელშეკრულების დებულებათა გათვალისწინებით.

მხარეები ხელს შეუწყობენ ორი ქვეყნის პოლიტიკურ, სოციალურ და პროფკავშირულ ორგანიზაციებს შორის ურთიერთობას.

მუხლი 15.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა ავითარებენ თანამშროლობას განათლების, კულტურის, მეცნიერებისა და ტექნიკის სფეროში.

მხარეები ხელს უწყობენ ორივე სახელმწიფოში კულტურული დაწესებულებების დაარსებას. თითოეული მხარე შეეცდება უკეთესად გააცნოს მოსახლეობას მეორე მხარის მეცნიერული, ტექნიკური და კულტურული მიღწევები, ამ მიზნით გააადვილებს მეორე მხარის ლიტერატურის და პრესის მიწოდებასა და გავრცელებას.

თითოეული მხარე ცდილობს ყველა დაინტერესებულ პირს საშუალება მისცეს შეისწავლოს მეორე მხარის ენა, კულტურა, ლიტერატურა და ისტორია.

საფრანგეთის რესპუბლიკის და საქართველოს რესპუბლიკის ხალხების ურთიერთგაცნობის მიზნით მხარეები ავითარებენ თანამშრომლობას ინფორმაციის საშუალებათა სფეროში.

მხარეები ხელს უწყობენ ორი სახელმწიფოს მოქალაქეთა შორის კავშირების დამყარებას, განსაკუთრებით ახალგაზრდებს შორის.

მხარეები ავითარებენ აგრეთვე თანამშრომლობას სპორტისა და ტურიზმის სფეროში. მხარეები შეიმუშავენ ერთობლივ პროგრამებს, რომლებიც განსაზღვრავენ თანამშრომლობისა და ურთიერთგაცვლის პრიორიტეტულ მიმართულებებს კულტურის, მეცნიერებისა და ტექნიკის სფეროში და ადგენენ კონკრეტულ ღონისძიებებს მათი განხორციელებისათვის; ხელს შეუწყობენ უნივერსიტეტებს, უმაღლესი განათლების სხვა დაწესებულებებს, სამეცნიერო-კვლევით ცენტრებს, კულტურის დაწესებულებებსა და სხვა შესაბამის უწყებებს შორის პირდაპირი კავშირების დამყარებას.

მუხლი 16.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა, ითვალისწინებენ რა გარემოს დაცვის მნიშვნელობას, მჭიდროდ თანამშრომლობენ ამ სფეროში და ვალდებულებას კისრულობენ ხელი შეუწყონ შეთანხმებულ ურთიერთქმედებას ევროპისა და მსოფლიოს მასშტაბით.

მუხლი 17.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა მჭიდროდ თანამშრომლობენ საკონსულო სფეროში. მხარეები ქმნიან შესაბამის პირობებს ამ ორი სახელმწიფოს მოქალაქეებს შორის მიმოსვლისათვის ხელშეწყობის მიზნით.

მუხლი 18.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა ხელს უწყობენ ორი სახელმწიფოს სამართალდამცავ დაწესებულებებს შორის თანამშრომლობას, განსაკუთრებით ურთიერთდახმარებას სამოქალაქო სამართლის სფეროში.

მხარეები თანამშრომლობენ ინტერპოლის სისტემაში საზოგადოებრივი წესრიგის დამცველ დაწესებულებებს შორის; ერთობლივად იბრძვიან ორგანიზებული დამნაშავეობის, ნარკოტიკებისა და კონტრაბანდის, მათ შორის ხელოვნების ნიმუშების უკანონოდ გადატანის წინააღმდეგ; აღრმავებენ თანამშრომლობას საერთაშორისო ტერორიზმთან ბრძოლაში.

მუხლი 19.

საფრანგეთის რესპუბლიკა და საქართველოს რესპუბლიკა თანამშრომლობენ ჰუმანიტარული დახმარების სფეროში და ხელს უწყობენ უფლებამოსილ დაწესებულებებს შორის შესაბამისი კავშირების დამყარებას.

მუხლი 20.

ამ ხელშეკრულების დებულებები არ ეწინააღმდეგება მხარეების მიერ მესამე ქვეყნის მიმართ ნაკისრ ვალდებულებებს და არ არის რომელიმე მათგანის საპირისპიროდ მიმართული.

მუხლი 21.

ეს ხელშეკრულება რატიფიკაციას ექვემდებარება და ძალაში შევა სარატიფიკაციო სიგელების გაცვლიდან ოცდაათი დღის შემდეგ.

ხელშეკრულება იდება ათი წლის ვადით და ავტომატურად გაგრძელდება ყოველი ხუთი წლის შემდეგ. თითოეულ მხარეს უფლება აქვს ნებისმიერ დროს მოახდინოს ხელშეკრულების დენონსაცია მეორე მხარისადმი დიპლომატიური არხებით დენონსაციის შესახებ წერილობითი შეტყობინების მეშვეობით. დენონსაცია ძალაში შევა ზემოაღნიშნული შეტყობინების მიღებიდან ექვსი თვის შემდეგ.

ხელმოწერილია ქ. პარიზში 1994 წლის 21 იანვარს ორ ეგზემპლარად, თი-

თოეული ფრანგულ და ქართულ ენებზე, ამასთან ორივე ტექსტს თანდართობს
ლა აქვს.

საფრანგეთის რესპუბლიკის სახელით
პრეზიდენტი შრანსუა მიტარანო
პრემიერ-მინისტრი ედუარდ ბალადურო
საგარეო საქმეთა მინისტრი **ალან ჟუპე**
საქართველოს რესპუბლიკის სახელით
ედუარდ შევარდნაძე

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

**540 საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისი-
ების შესახებ**

თავი I. ზოგადი დებულებანი

მუხლი 1.

საჭიროების შემთხვევაში ცალკეული საკითხის შესწავლისა და გადაწყვეტი-
ლების პროექტის (დასკვნის) მოსამზადებლად, აგრეთვე პარლამენტის გამგე-
ლობას მიკუთვნებული გარკვეული ფუნქციის შესასრულებლად საქართველოს
პარლამენტს დროებითი ორგანოს სახით შეუძლია შექმნას სპეციალური ან სა-
გამოძიებო კომისია.

საქართველოს პარლამენტის დროებითი სპეციალური ან საგამოძიებო კომი-
სიის ფუნქციები პარლამენტის გადაწყვეტილებით შეიძლება დაეკისროს პარლა-
მენტის ერთ მუდმივ კომისიას.

მუხლი 2.

საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის (შემდგომში „დროებითი
კომისია“) შექმნის საკითხი განიხილება პარლამენტის თავმჯდომარის — სახელ-
მწიფოს მეთაურის, საპარლამენტო ფრაქციის, პარლამენტის მუდმივი კომისიის
ან პარლამენტის წევრთა სულ ცოტა 10-კაციანი ჯგუფის მოტივირებული წინა-
დადებით პარლამენტის იმავე ან უახლოეს სხდომაზე.

დადგენილებას დროებითი კომისიის შექმნის თაობაზე იღებს პარლამენტი
წევრთა სიითი შემადგენლობის უმრავლესობით.

მუხლი 3.

დროებით კომისიაზე ვრცელდება „საქართველოს პარლამენტის მუდმივი
კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მე-11, მე-12, მე-13,

მე-15, მე-16, მე-17 მუხლებით და ამ კანონით გათვალისწინებული უფლებამოვალეობანი.

დროებითი კომისია უფლებამოსილია გენერალური პროკურორის წინაშე დასვას საკითხი სისხლის სამართლის საქმის ადმინისტრაციული ან დისციპლინური წარმოების აღძვრის შესახებ.

დროებითი კომისია უფლებამოსილია პარლამენტის წინაშე კანონით დადგენილი წესით დასვას საკითხი პრემიერ-მინისტრის, მინისტრთა კაბინეტის წევრის, მინისტრთა კაბინეტის ნდობის შესახებ პარლამენტის წევრთა ხელმოწერის შეგროვების თაობაზე.

დროებით კომისიას შეუძლია პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე მოითხოვოს თანამდებობის პირის გადაყენება (გარდა ამ მუხლის მესამე ნაწილში გათვალისწინებული პირებისა). აღნიშნულ საკითხზე დადგენილების მიღებას მოჰყვება შესაბამისი პირის თანამდებობიდან გათავისუფლება.

საქართველოს პარლამენტს საკითხის სპეციფიკიდან გამომდინარე შეუძლია დროებით კომისიას მიანიჭოს სხვა უფლებებიც.

მუხლი 4.

დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადას განსაზღვრავს პარლამენტი. ამ კანონის მე-19 მუხლის მე-2 ნაწილით გათვალისწინებულ შემთხვევაში დროებითი კომისიის უფლებამოსილება დროებით ჩერდება.

თუ დროებითა კომისიამ დადგენილ ვადაში ვერ წარმოადგინა განსახილველ საკითხზე გადაწყვეტილების პროექტი (დასკვნა), მაშინ პარლამენტი მოისმენს კომისიის მიერ გაწეული მუშაობის ანგარიშს, რომლის საფუძველზე იღებს ერთ-ერთ შემდეგ გადაწყვეტილებას:

- ა) გაგრძელდეს დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადა;
- ბ) გადაიჩიეს დროებითი კომისიის შემადგენლობა და გაგრძელდეს მისი უფლებამოსილების ვადა;
- გ) შეწყდეს საკითხის შესწავლა და შესაბამისად დროებითი კომისიის უფლებამოსილება.

თუ პარლამენტი არასაკმარისად მიიჩნევს დროებითი კომისიის დასკვნას, იგი იღებს ამ მუხლის მე-2 ნაწილის „ა“, „ბ“ და „გ“ პუნქტებით გათვალისწინებულ ერთ-ერთ გადაწყვეტილებას.

იმ შემთხვევაში, თუ ერთი მოწვევის პარლამენტის უფლებამოსილების ამოწურვამდე ვერ მოხერხდა განსახილველ საკითხზე გადაწყვეტილების პროექტის (დასკვნის) მომზადება, საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის მიერ მოპოვებული მასალა შესაბამისი ანგარიშით გადაეცემა ახალი მოწვევის პარლამენტს, რომელიც იღებს გადაწყვეტილებას საკითხის შემდგომი შესწავლისა და განხილვის შესახებ.

თავი II. დროებითი კომისიის შემადგენლობის შემცნისა და სამქიანობის წესი

მუხლი 5.

დროებითი კომისიის თავმჯდომარის არჩევა და გადარჩევა ხდება იმავე წესით, როგორც დადგენილია საქართველოს პარლამენტის მუდმივი კომისიების თავმჯდომარეებისათვის.

დროებითი კომისიის თავმჯდომარე აირჩევა დროებითი კომისიის უფლებამოსილების ვადით.

მუხლი 6.

დროებითი კომისიის შემადგენლობა განისაზღვრება ფრაქციებში გაერთიანებული და იმ პარლამენტის წევრების რაოდენობის პროპორციულად, რომლებიც არ შედიან არც ერთ საპარლამენტო ფრაქციაში.

საპარლამენტო ფრაქციას, რომელშიც შედის 15-მდე წევრი, უფლება აქვს კომისიის შემადგენლობაში წარადგინოს ერთი კანდიდატი.

საპარლამენტო ფრაქციას, რომლის წევრთა რაოდენობა 15 კაცზე მეტია, ყოველ დამატებით 5 წევრზე შეუძლია კომისიის შემადგენლობაში წარადგინოს კიდევ ერთი კანდიდატი.

პარლამენტის წევრთა სულ ცოტა 10-კაციან ჯგუფს, რომლებიც არც ერთ საპარლამენტო ფრაქციაში არ შედიან, უფლება აქვთ კომისიის შემადგენლობაში წარადგინონ ერთი კანდიდატი. პარლამენტის წევრს არა აქვს უფლება მონაწილეობა მიიღოს ერთზე მეტი კანდიდატის დასახელებაში.

საპარლამენტო ფრაქციებისა და დეპუტატთა ჯგუფებიდან წარმოდგენილ კანდიდატთა შესახებ ეცნობება პარლამენტის სპიკერს, რომელიც გააცნობს მათ პარლამენტის სხდომას.

პარლამენტის ნებისმიერ წევრს უფლება აქვს მისცეს მოტივირებული აცხილება საპარლამენტო ფრაქციის ან სადეპუტატო ჯგუფის მიერ წარდგენილ კანდიდატს. აცილების საკითხს კენჭი ეყრება დაუყოვნებლივ. აცილება მიღებულად ჩაითვლება, თუ მას მხარს დაუჭერს პარლამენტის წევრთა სითი შემადგენლობის უმრავლესობა. პარლამენტის წევრი, რომლის აცილებას პარლამენტმა არ დაუჭირა მხარი, ჩაითვლება დროებითი კომისიის წევრად.

საპარლამენტო ფრაქციას ან დეპუტატთა ჯგუფს, თუ პარლამენტმა უარყო მათ მიერ დასახელებული კანდიდატი, უფლება აქვთ პარლამენტის იმავე ან მომდევნო სხდომაზე წარადგინონ ახალი კანდიდატი.

საპარლამენტო ფრაქციის მიერ წარმოდგენილი დროებითი კომისიის წევრი, რომელიც გაირიცხა ან გავიდა ფრაქციის შემადგენლობიდან, წყვეტს თავის საქმიანობას კომისიაში. ფრაქციას უფლება აქვს წარადგინოს ახალი კანდიდატი.

მუხლი 7.

დროებითი კომისიის პირველ საორგანიზაციო სხდომას იწვევს დროებითი კომისიის თავმჯდომარე.

კომისიის პირველი საორგანიზაციო სხდომა განსაზღვრავს კომისიის სტრუქტურას, შემოუშავებს კომისიის დებულებას და ირჩევს კომისიის ხელმძღვანელ პირებს.

საორგანიზაციო სხდომის ოქმი წარედგინება პარლამენტის კოლეგიას, რომელიც აგრეთვე ამტკიცებს დროებითი კომისიის დებულებას.

მუხლი 8.

დროებითი კომისიის თავმჯდომარე წარმოადგენს კომისიას პარლამენტში, მის ფარგლებს გარეთ და შესაბამის საპარლამენტთაშორისო ურთიერთობაში.

დროებითი კომისიის თავმჯდომარე იწვევს და უძღვება კომისიის სხდომებს, კოორდინაციას უწევს სექციებისა და კომისიის წევრების საქმიანობას, აკონტროლებს შრომის დისციპლინას, ხელს აწერს კომისიის გადაწყვეტილებებს და სხდომის ოქმებს.

მუხლი 9.

დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე აირჩევა ღია ან ფარული კენჭისყრით სხდომაზე დამსწრეთა უმრავლესობით.

თუ არჩევნებში მონაწილეობდა ერთი კანდიდატი და იგი არ აირჩა, ეწყობა ხელახალი არჩევნები ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული წესით.

თუ არჩევნებში მონაწილეობდა ორი ან მეტი კანდიდატი და გამარჯვებული ვერ გამოვლინდა, ეწყობა ხელახალი კენჭისყრა. ამ შემთხვევაში კენჭს უყრიან იმ ორ კანდიდატს, რომლებმაც ყველაზე მეტი ხმა მიიღეს.

ხელახალი კენჭისყრისას არჩეულად ჩაითვლება კანდიდატი, რომელიც მეტ ხმას მიიღებს.

ხმების თანაბრად გაყოფისას, ღია კენჭისყრის დროს, გადამწყვეტად ჩაითვლება კომისიის თავმჯდომარის ხმა.

თუ ფარული კენჭისყრით ვერ გამოვლინდა გამარჯვებული, ტარდება ღია კენჭისყრა ამ ორ კანდიდატს შორის.

დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილის გადარჩევას კენჭი ეყრება, თუ ამას მოითხოვს კომისიის წევრთა სულ ცოტა 1/3. დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე გადარჩეულად ჩაითვლება, თუ ამას მხარს დაუჭერს სხდომაზე დამსწრე წევრთა უმრავლესობა.

დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილე ცვლის კომისიის თავმჯდომარეს მისი დავალებით, მისი არყოფნის ან მოვალეობის შესრულებს შეუძლებლობის შემთხვევაში.

მუხლი 10.

დროებითი კომისიის მდივნის არჩევა და მისი გადარჩევა ხდება იმავე წესით, რაც დადგენილია დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილისათვის.

დროებითი კომისიის მდივანი ორგანიზაციას უწევს კომისიის სხდომების გამართვას, განაგებს საქმისწარმოებას, თავმჯდომარესთან ერთად ხელს აწერს სხდომის ოქმებს.

მუხლი 11.

დროებით კომისიას დამხმარე სტრუქტურის სახით შეუძლია შექმნას სექციები კომისიის სულ ცოტა 3 წევრის შემადგენლობით.

დროებითი კომისიის სექციას ხელმძღვანელობს კოორდინატორი, რომლის არჩევისა და გადარჩევისათვის დადგენილია იგივე წესი, რაც დროებითი კომისიის თავმჯდომარის მოადგილისათვის.

სექციას და მის ხელმძღვანელს არ შეუძლიათ თავიანთი ინიციატივით გაიტანონ საკითხი პარლამენტის პლენარულ სხდომაზე. საკითხის განსახილველად გატანა შეუძლიათ მხოლოდ დროებითი კომისიის სხდომაზე.

მუხლი 12.

დროებითი კომისიის წევრთა უფლება-მოვალეობანი განისაზღვრება „საქართველოს პარლამენტის მუდმივი კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის 23-ე მუხლით.

კომისიის წევრი ვალდებულია შეასრულოს კომისიის დავალება.

მუხლი 13.

დროებითი კომისიის სხდომების პერიოდულობას განსაზღვრავს კომისია.

დროებითი კომისიის სხდომა უფლებამოსილია, თუ მას ესწრება კომისიის წევრთა 2/3.

გადაწყვეტილება მიიღება სხდომაზე დამსწრე კომისიის წევრთა ხმების უმრავლესობით. ხმათა თანაბრად გაყოფის შემთხვევაში გადამწყვეტია კომისიის თავმჯდომარის ხმა.

დროებითი კომისიის სხდომის მიმდინარეობა სრულად და ზუსტად უნდა აისახოს დროებითი კომისიის სხდომის ოქმში, რომლის შედგენაზე პასუხისმგებელია კომისიის მდივანი.

დროებითი კომისიის სხდომები იმართება ღიად, თუ კანონით სხვა რამ არ არის დადგენილი. კომისიის წევრის წინადადებით შეიძლება გადაწყდეს დახურული სხდომის მოწყობა. კომისიის სხდომის დრო და დღის წესრიგი, როგორც წესი, წინასწარ ეცნობებათ პარლამენტის წევრებს. სხდომას სათათბირო ხმის

უფლებით შეიძლება ესწრებოდნენ პარლამენტის წევრები და მოწვეული პირები. ინფორმაცია კომისიის სხდომების შესახებ ქვეყნდება პრესაში.

მუხლი 14.

საჭიროების შემთხვევაში დროებითი კომისია შეიმუშავებს და ამტკიცებს სამუშაო გეგმას.

მუხლი 15.

დროებითი კომისიის წევრის გამოყვანა კომისიის შემადგენლობიდან შეიძლება სხდომის არასაპატიო მიზეზით გაცდენის, დროებითი კომისიის დავალების შეუსრულებლობის ან კომისიის დებულებით გათვალისწინებულ სხვა შემთხვევაში. ამ გადაწყვეტილებას იღებს დროებითი კომისია კომისიის სხდომაზე დამსწრე წევრთა ორი მესამედით, რის შესახებაც ეცნობება პარლამენტს.

თავი III. საპარტევლოს პარლამენტის დროებითი საპროცესო კომისია

მუხლი 16.

საქართველოს პარლამენტს შეუძლია შექმნას დროებითი სპეციალური (შემდგომში „სპეციალური კომისია“) კომისია ნებისმიერი ისეთი საკითხის განსახილველად ან ფუნქციის შესასრულებლად, რაც არ შედის პარლამენტის რომელიმე მუდმივი კომისიის კომპეტენციაში.

პარლამენტს შეუძლია შექმნას სპეციალური კომისია ისეთი საკითხის განსახილველად, რომელიც თუმცა შედის პარლამენტის რომელიმე მუდმივი კომისიის კომპეტენციაში, მაგრამ ამ უკანასკნელის მიერ განსახილველ საკითხზე გადაწყვეტილების შემოთავაზებული პროექტი (დასკვნა) პარლამენტმა ორჯერ მაინც უარყო.

მუხლი 17.

საქართველოს პარლამენტის დროებითი სამანდატო, ხმის დამთვლელი, სარედაქციო და შემთანხმებელი კომისიების შექმნისა და საქმიანობის წესს განსაზღვრავს საქართველოს პარლამენტის რეგლამენტი.

თავი IV. საპარტევლოს პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისია

მუხლი 18.

საქართველოს პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისიის (შემდგომში „საგამოძიებო კომისია“) შექმნის საფუძვლად შეიძლება ჩაითვალოს:

ა) ინფორმაცია საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლებისა და მმართვე-

ლობის ორგანოების, საქართველოს პარლამენტის წევრების და იმ თანამდებობის პირების კანონსაწინააღმდეგო ქმედობის შესახებ, რომელთა დანიშვნის, არჩევის ან დამტკიცების წესი განსაზღვრულია საქართველოს რესპუბლიკის კანონით „სახელმწიფო ხელისუფლების შესახებ“;

ბ) ინფორმაცია ისეთი ფაქტების თაობაზე, რომლებიც საფრთხეს უქმნის საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო უშიშროებას, სუვერენიტეტს, ტერიტორიულ მთლიანობას, პოლიტიკურ, ეკონომიკურ თუ სხვა ინტერესებს.

თუ სპეციალური კომისიის საქმიანობის პროცესში გამოვლინდება ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული ერთ-ერთი საფუძველი, საქართველოს პარლამენტს შეუძლია მიიღოს დადგენილება სპეციალური კომისიის საგამოძიებო კომისიად გარდაქმნის შესახებ.

მუხლი 19.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი საგამოძიებო კომისიის შექმნის თაობაზე აცნობებს საქართველოს რესპუბლიკის გენერალურ პროკურორს. თუ იმ ფაქტის გამო, რომელიც საფუძვლად დაედო საგამოძიებო კომისიის შექმნის შესახებ საკითხის დასმას, აღძრულია სისხლის სამართლის საქმე, საგამოძიებო კომისია არ შეიქმნება.

განსახილველ ფაქტზე სისხლის სამართლის საქმის აღძვრის შემთხვევაში საგამოძიებო კომისია აჩერებს თავის მუშაობას საქმის გამო საბოლოო გადაწყვეტილების მიღებამდე.

მუხლი 20.

საგამოძიებო კომისიის სხდომები, როგორც წესი, დახურულია. კომისიის გადაწყვეტილებით შეიძლება ჩატარდეს ღია სხდომა.

საგამოძიებო კომისიის მიერ მოპოვებული ინფორმაციის (მასალების), სხდომის ოქმების სრული ან ნაწილობრივი გამოქვეყნება დაიშვება პარლამენტის გადაწყვეტილებით.

საგამოძიებო კომისიის წევრები, აგრეთვე სხვა პირები, რომლებიც მონაწილეობენ კომისიის საქმიანობაში, ვალდებული არიან დაიცვან საპარლამენტო გამოძიების საიდუმლოება.

მუხლი 21.

საგამოძიებო კომისიის მოთხოვნით საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლებისა და მმართველობის ორგანოები, დაწესებულებები, ორგანიზაციები, თანამდებობების პირები და მოქალაქეები ვალდებული არიან კომისიის მიერ დადგენილ ვადაში წარმოადგინონ შესაბამისი დოკუმენტები, დასკვნები და სხვა საჭირო მასალები.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო უშიშროების სამსახური, შინაგან საქმეთა ორგანოები ვალდებული არიან საგამოძიებო კომისიის მიერ დადგენილ ვადაში წარმოადგინონ კომისიისათვის საჭირო ინფორმაცია, გარდა იმ მონაცემებისა, რომლებიც ეხება მათ საიდუმლო თანამშრომლებს, აგრეთვე იმ პირებს, რომლებზეც შექმნილია ოპერატიულ-სამძებრო საქმეები.

სახელმწიფო საიდუმლოების შემცველი ცნობების საგამოძიებო კომისიისათვის წარდგენა დაიშვება მხოლოდ შესაბამისი უწყების ხელმძღვანელ ორგანოსთან შეთანხმებით.

მუხლი 22.

საგამოძიებო კომისიას უფლება აქვს განსახილველ საკითხთან დაკავშირებული ამა თუ იმ გარემოების გამო მოიწვიოს ნებისმიერი პირი და ახსნა-განმარტება ჩამოართვას.

მუხლი 23.

საგამოძიებო კომისიის დასკვნა, როგორც წესი, განიხილება პარლამენტის დახურულ სხდომაზე. პარლამენტის გადაწყვეტილებით საგამოძიებო კომისია დასკვნასთან ერთად წარადგენს მის ხელთ არსებულ მასალას.

პარლამენტის გადაწყვეტილებით საგამოძიებო კომისიის დასკვნის განსახილველად შეიძლება მოეწიოს ღია სხდომა. თუ დასკვნას თან ერთვის სისხლის სამართლის საქმის მასალები, ღია სხდომის მოსაწყობად აუცილებელია საქართველოს რესპუბლიკის გენერალური პროკურორის თანხმობა, ხოლო სახელმწიფო ან სამხედრო საიდუმლოების შემცველი ცნობების პარლამენტის ღია სხდომაზე წარსადგენად აუცილებელია შესაბამისი უწყების ხელმძღვანელი ორგანოს თანხმობა.

დახურული სხდომის დაწყებისას სხდომის თავმჯდომარე აფრთხილებს პარლამენტის წევრებს საგამოძიებო კომისიის, მოკვლევის ან წინასწარი გამოძიების მონაცემების, სახელმწიფო ან სამხედრო საიდუმლოების შემცველი ცნობების გახმაურებისათვის კანონით დადგენილი პასუხისმგებლობის შესახებ.

თავი V. საპარტველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის სამხიანობის ორბანიზაციული უზრუნველყოფა

მუხლი 24.

დროებით კომისიას შეუძლია მოწვეულ ექსპერტებთან და სპეციალისტებთან გააფორმოს შრომითი ხელშეკრულება განსაზღვრული ვადით. დროებითი კომისია სარგებლობს პარლამენტის დამხმარე ორგანოების მომსახურებით.

დროებითი კომისია ფინანსდება საქართველოს პარლამენტის მუდმივი კომისიისათვის დადგენილი წესით.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე
— სახელმწიფოს მეთაური **ეღუარდ შივარდნაძე**
საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ ბოგუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 7 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

541 „საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. „საქართველოს პარლამენტის დროებითი კომისიების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.
2. საქართველოს პარლამენტის კოლეგიამ 1995 წლის 2 აპრილამდე წარუდგინოს პარლამენტს წინადადებები ამ კანონის მიღებამდე შექმნილი დროებითი კომისიებისათვის შესაბამისი სტატუსის მინიჭების შესახებ.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ ბოგუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 7 მარტი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

542 საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სისხლის სამართლის საპროცესო და ადვინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. 1960 წლის 30 დეკემბრერს დამტკიცებულ საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის კოდექსს (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1961 წ, № I, მუხ. 10) დაემატოს შემდეგი შინაარსის 206⁴, 206⁵ და 206⁶ მუხლები:

„მუხლი 206⁴. საქართველოს პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისიის მოთხოვნის შეუსრულებლობა

საქართველოს პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისიის კანონიერი მოთხოვნის შეუსრულებლობა, თუ ეს ქმედობა ჩადენილია ასეთივე დარღვევისათვის ადმინისტრაციული სახდელის გამოყენების შემდეგ, —

ისჯება თანამდებობიდან დათხოვნით ან ჯარიმით მინიმალური ხელფასის ასმაგი ოდენობით, გარკვეული თანამდებობის დაკავების უფლების ჩამორთმევით ან უამისოდ.

მუხლი 206⁵. შეგნებულად ცრუ ახსნა-განმარტების მიცემა

საქართველოს პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისიისათვის შეგნებულად ცრუ ახსნა-განმარტების მიცემა —

ისჯება თანამდებობიდან დათხოვნით ან ჯარიმით მინიმალური ხელფასის ასმაგი ოდენობით, გარკვეული თანამდებობის დაკავების უფლების ჩამორთმევით ან უამისოდ.

მუხლი 206⁶. საქართველოს პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისიის მონაცემების გახმაურება

საქართველოს პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისიის მონაცემების სათანადო ნებართვის გარეშე გახმაურება —

ისჯება გამასწორებელი სამუშაოებით ვადით ერთ წლამდე ან ჯარიმით მინიმალური ხელფასის ასმაგი ოდენობით, გარკვეული თანამდებობის დაკავების უფლების ჩამორთმევით ან უამისოდ“.

II. 1960 წლის 30 დეკემბერს დამტკიცებულ საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1961 წ. № 1, მუხ. II) 126-ე მუხლის მე-3 ნაწილს ციფრის „206³“ შემდეგ დაემატოს ციფრები „206⁴, 206⁵, 206⁶“.

III. 1964 წლის 15 დეკემბერს მიღებულ საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსში (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1984 წ., № 12, მუხ. 421) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები და დამატებები:

I. დაემატოს კოდექსს შემდეგი შინაარსის 173³ მუხლი;

„მუხლი 173³. საქართველოს პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისიის მოთხოვნის შეუსრულებლობა

საქართველოს პარლამენტის დროებითი საგამოძიებო კომისიის კანონიერი მოთხოვნის შეუსრულებლობა — გამოიწვევს დაჯარიმებას შრომის ანაზღაურების ორმოცდაათი მინიმალური ოდენობით“;

2. 208-ე მუხლში ციფრის „173²“ შემდეგ დაემატოს ციფრი „173³“;

3. 239-ე მუხლს ბოლოდან მე-5 ნაწილად დაემატოს:

„ამ კოდექსის 173³ მუხლით გათვალისწინებული სამართალდარღვევის შესახებ ოქმს შეადგენს დროებითი საგამოძიებო კომისიის თავმჯდომარე“.

IV. 252-ე მუხლის მე-2 ნაწილში ციფრის „170“-ე შემდეგ დაემატოს ციფრის „173“.

V. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— სახელმწიფოს მეთაური

ედუარდ შევარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

ვახტანგ ბოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 7 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის კანონი

**543 საქართველოს სსრ ტყის კოდექსში ცვლილება-
თა და დამატებათა შესახებ**

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს სსრ 1978 წლის 21 დეკემბრის კანონით დამტკიცებულ საქართველოს სსრ ტყის კოდექსში (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1978 წ., № 12, მუხ. 254) შეტანილ იქნეს შემდეგი ცვლილებები და დამატებები:

1. კოდექსში სიტყვები „საქართველოს სსრ“, „საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის“, „სსრ კავშირისა და საქართველოს სსრ“, „საქართველოს რესპუბლიკაში“, „საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭო, აფხაზეთის ასსრ მინისტრთა საბჭო და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭო“, „სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტები“, „სახალხო დეპუტატთა საბჭოები, მათი აღმასრულებელი და განმკარგულებელი ორგანოები“, „სახალხო დეპუტატთა საქალაქო, ქალაქის რაიონული საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების“ შეიცვალოს შესაბამისად სიტყვებით „საქართველოს რესპუბლიკის“, „საქართველოს რესპუბლიკაში“, „საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი, აფხაზეთის და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოები“, „მმართველობის ადგილობრივი ორგანოები“.

2. კოდექსიდან ამოღებულ იქნეს პრეამბულა, სიტყვები „სსრ კავშირის და მოკავშირე რესპუბლიკების ტყის კანონმდებლობის საფუძვლები“, „სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს აღმასრულებელი კომიტეტი“.

3. პირველი მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი I. საქართველოს რესპუბლიკის ტყის კოდექსის ამოცანები

საქართველოს რესპუბლიკის ტყის კოდექსის ამოცანებია სატყეო ურთიერ-

თობის რეგულირება იმ მიზნით, რომ უზრუნველყოს ტყეების რაციონალურ გამოყენება, მათი მოვლა-დაცვა, კვლავწარმოება და პროდუქტიულობის გადიდება მერქანსა და ტყის სხვა პროდუქტიაზე სახალხო მეურნეობისა და მოსახლეობის მოთხოვნილებათა დასაკმაყოფილებლად, ტყეების წყალშემნახავი, დაცვითი, ჰავის მარეგულირებელი, სანიტარიულ-ჰიგიენური, გამაჯანსაღებელი და სხვა სასარგებლო ბუნებრივი თვისებების გასაძლიერებლად, აგრეთვე საწარმოთა, ორგანიზაციათა, დაწესებულებათა და მოქალაქეთა უფლებების დაცვა, კანონიერების განმტკიცება სატყეო ურთიერთობის დარგში“.

4. მეორე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 2. საქართველოს რესპუბლიკის ტყის კანონმდებლობა

საქართველოს რესპუბლიკაში სატყეო ურთიერთობას არეგულირებს საქართველოს რესპუბლიკის ტყის კოდექსი და მის შესაბამისად გამოცემული ტყის კანონმდებლობის სხვა აქტები“.

5. მესამე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 3. საადგილმამულო, საწყლო და სამთო ურთიერთობის რეგულირება

საადგილმამულო, საწყლო და სამთო ურთიერთობას საქართველოს რესპუბლიკაში არეგულირებს საქართველოს რესპუბლიკის შესაბამისი კანონმდებლობა“.

6. მეოთხე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 4. ტყის საკუთრება

საქართველოს რესპუბლიკაში ტყე სახელმწიფო საკუთრებაა“.

7. მეხუთე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 5. ერთიანი სახელმწიფო ტყის ფონდი

ტყე არის იმ მცენარეების, ცხოველების და სხვათა ერთობლიობა, რომლებიც განვითარების პროცესში ურთიერთაკავშირებული არიან ბიოლოგიურად და ზეგავლენას ახდენენ ერთმანეთსა და გარემოზე.

საქართველოს რესპუბლიკის ტყეები ქმნიან ერთიან სახელმწიფო ტყის ფონდს.

ერთიან სახელმწიფო ტყის ფონდში შედის სახელმწიფო ტყეები, მიჩენილი ტყეები და ნაკრძალები.

სახელმწიფო ტყის ფონდის მიწებად ითვლება სატყეო მიწები, აგრეთვე არასატყეო, მაგრამ სატყეო მეურნეობის საჭიროებისათვის განკუთვნილი მიწები.

სახელმწიფო ტყის ფონდის მიწების საზღვრები, რომლებიც მათ სხვა კატეგორიის მიწებისაგან მიჯნავს, განისაზღვრება დადგენილი წესით“.

8. ამოღებულ იქნეს კოდექსიდან მეშვიდე მუხლი.

9. მერვე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 8. საქართველოს რესპუბლიკის კომპეტენცია სატყეო ურთიერთობის რეგულირების დარგში

სატყეო ურთიერთობის რეგულირების დარგში საქართველოს რესპუბლიკის გამგებლობას ექვემდებარება:

1. ერთიანი სახელმწიფო ტყის ფონდის განკარგვა;
2. ტყეებით სარგებლობის, მათი რაციონალური გამოყენების, ტყის კვლავწარმოების, პროდუქტიულობის გადიდების, მოვლა-დაცვის ძირითადი დებულებების დადგენა და ღონისძიებათა დაგეგმვა;
3. საქართველოს რესპუბლიკის ტყეკაფვის ფონდის ოდენობის, მისი განაწილებისა და ზეზეური ხის გაცემის წესის დადგენა;
4. სატყეო მეურნეობის განვითარების, ტყის რესურსებისა და ტყის სასარგებლო ბუნებრივი თვისებების გამოყენების ძირითადი მიმართულებების დადგენა;
5. შესაბამისი ტყის კატეგორიებისათვის ტყეების მიკუთვნებისა და მათი ერთი კატეგორიიდან მეორეში გადაყვანის წესის დადგენა;
6. საქართველოს რესპუბლიკის ტყეთმოსწობის, ტყეების აღრიცხვის ერთიანი სისტემებისა და სახელმწიფო ტყის კადასტრის წესის დადგენა;
7. ტყეების მდგომარეობის, გამოყენების, კვლავწარმოებისა და მოვლა-დაცვის სახელმწიფო კონტროლი და მისი განხორციელების წესის დადგენა“.

10. მეცხრე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 9. სატყეო ურთიერთობის რეგულირების დარგში აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების კომპეტენცია

საქართველოს რესპუბლიკის კომპეტენციის ფარგლებს გარეთ სატყეო ურთიერთობის რეგულირების დარგში აფხაზეთის და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების გამგებლობას ექვემდებარება ავტონომიური რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ერთიანი სახელმწიფო ტყის ფონდის განკარგვა, სახელმწიფო საკუთრების ტყეებში სატყეო მეურნეობის განვითარების, ტყის რესურსებისა და ტყის სასარგებლო ბუნებრივი თვისებების გამოყენების ღონისძიებათა ორგანიზაცია და გაძღოლა, ტყეების მდგომარეობის, გამოყენების, კვლავწარმოების და მოვლა-დაცვისადმი სახელმწიფო კონტროლის განხორციელება, აგრეთვე, სატყეო ურთიერთობის სხვა საკითხების რეგულირება საქართველოს რესპუბლიკის, აფხაზეთის და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების კანონმდებლობის შესაბამისად“.

II. მეათე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 10. სახელმწიფო მმართველობა ტყეების გამოყენების, კვლავწარმოებისა და მოვლა-დაცვის დარგში

საქართველოს რესპუბლიკის ტყეების მოვლა-დაცვას და კვლავწარმოებას ახორციელებს საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტი.

სახელმწიფო მმართველობის ცენტრალური და ადგილობრივი ორგანოების კომპეტენცია საქართველოს რესპუბლიკის ტყეების მოვლა-დაცვის, კვლავწარ-

მოების და გამოყენების დარგში განისაზღვრება საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად.

12. მეცამეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 13. „ტყეების მდგომარეობის, გამოყენების, კვლავწარმოებისა და მოვლა-დაცვის სახელმწიფო კონტროლი

ყველა ტყის მდგომარეობას, გამოყენებას, კვლავწარმოებას და მოვლა-დაცვის სახელმწიფო კონტროლს უწყევს საქართველოს რესპუბლიკის გარემოს დაცვის სამინისტრო“.

13. ამოღებულ იქნეს კოდექსიდან მეთექვსმეტე და მეჩვიდმეტე მუხლები.

14. მეცხრამეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 19. სატყეო მეურნეობის გაძღოლის ღონისძიებათა დაგეგმვა

სატყეო მეურნეობის გაძღოლის ღონისძიებანი გათვალისწინებულია ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სახელმწიფო გეგმებში ხანგრძლივი პერსპექტივით და მათ ახორციელებენ შესაბამისი სამინისტროები, უწყებები და სატყეო-სამეურნეო საწარმოები“.

15. მეოცე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 20. სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო ორგანოების უფლება-მოვალეობანი მიწების გამოყენებისა და დაცვის დარგში

სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო ორგანოები და მათი საქვეუწყებო სატყეო-სამეურნეო საწარმოები ორგანიზაციას უწყვენ მიწების მიზნობრივი დანიშნულებით გამოყენებას და უზრუნველყოფენ ამ საწარმოთა სარგებლობაში არსებული მიწების დაცვას, განსაზღვრავენ ფართობებს, სადაც უნდა განხორციელდეს სხვადასხვა სახეობის ტყითსარგებობა და შესრულდეს ტყის კვლავწარმოებისა და მოვლის ღონისძიებანი, ამ კოდექსის 46-ე მუხლის შესაბამისად გადასცემენ მიწის ნაკვეთებს ტყითსარგებლობისა და მასთან დაკავშირებული საჭიროებებისათვის, გამოყოფენ ნაკვეთებს ტყის სანერგეების, პლანტაციებისა და სხვათა მოსაწყობად, აგრეთვე შეიძლება ჰქონდეთ სხვა უფლება-მოვალეობანი აღნიშნული მიწების გამოყენებისა და დაცვის დარგში საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად.

ამ მუხლის პირველი ნაწილით გათვალისწინებული უფლება-მოვალეობანი ვრცელდება აგრეთვე სხვა საწარმოებზე, ორგანიზაციებსა და დაწესებულებებზე, რომლებიც სატყეო მეურნეობას უძღვევიან, და მათ ზემდგომ ორგანოებზე.

საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტი კონტროლს უწყევს სახელმწიფო ტყის ფონდის მიწების გამოყენებას მათი მიზნობრივი დანიშნულებით და მათ დაცვას საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით დადგენილი წესით“.

16. ამოღებულ იქნეს კოდექსიდან VI თავი.

17. VII თავის დასახელება და ოცდამეცხრე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„თავი VII. ტყეების კატეგორიები
მუხლი 29. ტყეების კატეგორიები

ტყეები რელიეფის მიხედვით იყოფა მთისა და ბარის ტყეებად, რომლებიც ფუნქციური დანიშნულების, დაცვისა და სამეურნეო რეჟიმის მიხედვით იყოფა კატეგორიებად:

ა. ნაკრძალი ტყეები

უნიკალური, ხელუხლებელი ან ნაკლებად სახეცვლილი ტყეების, მათში მიმდინარე პროცესების, ბიოლოგიური მრავალფეროვნების, მცენარეთა საფარისა და ცხოველთა სამყაროს, ცოცხალი ორგანიზმების გენოფონდის ხელუხლებელ მდგომარეობაში შესანარჩუნებლად იქმნება ნაკრძალი.

ნაკრძალ ტყეებში დაშვებულია მხოლოდ სამეცნიერო და საგანმანათლებლო საქმიანობა.

განსაკუთრებულ შემთხვევებში ტყის მცენარეთა და ცხოველთა გადასარჩენად დაშვებულია მხოლოდ მიზნობრივი სალიკვიდაცო და სარეაბილიტაციო საქმიანობა.

ბ. ძვირფასი ტყის მასივები და ბუნების ძეგლები

ძვირფასი ტყის მასივებს და ბუნების ძეგლებს მიეკუთვნება ენდემური, რელიქტური, იშვიათ და ძვირფასმერქნიან სახეობათა არეალები და ერთეული ეგზემპლარები. ამ ტყეებში მეურნეობის ძირითადი რეჟიმი მათი შენარჩუნება, აღდგენა და სანიმუშო მდგომარეობაში მოყვანა. ამ ტყეებში აკრძალულია აღდგენითი (მთავარი) სარგებლობის ჭრა.

გ. მწვანე ზონის ტყეები

მწვანე ზონის ტყეებს მიეკუთვნება ქალაქების და დასახლებული პუნქტების გარშემო განლაგებული პუნქტები; მეურნეობის წარმოების მიზანია ტყეების რეკრეაციული, სანიტარულ-ჰიგიენური და ესთეტიკური მდგომარეობის შენარჩუნება და გაუმჯობესება. ამ ტყეებში აკრძალულია აღდგენითი ჭრის ჩატარება.

დ. ახლო ზონის საკურორტო ტყეები

ახლო ზონის საკურორტო ტყეებს მიეკუთვნება კურორტების სანიტარიული დაცვის პირველ და მეორე ზონაში არსებული ტყეები.

ტყის მეურნეობის წარმოების რეჟიმი ტყეების კურორტოლოგიური და სანიტარიულ-ჰიგიენური მდგომარეობის დაცვა და გაუმჯობესება. ამ ტყეებში აკრძალულია აღდგენითი ჭრა.

ე. შერეული ზონის საკურორტო ტყეები

ეს ტყეები არის ახლო ზონის საკურორტო ტყეების ბუფერული ზონა, სადაც დაშვებულია ყველა სახის სატყეო-სამეურნეო ღონისძიების ჩატარება.

ვ. ნიადაგდაცვით-წყალმარეგულირებელი ტყეები

ამ ტყეებში მეურნეობის წარმოების ძირითადი მიზანია ტყის გარემოს, კორუმების მდგომარეობის, ტყის წყალშემნახავი, დაცვითი და სხვა თვისებების გაუმჯობესება და მერქნის დროული და რაციონალური გამოყენება.

ზ. ბარის დაცვით-საექსპლოატაციო ტყეები
ბარის დაცვით-საექსპლოატაციო ტყეებს მიეკუთვნება სწრაფად აღდგენადი ტყის მასივები.

მათში სხვა სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებებთან ერთად დაშვებულია ტყის პირწმინდა ჭრა“.

18. ოცდამეათე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 30. ტყეების კატეგორიების მიხედვით მეურნეობის გაძღოლის, ტყეებისა და შესაბამისი მიწების გამოყენების წესის დადგენა

ტყეების კატეგორიების მიხედვით დადგენილია ამ ტყეებში მეურნეობის გაძღოლის, ტყეებისა და შესაბამისი მიწების გამოყენების, აგრეთვე ამ მიწების სახელმწიფო და საზოგადოებრივი საჭიროებისათვის გადაცემის და ჩამორთმევის წესი“.

19. ოცდამეთერთმეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 31. ამა თუ იმ კატეგორიისათვის ტყეების მიკუთვნების, ერთი კატეგორიიდან მეორეში გადაყვანის, აკრძალული და დაცვითი ზოლების სიგანის დადგენისა და განსაკუთრებული დაცვითი უბნებისათვის ტყის უბნების მიკუთვნების წესი

ამა თუ იმ კატეგორიისათვის ტყეების მიკუთვნება, ერთი კატეგორიიდან მეორეში გადაყვანა, აკრძალული და დაცვითი ზოლების სიგანის დადგენა, აგრეთვე განსაკუთრებული დაცვითი ტყის უბნების გამოყოფა წარმოებს ტყეების სახალხო-სამეურნეო მნიშვნელობის, ადგილმდებარეობის, შესასრულებელი ფუნქციებისა და ეკონომიკური დასაბუთების საფუძველზე საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით დადგენილი წესით. მსხვილი სახალხო-სამეურნეო ობიექტების მშენებლობასთან დაკავშირებით ტყეების ერთი კატეგორიიდან მეორე კატეგორიაში გადაყვანა ობიექტების მშენებლობის დაწყებამდე უნდა განხორციელდეს“.

20. ოცდამეთერთმეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 32. შესაბამისი კატეგორიისათვის ტყეების მიკუთვნება და მათი ერთი კატეგორიიდან მეორეში გადაყვანა

შესაბამისი კატეგორიისათვის ტყეების მიკუთვნებას და ერთი კატეგორიიდან მეორეში გადაყვანას ახორციელებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი სატყეო მეურნეობის მართვის შესაბამისი სამსახურის წარდგინებით“.

21. ოცდამეთოთხმეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 34. სატყეო ფართობების არასატყეო ფართობებად გადაყვანის წესი მათ გამოსაყენებლად იმ მიზნებისათვის, რომლებიც დაკავშირებული არ არის სატყეო მეურნეობის გაძღოლასთან

სატყეო ფართობების გადაყვანა არასატყეო ფართობებად მათ გამოსაყენებლად იმ მიზნებისათვის, რომლებიც დაკავშირებული არ არის სატყეო მეურნეობის გაძღოლასთან და ტყით სარგებლობის განხორციელებასთან, წარმოებს სა-

ქართველოს პარლამენტის დადგენილებით, საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის წარდგენით“.

22. ოცდამეათეექვსმეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 36. სახელმწიფო მნიშვნელობის ტყეებში სატყეო მეურნეობის გაძღოლასთან დაკავშირებული საწარმოო ობიექტების მშენებლობა

საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტს უფლება აქვს დადგენილი წესით აშენოს ტყეებში და სახელმწიფო ტყის ფონდის არასატყეო მიწებზე სატყეო მეურნეობის გაძღოლასთან დაკავშირებული საწარმოო ობიექტები და საჭიროების შემთხვევაში გადაიყვანოს სატყეო ფართობები არასატყეო ფართობებად საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად“.

23. ამოღებულ იქნეს კოდექსიდან 37-ე და 52-ე მუხლები.

24. მესამოცე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 60. ზეზეურად გაცემული ხის საფასურის ანაზღაურება ტყეებში ზეზეურად ხე გაიცემა დადგენილი ნიხრით გათვალისწინებულ ფასად.

საწარმოები, ორგანიზაციები და დაწესებულებები, რომლებიც სატყეო მეურნეობას უძღვებიან, თავისუფლდებიან იმ მერქნის საფასურის გადახდისაგან, რომელსაც ტყის მოვლის და სხვა სატყეო-სამეურნეო ღონისძიებათა განხორციელებისას იღებენ“.

25. სამოცდამეოთხე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 64. არაპირდაპირი ტყეთსარგებლობის საერთო პირობები არაპირდაპირი ტყეთსარგებლობა ფასიანია.

ხის წვენებით, ველური ხილით, კაკლოვნებით, სოკოთი, კენკრით, თესლით, ტექნიკური ნედლეულით და სამკურნალო მცენარეებით სარგებლობის წესებს, პირობებს და გადასახადს ადგენს საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობა.

საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტი და მისდამი დაქვემდებარებული ორგანიზაციები არაპირდაპირი ტყეთსარგებლობის გადასახადისაგან თავისუფლდებიან.

არაპირდაპირი ტყეთსარგებლობა უნდა ხორციელდებოდეს ტყისათვის ზიანის მიუყენებლად“.

26. სამოცდამეხუთე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 65. თიბვა და პირუტყვის ძოვება

სახელმწიფო ტყის ფონდის ტყით დაუფარავ მიწებზე, ტყეებში, ისეთ უბნებზე, სადაც შეიძლება ზიანი მიადგეს ტყეს, აკრძალულია პირუტყვის ძოვება და თიბვა.

ტყეებში, რომლებიც არ გამოიყენება სატყეო მეურნეობისა და ხე-ტყის დამამუშავებელი მრეწველობის საჭიროებისათვის, სათიბ-საძოვრები ეძლევათ მოქალაქეებს, საწარმო-ორგანიზაციებს, დაწესებულებებს ღროებითი სარგებ-

ლობის უფლებით, თუ მათი გადაცემა და სარგებლობა შეესაბამება კანონმდებლობით გათვალისწინებულ მოთხოვნებს“.

27. 66-ე მუხლის პირველი ნაწილიდან ამოღებულ იქნეს სიტყვები „კოლმეურნეობებს, საბჭოთა მეურნეობებსა და სხვა“.

28. ამოღებულ იქნეს კოდექსიდან XIX თავი 67-ე, 68-ე, 77-ე მუხლები, 72-ე მუხლის მეორე და მესამე ნაწილები.

29. ოთხმოცდამეთოთხმეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით
„მუხლი 94. სასაზღვრო ზონაში ტყეთსარგებლობის წესი
სასაზღვრო ზონაში ტყეთსარგებლობა ხორციელდება რეჟიმის შესაბამისად საქართველოს რესპუბლიკის ტყის კანონმდებლობის და სხვა ნორმატიული აქტების საფუძველზე, რომლებიც ამ საკითხებს არეგულირებს“.

30. ოთხმოცდამეთექვსმეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:
„მუხლი 96. ტყეთსარგებლობასთან დაკავშირებული დავის გადაწყვეტის წესი

ტყეთსარგებლობასთან დაკავშირებული დავა წყდება საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით დადგენილი წესით“.

31. ოთხმოცდამეჩვიდმეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:
„მუხლი 97. სატყეო ურთიერთობასთან დაკავშირებული ქონებრივ დავა სატყეო ურთიერთობასთან დაკავშირებულ ქონებრივ დავას წყვეტენ საარბიტრაჟო ან სხვა სასამართლოები საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით დადგენილი წესის შესაბამისად.

32. ასმეხუთე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:
„მუხლი 105. ტყეების მოვლა-დაცვის ღონისძიებათა განხორციელება ტყეების მოვლა-დაცვის ღონისძიებათა განხორციელება ეკისრება საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტს, რომელსაც აკისრია სატყეო მეურნეობის გაძღოლის შესაბამისი უფლებამოსილებანი.

საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტი:
აწყობს ტყეების ხანძარსაწინააღმდეგო დაცვას, ახორციელებს ტყის ხანძრის თავიდან აცილების, ხანძრის დროულად გამოვლენისა და მის წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებებს;

იცავს ტყეებს უკანონო კრისაგან, დაზიანებისაგან, ტყეთსარგებლობისაგან, რომლებიც აზიანებს ტყეს და ზარალს აყენებს სატყეო მეურნეობას, აგრეთვე, იცავს სახელმწიფო ტყის ფონდის მიწებს;

აწარმოებს სატყეო პათოლოგიათა და მავნე მწერების საწინააღმდეგო ბრძოლას“.

33. ასმეექვსე მუხლის პირველი ნაწილი და მეორე ნაწილის პირველი აბზაცი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოები, სახელმწიფო მმართველობის ადგილობრივი ორგანოები საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის

შესაბამისად უზრუნვეყოფენ ტყეების მოვლა-დაცვას, ტყის ხანძარების წინააღმდეგ ბრძოლის ღონისძიებათა განხორციელებას, ხანძრის ჩაქრობაში აბამენ მოსახლეობას, იყენებენ ხანძარსაწინააღმდეგო ტექნიკასა და სატრანსპორტო საშუალებებს, ხანძრის მომეტებული საშიშროების დროს, საჭიროების შემთხვევაში, კრძალავენ ტყეში მოსახლეობის შესვლას და სატრანსპორტო საშუალებათა შეყვანას.

საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოები, სახელმწიფო მმართველობის ადგილობრივი ორგანოები ტყის ხანძრის წარმოშობის თავიდან აცილებისა და მასთან ბრძოლის მიზნით:

ამავე მუხლის მეორე ნაწილის მესამე და მეხუთე აბზაცებიდან ამოღებულ იქნეს შესაბამისად სიტყვები „კოლმეურნეებისა“ და „ოლქის“.

34. ამოღებულ იქნეს კოდექსიდან 108-ე მუხლი.

35. ასმეთე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 110. სატყეო დაცვა საქართველოს რესპუბლიკაში

ტყეების მოვლა-დაცვას საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ახორციელებს საქართველოს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის დეპარტამენტი“.

36. ასმეჩვიდმეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 117. საანგარიშო ტყეკაფი

საანგარიშო ტყეკაფი ხანგრძლივი პერიოდის მთავარი სარგებლობის ჭრის მიხედვით გამოიანგარიშება სატყეო მეურნეობის ყოველ საწარმო-დაწესებულებასა და ორგანიზაციაში ტყეთმოწყობის დროს, ცალ-ცალკე ტყეების კატეგორიებისა და მეურნეობების (წიწვოვანი, მაგარმერქნიანი და რბილმერქნიანი) მიხედვით და განისაზღვრება საქართველოს რესპუბლიკის, აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების მიხედვით. საანგარიშო ტყეკაფის დამტკიცების წესს ადგენს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი“.

37. ასმეთვრამეტე მუხლი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„მუხლი 118. ტყეთმოწყობა

ტყეთმოწყობას რესპუბლიკის ტყეებში აწარმოებს სახელმწიფო ტყეთმოწყობი საწარმო ერთიანი სისტემით, რომელსაც ადგენს რესპუბლიკის სატყეო მეურნეობის სახელმწიფო ორგანო. ტყეთმოწყობა სავალდებულოა ყველა ტყისათვის, მიუხედავად მათი უწყებრივი დაქვემდებარებისა“.

38. ამოღებულ იქნეს კოდექსიდან 125-ე მუხლი.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— სახელმწიფოს მეთაური

ივანე ჯავახიშვილი

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

პაპიაშვილი ბორიშვილი

ციები, მიუხედავად მათი უწყებრივი დაქვემდებარებისა, ფიზიკური პირები ვალდებული არიან დაიცვან კომუნალური მეურნეობის ძირითადი ფონდებისა და საინჟინრო კომუნიკაციების ექსპლოატაციის წესები და ნორმები.

მუხლი 3.

კომუნალური მეურნეობის სამსახურებისა და მომსახურებით მოსარგებლეთა პასუხისმგებლობა

კომუნალური მომსახურებით მოსარგებლე ვალდებულია დაიცვას ეს კანონი და ექსპლოატაციის წესების მოთხოვნები.

ფიზიკური და იურიდიული პირები ვალდებული არიან კომუნალური მეურნეობის სისტემის ობიექტების დაზიანების შემთხვევაში აანაზღაურონ მიყენებული ზარალი კანონმდებლობით დადგენილი ოდენობითა და ვადებში. აღდგენითი სამუშაოები შეიძლება განახორციელონ კომუნალური მეურნეობის სამსახურებმა ხელშეკრულების საფუძველზე. აღდგენითი სამუშაოების შესრულებისათვის თავის არიდების შემთხვევაში დამზიანებლები იხდიან ჯარიმას კანონმდებლობით დადგენილი წესით.

კომუნალური მეურნეობის სამსახურების მიერ მომსახურების წესების სისტემატური დარღვევით ან სხვა მიზეზით გამოწვეულ ზარალს მომსახურებით მოსარგებლე იურიდიულ ან ფიზიკურ პირს, დადგენილი წესის შესაბამისად, აუნაზღაურებს მომსახურების გამწევი იურიდიული ან ფიზიკური პირი.

რომელიმე ობიექტის მშენებლობასთან, რეკონსტრუქციასთან და სხვა დონისძიებებთან დაკავშირებით საერთო სარგებლობის კომუნალური კომუნიკაციების გადატანის საკითხი შეუთანხმდება კომუნალურ სამსახურს.

მუხლი 4.

კომუნალური მეურნეობის ორგანიზაციის საფუძვლები

საწარმოების, ორგანიზაციების, დაწესებულებების, მოსახლეობისა და სხვათა კომუნალური მომსახურება ითვალისწინებს:

1. კომუნალური მეურნეობის სამსახურების სისტემების მშენებლობას, გაფართოება-რეკონსტრუქციას და ინტენსიფიკაციას;
2. წარმოებასა და ყოფა-ცხოვრებაში სათანადო საექსპლოატაციო პირობების შექმნას;
3. წყალსატევების, ნიადაგისა და ატმოსფერული გარემოს სანიტარული დაცვის მოთხოვნათა უზრუნველყოფას კომუნალური დანიშნულების წყალსადენების სათავე ნაგებობათა, წყალსადენების, გამანაწილებელი ქსელების, საკანალიზაციო-საწმენდ ნაგებობათა და ქსელების, ქალაქის და სხვა დასახლებული პუნქტების სანიტარული დასუფთავების სისტემების ფუნქციონირებასთან დაკავშირებით;

4. კომუნალური მომსახურების სისტემის და ამ დარგის სამრეწველო საწარმოთა ქსელის მშენებლობას და განვითარებას;
5. ქალაქებში, რაიონულ ცენტრებსა და ყველა დასახლებულ პუნქტში წყალდიდობის საწინააღმდეგო და კომუნალური ობიექტებისათვის წყალდიდობით გამოწვეული ზარალის სალიკვიდაციო ღონისძიებათა განხორციელებას;
6. დარგის ჩართვას საბაზრო ურთიერთობებში;
7. ეკონომიკური და მეცნიერულ-ტექნიკური მიღწევების დანერგვა-გამოყენებას.

**თავი II. კომუნალური მეურნეობის სამსახურების სტრუქტურა
და ორგანიზაციის წესი**

მუხლი 5.

კომუნალური მეურნეობის მართვა

საერთო პოლიტიკას კომუნალური მეურნეობის დარგში ახორციელებს კომუნალური მეურნეობის მართვის სამსახური, რომლის კომპეტენციაშია:

1. მომხმარებლების უფლებათა დაცვა;
2. კომუნალური მეურნეობის ინფრასტრუქტურის განვითარების კონცეფციისა და პროგრამის შემუშავება, მათი შესრულების კონტროლი, აგრეთვე ერთიანი სამეცნიერო-ტექნიკური და სოციალური პოლიტიკის ჩამოყალიბება და განხორციელება;
3. ხელის შეწყობა დემონოპოლიზაციისათვის კომუნალურ მეურნეობაში;
4. სახელმწიფო კომუნალური მეურნეობის საწარმოთა პრივატიზაცია.

მუხლი 6.

კომუნალური მეურნეობის სამსახურების საქმიანობის ორგანიზაციის წესი

კომუნალური დანიშნულების ობიექტების სწორ ფუნქციონირებას, საექსპლუატაციო და სანიტარიულ-ჰიგიენური ნორმატივების და წესების მოთხოვნათა შესრულებას, დაქვემდებარებისა და კუთვნილების მიუხედავად, კანონმდებლობის შესაბამისად, კონტროლს უწევენ ადგილობრივი მმართველობის კომუნალური მეურნეობის სფეროს სამსახური და საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მთავარი სანიტარიული სამსახურის ორგანოები.

**თავი III. კომუნალური მეურნეობის დარგის დაფინანსება
და მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფა**

მუხლი 7.

კომუნალური მეურნეობის დარგის დაფინანსება

კომუნალური მეურნეობის დარგის ობიექტების დაპროექტების, მშენებლო-

ბის, რეკონსტრუქციის, რემონტის, ექსპლუატაციის და სამეცნიერო-კვლევითი სამუშაოები ფინანსდება როგორც სახელმწიფო ბიუჯეტის, ასევე სხვა წყაროების ხარჯზე. მათი ერთობლიობა ქმნის კომუნალური მეურნეობის ფონდს, რომელიც გამოიყენება დარგის სამსახურების განვითარებისათვის.

მუხლი 8.

საქართველოს რესპუბლიკის კომუნალური მეურნეობის ქონება და მისი გამოყენება

კომუნალური მეურნეობის ქონების პრივატიზაციის საკითხი წყდება საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად.

თავი IV. კომუნალური დანიშნულების ობიექტების მშენებლობა და ამ მიზნით მიწის გამოყოფა-გამოყენება

მუხლი 9.

კომუნალური მეურნეობის ობიექტებისა და ქსელების მშენებლობა-გამოყენება

კომუნალური მეურნეობის დანიშნულების ობიექტების (წყალსადენ-კანალიზაციის, თბოენერგეტიკული, სანიტარიული დასუფთავების, კეთილმოწყობის, გარე განათების, საქალაქო ელექტროტრანსპორტის და სხვა) მშენებლობა, განლაგება, მათი ქსელების სრულყოფა-განვითარება და ექსპლუატაცია ხორციელდება სამშენებლო ნორმებისა და წესების, სხვა ნორმატიული აქტების საფუძველზე, აგრეთვე საქართველოს ქალაქების, რაიონული ცენტრებისა და სხვა დასახლებული პუნქტების განაშენიანების დამტკიცებული გენერალური გეგმის, ეკონომიკურ, გეოგრაფიულ და სხვა თავისებურებათა გათვალისწინებით.

მესაკუთრენი კომუნალური დანიშნულების ობიექტების მშენებელი ზის, რეკონსტრუქციისა და განვითარების პროექტებს უთანხმებენ შესაბამისი ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებს. დასახლებული პუნქტების, საცხოვრებელი მასივების, საწარმოების და სხვა ობიექტების დაპროექტებისა და მშენებლობის დროს გათვალისწინებული უნდა იყოს კომუნალური დანიშნულების ნაგებობების და ქსელების მშენებლობა.

მუხლი 10.

კომუნალური დანიშნულების ობიექტების მშენებლობისა და ექსპლუატაციისათვის მიწის გამოყოფის წესი

კომუნალური დანიშნულების ობიექტების მშენებლობისა და ექსპლუატაციისათვის, აგრეთვე სპეციალური ზონების შესაქმნელად მიწის ნაკვეთის მუდმივ ან დროებით სარგებლობაში გამოყოფა იმ კომუნალური და სხვა ორგანიზაციებისათვის, რომლებიც ახორციელებენ კომუნალური დანიშნულების ობიექ-

ტების მშენებლობასა და ექსპლუატაციას, წარმოებს საქართველოს რესპუბლიკის მიწის კოდექსისა და სხვა საკანონმდებლო აქტების შესაბამისად.

თავი V. პასუხისმგებლობა კომუნალური მეურნეობის კანონმდებლობის დარღვევისათვის

მუხლი 11.

პასუხისმგებლობა კომუნალური მეურნეობის ობიექტების არასათანადო გამოყენებისათვის, ექსპლუატაციის წესებისა და კომუნალური მეურნეობის კანონმდებლობის სხვა დარღვევებისათვის

პირებს, რომელთაც ბრალი მიუძღვით:

კომუნალურ მომსახურებაზე ხელშეკრულებით გათვალისწინებული პირობების დარღვევაში;

კომუნალური დანიშნულების ობიექტებით სარგებლობის წესების დარღვევაში, თვითნებურ გადაკეთება-ჩართვასა და მოწყობილობის გაფუჭებაში, აგრეთვე კეთილმოწყობისა და გამწვანების ობიექტების დაზიანებაში;

ქალაქებისა და სხვა დასახლებული პუნქტების სისუფთავისა და წესრიგის უზრუნველყოფის წესების დარღვევაში;

ეზოების, ქუჩების და მოედნების სათანადო ნებართვის გარეშე გადათხრაში, მათი სამშენებლო მასალებით ჩახერგვაში, გათხრის ადგილების, აგრეთვე მშენებლობის ან შეკეთებითი სამუშაოების დამთავრების შემდეგ სამშენებლო მოედნების მოწესრიგების ღონისძიებათა უგულვებელყოფაში, —

ეკისრებათ პასუხისმგებლობა საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად.

თავი VI. კომუნალური მეურნეობის დარღვევით მომსახურების დროს სადავო საკითხების გადაწყვეტა

მუხლი 12.

დავის გადაწყვეტის წესი

კომუნალური მეურნეობის მომსახურების დროს წარმოქმნილი დავა წყდება საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად

თავი VII. საერთაშორისო ხელშეკრულებები

მუხლი 13.

საერთაშორისო ხელშეკრულებები

თუ საქართველოს რესპუბლიკის საერთაშორისო ხელშეკრულებით დადგე-

ნილია საქართველოს რესპუბლიკის კომუნალური მეურნეობის კანონმდებლობისაგან განსხვავებული წესები, მაშინ გამოიყენება საერთაშორისო ხელშეკრულების წესები.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე
— სახელმწიფოს მეთაური **ედუარდ შევარდნაძე**
საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ გობუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 7 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

547 „კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:
საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „კომუნალური მეურნეობის შესახებ“ ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ გობუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 7 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

549 „სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:
„სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ გობუაძე**

თბილისი, 1995 წლის 8 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

550 „ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გობჯიაძე

თბილისი, 1995 წლის 8 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

551 „ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის/შიდსის პროფილაქტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის/შიდსის პროფილაქტიკის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გობჯიაძე

თბილისი, 1995 წლის 8 მარტი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

552 საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდრეგულირებათა კოდექსში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1984 წლის 15 დეკემბერს მიღებულ საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ სამართალდარეგულირებათა კოდექსში (საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოს უწყებები, 1984 წ., № 12, მუხ. 421) შეტანილ იქნეს შემდეგი სახის ცვლილებები და დამატებები:

1. 223-ე მუხლის მეორე და მესამე ნაწილები ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

„სახელმწიფო ვეტერინარული ზედამხედველობის ორგანოების სახელით ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა საქმეების განხილვისა და ადმინისტრაციული სახდელების დადების უფლება აქვთ:

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ვეტერინარული სამსახურის ხელმძღვანელს და მის მოადგილეებს — შრომის ანაზღაურების ორ მინიმალურ ოდენობამდე;

აფხაზეთის და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკების, ქალაქების თბილისის, სოხუმის, ბათუმის სახელმწიფო ვეტერინარული სამსახურების ხელმძღვანელებს და მათ მოადგილეებს — შრომის ანაზღაურების 1,5 მინიმალურ ოდენობამდე;

ქალაქების, რაიონების სახელმწიფო ვეტერინარული სამსახურების, აგრეთვე სახელმწიფო ვეტერინარული ქსელის დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელებს და მათ მოადგილეებს — შრომის ანაზღაურების ერთ მინიმალურ ოდენობამდე“.

ამავე მუხლის მეოთხე ნაწილის პირველ პუნქტში სიტყვის „ბაზრებში“ შემდეგ დაემატოს სიტყვა „და ბაზრობებზე“.

ამავე ნაწილის მეორე პუნქტში სიტყვის „რკინიგზის“ შემდეგ დაემატოს სიტყვა „საზღვაო“.

2. ეს კანონი ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— **სახელმწიფოს მეთაური**

ედუარდ შევარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

ვახტანგ გოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 8 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

553

„საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის სამართლის, სამოქალაქო სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „საქართველოს რესპუბლიკის სისხლის

სამართლის, სამოქალაქო სამართლის საპროცესო და ადმინისტრაციულ სამართალდარღვევათა კოდექსებში ცვლილებათა და დამატებათა შეტანის შესახებ“ მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ გობჯიაძე**

თბილისი, 1995 წლის 8 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

554 პარლამენტის წევრის თენგიზ კიტოვანის დაპატიმრების საკითხის შემსწავლელი დროებითი კომისიის შექმნის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

შეიქმნას პარლამენტის წევრის თენგიზ კიტოვანის დაპატიმრების საკითხის შემსწავლელი დროებითი კომისია შემდეგი შემადგენლობით:

- დემურ ბახტაძე
- ვასილ ბუზალაძე
- თენგიზ დიხამინჯია
- დავით კუპრეიშვილი
- გრიგოლ ლორთქიფანიძე
- ლევან მესხი
- გელა ნიკოლაიშვილი
- გიზო როგავა
- ავთანდილ ტყებუჩავა
- ლუიზა შაკიაშვილი
- დიმიტრი ჩიტლოვი
- ანზორ წოწონავა
- ომარ ხუციშვილი.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი **ვახტანგ გობჯიაძე**

თბილისი, 1995 წლის 8 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

555 „მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„მომხმარებელთა უფლებების დაცვის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გომიზაძე

თბილისი, 1995 წლის 9 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

556 „ქიმიური იარაღის შესახებ“ პარიზის საერთაშორისო კონვენციის რატიფიკაციის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. რატიფიცირებულ იქნეს „ქიმიური იარაღის შესახებ“ პარიზის 1993 წლის საერთაშორისო კონვენცია.

2. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს აცნობოს ეს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გომიზაძე

თბილისი, 1995 წლის 9 მარტი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

557 ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექციის/შიდსის პროფილაქტიკის შესახებ

ეს კანონი განსაზღვრავს საქართველოში აივ ინფექციასთან/შიდსთან ბრძოლის ძირითად პრინციპებს, მოქალაქეთა აივ ინფექციასზე/შიდსზე გამოკვლევის, აივ ინფიცირებულთა/შიდსით დაავადებულთა მკურნალობისა და პროფილაქტიკური მეთვალყურეობის საკითხებს და სამართლებრივ რეჟიმს, აგრეთვე აივ ინფიცირებულთა/შიდსით დაავადებულთა და მედიცინის მუშაკთა უფლება-მოვალეობებს, მათი სოციალური დაცვის საკითხებს.

თავი I. ზოგადი დებულებები

მუხლი 1.

შეძენილი იმუნოდეფიციტის სინდრომი/შიდსი. ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით (აივ) ინფექცია. ცნება. გავრცელება. პრობლემის მნიშვნელობა

შეძენილი იმუნოდეფიციტის სინდრომი/შიდსი ინფექციური დაავადებაა, რომელსაც იწვევს ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსი (აივ). თანამედროვე კლასიფიკაციით დაავადებას ეწოდება ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით ინფექცია (აივ ინფექცია), ხოლო საკუთრივ ტერმინით „შიდსი“ აღინიშნება აივ ინფექციის განვითარების ბოლო სტადია, როდესაც ავადმყოფს უვითარდება დაავადების კლინიკური ნიშნები.

აივ ინფექცია/შიდსი თავისი გავრცელების ხასიათით, მიმდინაობით და შედეგებით განსაკუთრებით საშიშ ინფექციათა რიცხვს განეკუთვნება. აივ ინფექციის/შიდსის პანდემიამ უდიდესი საფრთხე შეუქმნა მთელ კაცობრიობას და რთული პრობლემების წინაშე დააყენა ჯანმრთელობის დაცვის მსოფლიო სისტემა. აივ ინფექციასთან/შიდსთან წარმატებით ბრძოლა შესაძლებელია მხოლოდ მსოფლიოს ყველა ქვეყნის მთავრობათა და ჯანმრთელობის დაცვის მუშაკთა ერთობლივი ძალისხმევით.

საქართველოს რესპუბლიკას ესმის აივ ინფექციის/შიდსის პრობლემის მნიშვნელობა და სახელმწიფოებრივ პასუხისმგებლობას კისრულობს აივ ინფექციასთან/შიდსთან ბრძოლისა და პროფილაქტიკის განხორციელებისათვის.

თავი II. აივ ინფექციის/შიდსის საწინააღმდეგო სამსახური

მუხლი 2.

შიდსის ეროვნული სამთავრობო კომისია.

შიდსთან ბრძოლისა და პროფილაქტიკის ეროვნული პროგრამა.

აივ ინფექციის/შიდსის საწინააღმდეგო სპეციალიზებული სამსახური

საქართველოში აივ ინფექციის/შიდსის გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებებს ხელმძღვანელობს შიდსის ეროვნული სამთავრობო კომისია. მას ქმნის საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი და ხელმძღვანელობს საქართველოს რესპუბლიკის პრემიერ-მინისტრის მოადგილე. კომისიას ევალება რესპუბლიკაში აივ ინფექციასთან/შიდსთან ბრძოლის საკითხებში სხვადასხვა სამინისტროს, უწყებისა და სამსახურის საქმიანობის კოორდინირება და უფლებამოსილია გადაწყვიტოს ნებისმიერი საკითხი თავისი კომპეტენციის ფარგლებში. შიდსის ეროვნული სამთავრობო კომისია მოქმედებს დებულების შესაბამისად, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი.

აივ ინფექციის/შიდსის გავრცელების საწინააღმდეგო კონკრეტული ღონისძიებების განსახორციელებლად საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი ჯანმრთელობის დაცვის მსოფლიო ორგანიზაციის შიდსთან ბრძოლისა და პროფილაქტიკის გლობალური პროგრამის რეკომენდაციების საფუძველზე და საქართველოს გეოპოლიტიკურ და ეროვნულ თავისებურებათა გათვალისწინებით შეიმუშავებს და ამტკიცებს შიდსთან ბრძოლისა და პროფილაქტიკის ეროვნულ სახელმწიფო პროგრამას. პროგრამის შესრულებაში მონაწილეობენ საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო, სხვა დაინტერესებული სამინისტროები, უწყებები, ფირმა, ასოციაცია, საქველმოქმედო ორგანიზაცია, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები. პროგრამა ფინანსდება სახელმწიფო ბიუჯეტიდან, აგრეთვე საზოგადოებრივი და კერძო ორგანიზაციების, კომერციული სტრუქტურებისა და ცალკეული პირების მიერ შემოწირული თანხების ხარჯზე.

აივ ინფექციის/შიდსის გავრცელების საწინააღმდეგო სამედიცინო ხასიათის ღონისძიებებს ახორციელებს საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს აივ ინფექციის/შიდსის საწინააღმდეგო სპეციალიზებული სამსახური, რომლის სტრუქტურასა და ფუნქციებს განსაზღვრავს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო.

თავი III. მოქალაქეთა გამოკვლევა აივ ინფექციის/შიდსზე

მუხლი 3.

საქართველოს ტერიტორიაზე მუდმივად ან დროებით მცხოვრებ ან მყოფ მოქალაქეთა გამოკვლევა აივ ინფექციაზე/შიდსზე

საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეებს, აგრეთვე საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მუდმივად ან დროებით მცხოვრებ ან მყოფ ყველა პირს, მათ შორის უცხოელ მოქალაქეებსა და მოქალაქეობის არმქონე პირებს უზრუნველყოფილი აქვთ აივ ინფექციაზე/შიდსზე სამედიცინო გამოკვლევის უფლება, მათ შორის — ანონიმურად.

აივ ინფექციაზე/შიდსზე მოქალაქეებს იკვლევს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს აივ ინფექციის/შიდსის საწინააღმდეგო სპეციალიზებული სამსახური.

აივ ინფექციაზე/შიდსზე მოქალაქეთა გამოკვლევა ნებაყოფლობითია.

აივ ინფექციაზე/შიდსზე სამედიცინო შემოწმება სავალდებულოა სისხლის, ორგანოების და სპერმის დონორთათვის.

ყოველ კონკრეტულ შემთხვევაში აივ ინფექციაზე/შიდსზე მოქალაქეთა გამოკვლევის საჭიროება განისაზღვრება აივ ინფექციაზე/შიდსზე სამედიცინო შემოწმების წესით, რომელთაც შიდსის ეროვნული სამთავრობო კომისია ამტკიც-

ცებს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს წარდგინებით.

აივ ინფიცირების/შიდსის გამოსავლენად სამედიცინო შემოწმების წესების დაცვა სავალდებულოა საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეების, აგრეთვე საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მუდმივად ან დროებით მცხოვრები ან მყოფი ყველა მოქალაქის, მათ შორის უცხოელი მოქალაქეებისა და მოქალაქეობის არმქონე პირებისთვის და საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე განლაგებული ყველა სამინისტროს, უწყების, ორგანიზაციისა და დაწესებულებისთვის, აგრეთვე სახელმწიფო და კერძო ფირმების, ასოციაციების, საქველმოქმედო ორგანიზაციების, უცხოური და ერთობლივი საწარმოებისთვის, განურჩევლად დაქვემდებარებისა და უფლებრივი მდგომარეობისა.

აივ ინფექციაზე/შიდსზე სამედიცინო შემოწმების წესების შეუსრულებლობა იწვევს პასუხისმგებლობას მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 4.

აივ ინფექციაზე/შიდსზე საზღვარგარეთის ქვეყნიებიდან ჩამოსულ უცხოელ მოქალაქეთა გამოკვლევა

საზღვარგარეთის ქვეყნიებიდან ჩამოსული უცხოელი მოქალაქეები, რომლებიც საქართველოში ერთ თვეზე მეტი ხნით ჩამოდიან (გარდა უცხოეთის დიპლომატიურ წარმომადგენლობათა და საკონსულო დაწესებულებათა დიპლომატი თანამშრომლებისა და სხვა პირთა, რომლებიც საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე დიპლომატის პრივილეგიებითა და იმუნიტეტით სარგებლობენ), ვალდებული არიან თან იქონიონ აივ ინფექციაზე/შიდსზე გამოკვლევის დამადასტურებელი სერტიფიკატი, ხოლო სერტიფიკატის არქონის შემთხვევაში გაიარონ სამედიცინო შემოწმება აივ ინფექციაზე/შიდსზე დადგენილი წესით.

უცხოეთის დიპლომატიურ წარმომადგენლობათა და საკონსულო დაწესებულებათა ლიბლომატი თანამშრომლები და სხვა პირნი, რომლებიც საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე დიპლომატის პრივილეგიებითა და იმუნიტეტით სარგებლობენ, შეიძლება აივ ინფიცირებაზე/შიდსზე შემოწმდნენ მხოლოდ მათი თანხმობით. ასეთი პირებისთვის შემოწმების შეთავაზების წინადადებას საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო წინასწარ უთანხმებს საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს.

სხვადასხვა საერთაშორისო სამთავრობათშორისო, არასამთავრობო და სხვა ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების თანამშრომლების, აგრეთვე სამინისტროების, უწყებების და ორგანიზაციების ხაზით აკრედიტებული უცხოელი წარმომადგენლების აივ ინფექციაზე/შიდსზე სამედიცინო შემოწმების შესაძლებლობის საკითხი წყდება ამ სამინისტროების, უწყებების, ორგანიზაციებისა და დაწესებულებების მონაწილეობით საერთაშორისო მრავალმხრივი ხელშეკ-

რულებების და კონვენციების, ორმხრივი შეთანხმების და პრაქტიკის საფუძველზე.

მუხლი 5.

მოქალაქეთა აივ ინფექციაზე/შიდსზე სამედიცინო გამოკვლევის ხარჯები

საზღვარგარეთიდან ჩამოსული უხოელი მოქალაქეებისთვის, აგრეთვე საზღვარგარეთ წამსვლელი და საზღვარგარეთ მივლინებიდან ან მოგზაურობიდან დაბრუნებული საქართველოს მოქალაქეების ან მოქალაქეობის არმქონე პირებისთვის აივ ინფექციაზე/შიდსზე გამოკვლევა ფასიანია. გადამხდელი შეიძლება იყოს როგორც გამოსაკვლავი პირი, ასევე ცალკეული უწყება, ორგანიზაცია, დაწესებულება, ფირმა და ა. შ.

საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეების, აგრეთვე საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მუდმივად ან დროებით მცხოვრები ან მყოფი ყველა მოქალაქის, მათ შორის უცხოელი მოქალაქეებისა და მოქალაქეობის არმქონე პირებისთვის (საზღვარგარეთ წამსვლელთა და საზღვარგარეთ მივლინებიდან ან მოგზაურობიდან ჩამოსულთა გარდა) აივ ინფექციაზე/შიდსზე გამოკვლევის ხარჯების დაფარვა ხდება ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

ყველა მოქალაქეს სურვილისამებრ შეუძლია ჩაიტაროს აივ ინფექციაზე/შიდსზე ფასიანი სამედიცინო გამოკვლევა.

თავი IV. აივ ინფიცირებულთა/შიდსით დაავადებულთა გამოკვლევა, მკურნალობა და პროფილაქტიკური მეთვალყურეობა

მუხლი 6.

აივ ინფიცირებულთა/შიდსით დაავადებულთა და მათთან კონტაქტში მყოფ პირთა პროფილაქტიკური მეთვალყურეობა

პირებს, რომლებმაც ამ კანონით დადგენილი წესით გაიარეს შემოწმება აივ ინფექციაზე/შიდსზე, მათი აივ დაავადების შესახებ მონაცემების მიღებისას, ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოები და დაწესებულებანი წერილობითი ფორმით ატყობინებენ, რომ საჭიროა დაიცვან ამ დაავადების გავრცელების თავიდან აცილების ღონისძიებანი. აივ დაავადებული პირი ხელმოწერით ადასტურებს, რომ გაცნო აღნიშნულ წესებს. თუ აივ ინფიცირებულს/შიდსით დაავადებულს მცირეწლოვნობის, ფსიქიკური მდგომარეობის ან სხვა განსაკუთრებული მიზეზის გამო პირადად ვერ მოეთხოვება აივ ინფექციის/შიდსის გავრცელების თავიდან აცილების ღონისძიებათა განუხრელი დაცვა, მაშინ წერილობითი შეტყობინება უნდა გაეგზავნოს მის მეურვეს ან პირს, რომელიც კისრულობს პასუხისმგებლობას აივ ინფიცირებულის/შიდსით დაავადებულის მოქმედებისათვის.

საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეები, აგრეთვე საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მუდმივად ან დროებით მცხოვრები ან მყოფი ყველა მოქალაქე, მათ შორის უცხოელი მოქალაქეები და მოქალაქეობის არმქონე პირები, მათი აივ დაავადების გამოვლენისას, ასევე მათთან კონტაქტში მყოფი პირები ექვემდებარებიან პროფილაქტიკურ მეთვალყურეობას.

მუხლი 7.

აივ ინფიცირებულთა/შიდსით დაავადებულთა გამოკვლევა, მკურნალობა და დისპანსერული მეთვალყურეობა

აივ ინფიცირებულთ/შიდსით დაავადებულთ კლინიკურად და ლაბორატორიულად იკვლევს, მკურნალობს და დისპანსერულ მეთვალყურეობას უწევს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს აივ/შიდსის საწინააღმდეგო სპეციალიზებული სამსახური.

აღნიშნულ პირთა გამოკვლევის, მკურნალობისა და პროფილაქტიკური მეთვალყურეობის წესებს განსაზღვრავს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო ამ კანონის შესაბამისად.

აივ ინფიცირებულთა/შიდსით დაავადებულთა კლინიკური და ლაბორატორიული გამოკვლევის, მკურნალობისა და დისპანსერული მეთვალყურეობის ხარჯების დაფარვა ხდება ჯანმრთელობის დაცვის შესახებ მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

თავი V. აივ ინფიცირებაშუღთა/შიდსით დაავადებულთა უფლებები, სოციალური დაცვა, მოვალეობანი და პასუხისმგებლობა

მუხლი 8.

აივ ინფიცირებულთა/შიდსით დაავადებულთა სამედიცინო დახმარების და სოციალური დაცვის უფლება

საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეებს, აგრეთვე საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მუდმივად ან დროებით მცხოვრებ ან მყოფ ყველა მოქალაქეს, მათ შორის უცხოელ მოქალაქეებსა და მოქალაქეობის არმქონე პირებს აივ დაავადების შემთხვევაში აქვთ სამედიცინო და სოციალური დახმარების უფლება.

აივ დაავადებული პირები უზრუნველყოფილი არიან უფასო მგზავრობით მკურნალობის ადგილამდე და უკან, აგრეთვე ამბულატორიულ პირობებში სამკურნალოდ საჭირო წამლების უფასოდ მიღებით, მშობლებს ან მათ შემცველ პირებს უფლება აქვთ იმყოფებოდნენ სტაციონარებში მკირეწლოვან შვილებთან (14 წლამდე ასაკისა) ერთად. ისინი თავისუფლდებიან სამუშაოდან სტაციონარში ყოფნის პერიოდში და მიეცემათ დროებითი შრომისუუნარობის შემწეობა.

საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეებს, რომელთაც ვირუსი შეეყარაფ სამედიცინო მანიპულაციების შესრულების შედეგად, პენსია ენიშნებათ საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით განსაზღვრული წესით.

აივ ინფიცირებულ/შიდსით დაავადებულ პირებს აქვთ შრომითი მოწყობის უფლება გარდა იმ სპეციალობებისა, სადაც არსებობს თვით მისი ან მასთან კონტაქტში მყოფი პირების კანისა და ლორწოვანი გარსის მთლიანობის დარღვევის შესაძლებლობა და მეორე პირის აივ დაავადების საფრთხე. სპეციალობათა ნუსხას ამტკიცებს შიდსის ეროვნული სამთავრობო კომისია სათანადო უწყებათა მონაწილეობით.

აივ ინფიცირებულ/შიდსით დაავადებულ პირებს აქვთ სპორტულ ვარჯიშსა და შეჯიბრებაში მონაწილეობის უფლება გარდა კონტაქტური და სათამაშო სახეობებისა, სადაც არსებობს კანისა და ლორწოვანი გარსის მთლიანობის დარღვევის შესაძლებლობა და მეორე პირის აივ დაავადების საფრთხე. სპორტული ვარჯიშებისა და შეჯიბრებათა ნუსხას ამტკიცებს შიდსის ეროვნული სამთავრობო კომისია სათანადო უწყებათა მონაწილეობით.

დაუშვებელია აივ დაავადებულ პირთა სამუშაოდან დათხოვნა ან სამუშაოდ მიღებაზე უარის თქმა (გარდა იმ სპეციალობებისა, სადაც არსებობს თვით მისი ან მასთან კონტაქტში მყოფი პირის კანისა და ლორწოვანი გარსის მთლიანობის დარღვევის შესაძლებლობა და მეორე პირის აივ დაავადების საფრთხე).

დაუშვებელია აივ დაავადებული პირებისთვის სამკურნალო, სასწავლო და სკოლამდელი ასაკის ბავშვთა დაწესებულებებში მიღებაზე უარის თქმა.

დაუშვებელია აივ დაავადებულ პირთა ნებისმიერი სხვა უფლებების შელახვა და კანონიერი ინტერესების შეზღუდვა მხოლოდ იმ საფუძველზე, რომ ისინი ვირუსმატარებლები ან შიდსით დაავადებულნი არიან. ასევე დაუშვებელია აივ ინფიცირებული/შიდსით დაავადებული პირის ახლობელ-ნათესავების საბინაო და სხვა უფლებებისა და კანონიერი ინტერესების შელახვა.

მუხლი 9.

აივ ინფიცირებულთა/შიდსით დაავადებულთა მოვალეობანი და პასუხისმგებლობა აივ ინფექციის/შიდსის გავრცელებისათვის

აივ დაავადებული პირი ვალდებულია დაიცვას ამ ინფექციის გავრცელების თავიდან აცილების ღონისძიებანი.

აივ დაავადებული ყველა პირი სამედიცინო დახმარებისათვის მიმართვის შემთხვევაში ვალდებულია გააფრთხილოს სამედიცინო დაწესებულება ან ცალკეული მედიცინის მუშაკი, რომ იგი ინფიცირებულია ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით.

აივ დაავადებული ყველა პირი ისეთი საყოფაცხოვრებო მომსახურების და-

წესებულებების მომსახურებით სარგებლობისას, სადაც რეალურად არსებობს კანისა და ლორწოვანი გარსის მთლიანობის დარღვევის შესაძლებლობა და მეორე პირის აივ დაავადების საფრთხე, ვალდებულია გააფრთხილოს მომსახურე პერსონალი, რომ იგი ინფიცირებულია ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსით.

მეორე პირისთვის ადამიანის იმუნოდეფიციტის ვირუსის შეყრის საფრთხის განზრახ შექმნა ან მეორე პირისთვის ამ ვირუსის შეყრა იმ პირის მიერ, რომელმაც იცის, რომ მას ეს სენი სჭირს, იწვევს სისხლის სამართლის პასუხისმგებლობას მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 10.

აივ ინფიცირებული/შიდსით დაავადებული უცხოელი მოქალაქეებისთვის საქართველოს მოქალაქეობის მინიჭება

უცხო ქვეყნის აივ ინფიცირებული/შიდსით დაავადებული მოქალაქეების ან მოქალაქეობის არმქონე პირებისთვის საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეობის მინიჭების საკითხი წყდება რესპულიკაში მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

თავი VI. მედიცინის მუშაკთა უფლებები, სოციალური დაცვა, მოვალეობანი, პასუხისმგებლობა

მუხლი 11.

მედიცინის მუშაკთა უფლებები, მათი სოციალური დაცვა

სახელმწიფო უზრუნველყოფს აივ ინფექციის/შიდსის საკითხებზე დასაქმებულ მედიცინის მუშაკთა სოციალურ დაცვას.

აივ ინფექციაზე/შიდსზე დასაქმებულ მედიცინის მუშაკებზე ვრცელდება ის შეღავათი და წახალისების ფორმა (ხელფასის დანამატი და სხვა), რომლებიც გათვალისწინებულია სამედიცინო პერსონალისთვის საქართველოს რესპუბლიკაში მოქმედი შესაბამისი ნორმატიული აქტით.

აივ ინფექციაზე/შიდსზე დასაქმებული მედიცინის მუშაკები ექვემდებარებიან სავალდებულო სახელმწიფო დაზღვევას სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას აივ დაავადების, აგრეთვე ამ მიზეზით მათი ინვალიდობის ან სიკვდილის შემთხვევისათვის.

აივ ინფექციაზე/შიდსზე დასაქმებული მედიცინის მუშაკთა სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას აივ დაავადება განეკუთვნება პროფესიულ დაავადებას. მათ უდგინდებათ შეღავათიანი პირობებით საპენსიო უზრუნველყოფა და სხვა შეღავათები საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად.

მედიცინის მუშაკთა მოვალეობანი და პასუხისმგებლობა

ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოები და დაწესებულებები, მედიცინის ყველა მუშაკი ვალდებულია აივ დაავადებულებს გაუწიონ სამედიცინო დახმარება.

ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოები და დაწესებულებები, მედიცინის მუშაკები ვალდებული არიან აივ ინფექციაზე/შიდსზე მოქალაქეთა გამოკვლევისას, აგრეთვე სხვადასხვა სამედიცინო მანიპულაციების დროს ზუსტად დაიცვან აივ ინფექციის/შიდსის გავრცელების საწინააღმდეგო ეპიდრეჟიმის მოთხოვნები და უზრუნველყონ როგორც პაციენტთა, ასევე სამედიცინო პერსონალის უსაფრთხოება.

მედიცინის მუშაკები და სხვა პირნი, რომლებმაც დაკისრებული მოვალეობების შესრულებისას შეიტყვეს მოქალაქეთა აივ ინფიცირებაზე/შიდსზე სამედიცინო შემოწმების მონაცემები და მათი შედეგები, ვალდებული არიან საიდუმლოდ შეინახონ ეს მონაცემები.

მედიცინის მუშაკები და სხვა პირნი, რომლებიც ჯგროვანად არ შეასრულებენ აივ დაავადებულთა მიმართ პროფესიულ მოვალეობას, პასუხს აგებენ მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

სამედიცინო ან სხვა სახის მანიპულაციების ჩატარებისას აივ ინფექციის/შიდსის გავრცელების საწინააღმდეგო ღონისძიებათა შეუსრულებლობა იწვევს პასუხისმგებლობას მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

აივ ინფექციაზე/შიდსზე გამოკვლევის დამადასტურებელი ცნობებისა და სერტიფიკატების გაცემის უფლება აქვთ მხოლოდ აივ/შიდსის საწინააღმდეგო სპეციალიზებული სამსახურის დაწესებულებებს. ყალბი ცნობებისა და სერტიფიკატების გაცემა ან გამოყენება იწვევს პასუხისმგებლობას მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— სახელმწიფოს მეთაური

ილუარდ შივარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

ვახტანგ გოგუშაძე

თბილისი, 1995 წლის 21 მარტი.

559 უსიქიატრიული დახმარების შესახებ

მუხლი I.

ზოგადი დებულებები

1. ეს კანონი უზრუნველყოფს ფსიქიკურად დაავადებულ პირთა სამედიცინო და სოციალურ დახმარებას, იცავს მათ უფლებებსა და ინტერესებს და საზოგადოებას ფსიქიკურად დაავადებულ პირთა საზოგადოებრივად საშიშ ქმედებებისაგან.

2. კანონი განსაზღვრავს ფსიქიატრიული სამსახურის მუშაკთა და იმ პირთა უფლებებს და მოვალეობებს, რომელთაც უშუალო კავშირი აქვთ ფსიქიკურად დაავადებულ პირებთან.

მუხლი 2.

ცნებების განსაზღვრა

1. „პაციენტი“ — პირი, რომელსაც დადგენილი აქვს ფსიქიკური დაავადების დიაგნოზი და უწევს ფსიქიატრიულ დახმარებას.

2. „ფსიქიატრიული დაწესებულება“ — სამკურნალო-პროფილაქტიკური დაწესებულება, რომლის უპირველესი დანიშნულებაა სამედიცინო, სოციალური და სხვა სახის სპეციალიზებული დახმარების გაწევა ფსიქიკურად დაავადებული პირებისათვის.

3. „ფსიქიატრიის დარგში მომუშავე სპეციალისტი“ — ექიმი, ფსიქოლოგი, ექთანი, მომვლელი, სოციალური სფეროს მუშაკი ან ნებისმიერი სხვა პირი, რომელსაც სპეციალური მომზადებისა და მიღებული კვალიფიკაციის საფუძველზე უფლება აქვს სპეციალიზებული დახმარება გაუწიოს ფსიქიკურად დაავადებულ პირებს.

4. „გაცნობიერებული გადაწყვეტილების მიღების უნარი“ — პირის შესაძლებლობა გაიცნობიეროს თავისი მდგომარეობა, მკურნალობის ძირითადი არსი, სწორად შეაფასოს მკურნალობის მოსალოდნელი სასარგებლო შედეგები.

5. „გადაუდებელი მდგომარეობა“ — როდესაც პირი ფსიქიკური გადახრის, დაავადების ან დაავადების გამწვავების გამო საფრთხეს უქმნის საკუთარ ან ირგვლივ მყოფთა სიცოცხლეს, ჯანმრთელობას, ქონებას, და რომლის თავიდან აცილება შეუძლებელია სასწრაფო სამედიცინო დახმარების გარეშე. გადაუდებელი მდგომარეობის დროს პირს დაკარგული აქვს გაცნობიერებული გადაწყვეტილების მიღების უნარი.

მუხლი 3.

პაციენტის ძირითადი უფლებები და დაცვის გარანტიები

1. პაციენტი სარგებლობს ყველა იმ კონსტიტუციური უფლებებით, რომლითაც საქართველოს რესპუბლიკის სხვა მოქალაქეები, თუ ცნობილი არ არის არაქმედუნარიანად. ფსიქიკური დაავადების გამო კონსტიტუციური უფლებების ნაწილობრივი შეზღუდვა განსაზღვრულია ამ კანონის მე-4 და მე-13 მუხლებით.

2. პაციენტს გარანირებული აქვს:

პუმანური დამოკიდებულება, რომელიც გამოირიცხავს პიროვნების ღირსების შეურაცხმყოფელ ყოველგვარ მოქმედებას;

მკურნალობა მინიმალურად შეზღუდულ პირობებში და იმ მეთოდებით, რომლებიც შემუშავებულია საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მიერ;

მკურნალობა აუცილებელი სამედიცინო ჩვენების მიხედვით, შეძლებისდაგვარად ავადმყოფის ან მისი ახლობლების საცხოვრებელ ადგილთან ახლოს;

ინფორმაციის მიღება თავისი დაავადებისა და მკურნალობის მეთოდების შესახებ; მკურნალობაზე უარის თქმის უფლება, თუ აქვს უნარი მიიღოს გაცნობიერებული გადაწყვეტილება. თუ პაციენტის ასაკი არ აღემატება 16 წელს, ან არა აქვს გაცნობიერებული გადაწყვეტილების მიღების უნარი, მაშინ ასეთი ინფორმაციისა და გადაწყვეტილების მიღების უფლება აქვთ მის მშობლებს ან მეურვეს;

ადვოკატის დახმარების მიღების უფლება. ფსიქონევროლოგიური დაწესებულების ადმინისტრაცია ვალდებულია პაციენტის ადვოკატს წარუდგინოს პაციენტზე არსებული ყველა სახის დოკუმენტაცია; უზრუნველყოს ადვოკატის შეხვედრა მასთან პერსონალის ან სხვა მოწმეების გარეშე. გამონაკლისია ის შემთხვევები, როდესაც პაციენტის ფსიქიკური მდგომარეობა არ იძლევა ამის შესაძლებლობას.

საჩივრისა და განცხადების შეტანა სასამართლო, სახელმწიფო ორგანოებში და საზოგადოებრივ ორგანიზაციებში, ფსიქიატრის მიწვევა სამართლებრივი საკითხების განხილვისას;

არჩევნებში მონაწილეობის უფლება და უფლება დამოუკიდებლად ეწეოდეს სამეურნეო საქმიანობას, თვითონ განაგებდეს თავის ქონებას, თუ იგი სასამართლოს მიერ აღიარებული არ არის არაქმედუნარიანად;

არაფსიქიატრიულ დაწესებულებებში შესაბამისი სამედიცინო დახმარების მიღების უფლება;

უფლება ისარგებლოს ყველა სახის სოციალური დაცვით;

უფლება ისარგებლოს სანატორიული და საკურორტო მომსახურებით.

3. ინვალიდობაგანსაზღვრულ პაციენტებს, აგრეთვე ინვალიდ პაციენტთა

მომსახურე საზოგადოებრივ ორგანიზაციებს, დაწესებულებებს, სასწავლო-სამრეწველო საწარმოებს და გაერთიანებებს ენიჭებათ სახელმწიფო საგადასახადო შეღავათები მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 4.

პაციენტის უფლებათა ნაწილობრივი შეზღუდვა

1. პაციენტის შეურაცხადად ან არაქმედუნარიანად ცნობა შეუძლია მხოლოდ სასამართლოს შესაბამისი კანონმდებლობის საფუძველზე.
2. პაციენტის პროფესიულ ვარგისიანობას განსაზღვრავს ექიმთა შრომითი-საექსპერტო კომისია.
3. დაუშვებელია პაციენტის შეზღუდვა დასმული დიაგნოზის საფუძველზე. ნებისმიერი შეზღუდვა უნდა ემყარებოდეს არა დაავადების ზოგად განსაზღვრას, არამედ კონკრეტულად პირის ფსიქიკური მდგომარეობის გათვალისწინებას.

მუხლი 5.

ფსიქიატრიული დახმარების ორგანიზაცია

1. ფსიქიატრიული დახმარება მოიცავს:
 - ამბულატორიულ დახმარებას;
 - სტაციონარულ მკურნალობას;
 - იძულებით სტაციონარულ მკურნალობას.
2. ფსიქიკური დაავადების დიაგნოზი დგინდება საერთაშორისო სტანდარტების მოთხოვნათა შესაბამისად. პირისათვის ფსიქიკური დაავადების დიაგნოზის დადგენის უფლება აქვს ექიმ-ფსიქიატრს, ხოლო დაავადების საბოლოო დიაგნოზს ადგენს ექიმ-ფსიქიატრთა კომისია.
3. სამსახურებრივი ან ოჯახური კონფლიქტი, შეუთავსებლობა საზოგადოებაში გაბატონებულ მორალურ, რელიგიურ, კულტურულ ან პოლიტიკურ შეხედულებებთან არ არის ფსიქიკური დაავადების დიაგნოზის დასმის საფუძველი.
4. ცნობა იმის შესახებ, რომ პირი წარსულში მკურნალობდა ამბულატორიული ან სტაციონარული ტიპის ფსიქონევროლოგიურ დაწესებულებებში, არ ჩითვლება გადამწყვეტ ფაქტორად, რათა იგი მიჩნეულ იქნეს ფსიქიკურად დაავადებულად.
5. ფსიქიკურად დაავადებულ პირს ფსიქიატრიულ დახმარებას უწევენ მისი მოთხოვნის საფუძველზე.
6. იმ პირს, რომელსაც არ შესრულებია 16 წელი ან სასამართლოს მიერ ცნობილია არაქმედუნარიანად, ფსიქიატრიული დახმარება გაეწევა მისი მშობლების ან მეურვის თანხმობით.
7. ექიმი-ფსიქიატრი ავადმყოფის გამოკვლევისას ვალდებულია გაეცნოს მას

და გააცნოს გამოკვლევის მიზანი, გარდა გამონაკლისი შემთხვევებისა, როდესაც ამ მოქმედებას შეუძლია გაამწვავოს ავადმყოფის მდგომარეობა.

8. ნებისმიერი ტიპის მკურნალობა დაუყოვნებლივ ფიქსირდება სამედიცინო დოკუმენტაციაში იმის მითითებით მკურნალობა ნებაყოფლობითია (დასტურდება პაციენტის ხელმოწერით) თუ ტარდება პაციენტის თანხმობის გარეშე.

9. აქტიური ბიოლოგიური მეთოდებით მკურნალობა (მოკური, კრუნჩხვითი), კლინიკური ცდა ან მკურნალობის ექსპერიმენტული მეთოდი პაციენტის მიმართ შეიძლება გამოყენებულ იქნეს მხოლოდ მისი (მისი მეურვის, მშობლების) თანხმობით. თუ თავისი მდგომარეობის გამო პაციენტს არ შეუძლია მიიღოს გაცნობიერებული გადაწყვეტილება, ობიექტური მიზეზების გამო არ ხერხდება ახლობელთა თანხმობის დროული მიღება და აღნიშნული მეთოდი მდგომარეობის გაუმჯობესების ერთადერთი სავარაუდო საშუალებაა, იგი შეიძლება გამოყენებულ იქნეს ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს სპეციალურად ამ მიზნით შექმნილი დამოუკიდებელი ნეიტრალური ორგანოს ნებართვით და ზედამხედველობით.

10. როდესაც ფსიქიკური დაავადება ქრონიკულია, პაციენტის არაქმედუნარიანობისა და მეურვეობის საკითხი წყდება მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 6.

პირველადი ფსიქიატრიული გამოკვლევა

1. პირველად ფსიქიატრიულ გამოკვლევად ითვლება ექიმ-ფსიქიატრთან იმ პირის კონსულტაცია, რომელიც არ არის დისპანსერულ აღრიცხვაზე, ან მოხსნილია დისპანსერული აღრიცხვიდან გამოჯანმრთელების ან მყარი რემისიის გამო.

2. პირველადი ფსიქიატრიული გამოკვლევა ტარდება იმ მიზნით, რომ დადგინდეს:

დაავადებულია თუ არა პირი ფსიქიკურად;
საჭიროებს თუ არა ფსიქიატრიულ დახმარებას.

3. პირველადი ფსიქიატრიული გამოკვლევის საფუძველი შეიძლება იყოს არსებული მონაცემები, რომ პირი სჩადის ისეთ ქმედობას, რომელიც ფსიქიკური გადახრის ეჭვს ბადებს.

4. პირველადი ფსიქიატრიული გამოკვლევა ტარდება:

გამოსაკვლევნი პირის მოთხოვნით;
გამოსაკვლევნი პირის ჯანმრთელობის შესახებ ცნობის გაცემის საჭიროების შემთხვევაში;

გამოსაკვლევნი პირის ნათესავების წერილობითი განცხადების საფუძველზე;

სამსახურებრივად დაკავშირებულ ან ოფიციალურ პირთა წერილობითი განცხადების საფუძველზე.

5. პირველადი ფსიქიატრიული გამოკვლევა პირს უტარდება მისი თანხმობით, ხოლო თუ არ შესრულებია 16 წელი, — მშობლების ან მეურვის თანხმობით.

6. გადაუდებელი მდგომარეობის კრიტერიუმების არსებობისას პირის ფსიქიატრიული გამოკვლევა ხდება მისი თანხმობის გარეშე.

მუხლი 7.

სტაციონარული დახმარება

1. პაციენტი ფსიქიატრიულ სტაციონარში თავსდება იმ შემთხვევაში, თუ შეუძლებელია მისთვის სამედიცინო დახმარების გაწევა ან გამოკვლევა ამბულატორიულ პირობებში.

2. სტაციონარში მოთავსებულ პაციენტს უფლება აქვს: მიიღოს და გაგზავნოს გზავნილები და წერილები; მიიღოს მინახველები საამისოდ გამოყოფილ სპეციალურ დროს და სპეციალურ ადგილას;

შეხვედეს ადვოკატს ან თავის მეურვეს უმოწმეოდ.
3. ექიმს უფლება აქვს უსაფრთხოების მიზნით გამონაკლის შემთხვევაში აუკრძალოს პაციენტს ჩაიკვას საკუთარი ტანსაცმელი ან იქონიოს პირადი მოხმარების საგნები, რაც ფიქსირდება ავადმყოფობის ისტორიაში.

4. დაუშვებელია პაციენტის სტაციონარში დაყოვნება იმაზე მეტი ხნით, რაც საჭიროა დიაგნოსტიკის ან მკურნალობისათვის.

მუხლი 8.

ნებაყოფლობითი მკურნალობა

1. ნებაყოფლობითი მკურნალობა ტარდება ჩვეულებრივი რეჟიმის ფსიქიატრიულ საავადმყოფოში ან სხვა ტიპის ღია დაწესებულებაში.

2. ნებაყოფლობითი მკურნალობისათვის სტაციონარში პაციენტი თავსდება მისი თხოვნით ან თანხმობით (სამედიცინო ჩვენების შემთხვევაში), 16 წლის ასაკამდე — მშობლების ან მეურვის თანხმობით.

3. თანხმობა სტაციონარში მოთავსებასა და მკურნალობაზე დამოწმებული უნდა იყოს პაციენტის (16 წლის ასაკამდე — მშობლების, მეურვის) ხელმოწერით ავადმყოფობის ისტორიაში.

4. სტაციონარში ნებაყოფლობით მოთავსებული პაციენტი უახლოეს 48 საათში (გარდა უქმე ღლებისა) უნდა შეისწავლოს საექიმო კომისიამ, რომელიც საბოლოოდ გადაწყვეტს სტაციონარული მკურნალობის მიზანშეწონილობას.

5. ნებაყოფლობითი მკურნალობისათვის მოთავსებული პაციენტის განწესება საექიმო კომისიის გადაწყვეტილების თანახმად ხდება:

სტაციონირებული პაციენტის მოთხოვნით;

თუ სტაციონირებულ პაციენტს არ შესრულებია 16 წელი, — მისი მშობლების ან მეურვის მოთხოვნით.

6. თუ ნებაყოფლობით სტაციონირებული პაციენტი უარს აცხადებს მკურნალობის გაგრძელებაზე, მაგრამ მისი ფსიქიკური დაავადება გამწვავდა იმდენად, რომ შეესაბამება გადაუდებელი მკურნალობის კრიტერიუმებს, პაციენტის მკურნალობა შეიძლება გაგრძელდეს მისი სურვილის გარეშე, სამედიცინო კომისიის დასკვნის შესაბამისად.

მუხლი 9.

გადაუდებელი სტაციონარული დახმარება

1. გადაუდებელი სტაციონარული დახმარება ტარდება გადაუდებელი მდგომარეობის კრიტერიუმების არსებობისას:

როდესაც პაციენტი საფრთხეს უქმნის ირგვლივ მყოფთა სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას;

როდესაც პაციენტმა თავისი მოქმედებით შეიძლება მიიღოს ან სხვას მიაყენოს მნიშვნელოვანი მატერიალური ზარალი;

როდესაც ფსიქიკური დაავადების გამო პაციენტის სიცოცხლეს ან ჯანმრთელობას საფრთხე ექმნება.

2. გადაუდებელი სტაციონირების დროს არ არის აუცილებელი პაციენტის, მისი მშობლების ან მეურვის თანხმობა.

3. გადაუდებელი სტაციონირების გადაწყვეტილებას ღებულობენ სასწრაფო სამედიცინო დახმარების, ფსიქონევროლოგიური დისპანსერის ექიმები ან ფსიქიატრიული სტაციონარის მორიგე ექიმი.

4. ადმინისტრაციული ორგანოები ვალდებული არიან გაუწიონ ჯანმრთელობის დაცვის მუშაებს პაციენტის გადაუდებელი სტაციონირებისათვის საჭირო დახმარება.

5. სტაციონირებიდან უახლოეს 48 საათში (უქმე დღეების გარდა) საექიმო კომისიამ უნდა შეისწავლოს სტაციონირებული პაციენტის ფსიქიკური მდგომარეობა და საბოლოოდ გადაწყვიტოს სტაციონირების მიზანშეწონილობის საკითხი.

6. თუ საექიმო კომისია მივა დასკვნამდე, რომ გადაუდებელი სტაციონირება არ არის მიზანშეწონილი ან აუცილებელი, სტაციონირებული პაციენტი დაუყოვნებლივ უნდა გაიწეროს სტაციონარიდან.

7. იმ შემთხვევაში, თუ საექიმო კომისია მიზანშეწონილად მიიჩნევს პაციენტის სტაციონარში დატოვებას მისი სურვილის გარეშე, ამის შესახებ დაუყო-

ნებლოვ (48 საათში, უქმე დღეების გარდა) უნდა ეცნობოს რაიონის პროკურორს და მის მეურვეს.

8. გადაუდებელი ჰოსპიტალიზაციის წესით სტაციონირებული პაციენტი მდგომარეობის გაუმჯობესების შემდეგ შეიძლება გაეწეროს სტაციონარიდან საექიმო კომისიის გადაწყვეტილებით. თუ პაციენტის მდგომარეობა მოითხოვს ხანგრძლივ მკურნალობას, სტაციონირების გაგრძელების საკითხს წყვეტს საექიმო კომისია ყოველ თვეში ერთხელ დღიდან პაციენტის მოთავსებისა. თუ პაციენტის თანხმობის გარეშე მკურნალობა გრძელდება ექვს თვეზე მეტ ხანს, ეს უნდა ეცნობოს პროკურორს და პაციენტის მეურვეს. სტაციონარიდან გაწერის შემდეგ პაციენტის სამედიცინო გადამოწმება სულ ცოტა ექვს თვეში ერთხელ აუცილებელია ფსიქონევროლოგიური დისპანსერის მიერ. საექიმო კომისიის გადაწყვეტილება პაციენტის სტაციონარში დაყოვნების შესახებ უნდა ეცნობოს პროკურორს და პაციენტის მეურვეს.

მუხლი 10.

იძულებითი მკურნალობა ფსიქიატრიულ სტაციონარში

1. პაციენტისათვის იძულებითი მკურნალობის დანიშვნის გადაწყვეტილებას ღებულობს სასამართლო სასამართლო-ფსიქიატრიული ექსპერტიზის კომისიის დასკვნის საფუძველზე.
2. პაციენტისთვის იძულებითი მკურნალობის მოხსნის ან რეჟიმის შეცვლის გადაწყვეტილებას ღებულობს სასამართლო შესაბამისი საექიმო კომისიის დასკვნის საფუძველზე.
3. იძულებითი მკურნალობა იმ პირების მიმართ, რომლებმაც შეურაცხად მდგომარეობაში ჩაიდინეს საზოგადოებრივად სამიში ქმედება, ხორციელდება ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს საავადმყოფოებში, საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 58-ე და 59-ე მუხლების შესაბამისად.
4. იძულებით მკურნალობაზე მყოფი პაციენტი სარგებლობს იგივე უფლებებითა და დაცვის გარანტიებით, როგორც საკუთარი სურვილის გარეშე სტაციონირებული სხვა პაციენტი.
5. პაციენტის გადამოწმება საექიმო კომისიის მიერ ხდება მისი სტაციონარში მოთავსებიდან არა უგვიანეს ექვსი თვისა. საექიმო კომისიის გადაწყვეტილება იძულებითი მკურნალობის მოხსნის ან რეჟიმის შეცვლის თაობაზე განიხილება სასამართლოს მიერ.

მუხლი 11.

სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოების ფსიქიატრიულ დაწესებულებებში პაციენტის მოთავსებისა და გაწერის წესი

1. თუ პაციენტს არა ჰყავს ნათესავეები და ფსიქიკური მდგომარეობის გამო

არ ესაჭიროება აქტიური მკურნალობა, აგრეთვე არ არის საზოგადოებრივად საშიში და მხოლოდ განმამტკიცებელ-გამაჯანსაღებელ თერაპიასა და მოვლა-პატრონობას საჭიროებს, საექიმო კომისიის გადაწყვეტილებით იგი შეიძლება მოთავსდეს სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტროს სპეციალიზებულ ფსიქიატრიულ დაწესებულებაში.

2. აღნიშნულ დაწესებულებაში პაციენტი შეიძლება მოთავსდეს:

საკუთარი განცხადების საფუძველზე;

მშობლების ან მეურვის მოთხოვნით;

სასამართლოს გადაწყვეტილებით.

3. სოციალური უზრუნველყოფის ორგანოების ფსიქიატრიული დაწესებულებებიდან პაციენტი გაიწერება:

საკუთარი განცხადების საფუძველზე, თუ საექიმო კომისიის დასკვნით მას აქვს დამოუკიდებელი ცხოვრების უნარი;

მშობლების ან მეურვის მოთხოვნით, საექიმო კომისიის დასკვნის საფუძველზე;

სასამართლოს გადაწყვეტილებით.

მუხლი 12.

სასამართლო-ფსიქიატრიული ექსპერტიზა

1. სასამართლო-ფსიქიატრიული ექსპერტიზის უფლება აქვთ საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს მიერ შესაბამისად ლიცენზირებულ სამედიცინო დაწესებულებებს.

2. დაუშვებელია სასამართლო-ფსიქიატრიული ექსპერტიზა ადმინისტრაციული ორგანოების დაქვემდებარებაში მყოფი სამედიცინო დაწესებულებების მიერ.

3. სასამართლო-ფსიქიატრიული ექსპერტიზის უზრუნველყოფა და დაფინანსება (ბადრაგი, დაცვა, სამედიცინო დამხმარე პერსონალი, საექსპერტო კომისია) ამავე მუხლის პირველი პუნქტით გათვალისწინებულ სამედიცინო დაწესებულებებში ევალებათ შესაბამის ადმინისტრაციულ ორგანოებს და სასამართლოს.

მუხლი 13.

პაციენტის ფიზიკური შეზღუდვა

1. ექიმ-ფსიქიატრს გარკვეულ შემთხვევაში განსაზღვრული ვადით აქვს უფლება გამოიყენოს სტაციონარში მყოფი პაციენტის ფიზიკურად შეზღუდვის მეთოდი, თუ დაასკვნის, რომ შეუძლებელია სხვაგვარად პაციენტისათვის დახმარების გაწევა ან საზოგადოების დაცვა მისი საშიში ქმედებისაგან.

2. დაუშვებელია ფიზიკური შეზღუდვის მეთოდების ან მედიკამენტების გამოყენება პაციენტის დასჯის ან დაშინების მიზნით.

3. პაციენტის ფიზიკური შეზღუდვა ხდება მკურანალი ექიმის ან სტაციონარის მორიგე ექიმის გადაწყვეტილების საფუძველზე, რისი დასაბუთებაც ფიქსირდება ავადმყოფობის ისტორიაში.

4. პაციენტს, რომლის მიმართაც გამოყენებული იყო ფიზიკური შეზღუდვის მეთოდი, აგრეთვე მის მშობლებს, მეურვეებს, სახელმწიფო ან საზოგადოებრივი ორგანიზაციების წარმომადგენლებს შეუძლიათ შეიტანონ საჩივარი სასამართლოში ფიზიკური შეზღუდვის მეთოდის გამოყენების საფუძვლიანობის შესახებ.

მუხლი 14.

სამედიცინო საიდუმლოების დაცვა

1. პირი, რომელმაც სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების პროცესში შეიტყო, რომ მოქალაქე დაავადებულია ფსიქიკურად, და დაუდევრობით ან განზრახ გამოიყენებს ამ ინფორმაციას მისი ან სხვა პირის საზიანოდ, ისჯება მოქმედი კანონმდებლობით.

2. მოქალაქის ფსიქიკური მდგომარეობის შესახებ დაწვრილებითი ინფორმაციის მიღება შეუძლიათ მხოლოდ სამედიცინო და ადმინისტრაციულ დაწესებულებებს ოფიციალური მოთხოვნის საფუძველზე.

მუხლი 15.

ფსიქიატრიის დარგში მომუშავე სპეციალისტის პასუხისმგებლობა

1. პირი, რომელიც წინასწარი განზრახვით ათავსებს ან გარკვეული დროით აკავებს პიროვნებას ფსიქიატრიულ სტაციონარში, უნიშნავს სამკურნალო საშუალებებს ან სჩადის სხვა ჭმედებებს, რითაც ხელყოფს პიროვნების ძირითად უფლებებს, ისჯება მოქმედი კანონმდებლობით.

2. ფსიქიატრიულ სტაციონარში მომუშავე სპეციალისტი, თუ ის მოქმედებს ამ კანონის შესაბამისად, პასუხს არ აგებს პაციენტის ნებისმიერი ქვევისათვის, რომელიც გაწერილია სტაციონარიდან აღნიშნული კანონის მოთხოვნების გათვალისწინებით.

მუხლი 16.

ფსიქიატრიის დარგში მომუშავე პირზე საჩივრის შეტანის წესი

1. ფსიქიატრიის დარგში მომუშავე ნებისმიერ პირზე საჩივრის შეტანა შეიძლება სასამართლოში.

2. საჩივრის შეტანა შეუძლია როგორც პაციენტს, ისე მოზობლებს ან შეუძლებელს.

მუხლი 17.

ფსიქიატრიის დარგში მომუშავე პირის შრომის დაცვა და შეღავათები

1. ფსიქიატრიის დარგში მუშაობა, მისი სპეციფიკის გათვალისწინებით, ითვლება მანვე პირობებში სამუშაოდ. ფსიქიატრიის დარგში მომუშავე პირთათვის დაწესებულია შემდეგი შეღავათები:

შემცირებული სამუშაო კვირა — 30 საათი;

გაზრდილი შვებულება — 42 სამუშაო დღე;

ხელფასი შესაბამისი პერსონალის ხელფასთან შედარებით 30 პროცენტით მეტი და სასამართლო ფსიქიატრიაში მომუშავეთათვის — 50 პროცენტით მეტი;

ქალისათვის საპენსიო ასაკად ითვლება 50 წელი, თუ მუშაობის (სადაზღვევო) სტაჟი სულ ცოტა 20 წელია, რომელთაგან 10 წელი მოდის აღნიშნულ სამუშაოზე; მამაკაცისათვის — 55 წელი, თუ მუშაობის სტაჟი (სადაზღვევო) სულ ცოტა 25 წელია, რომელთაგან 12,5 წელი მოდის აღნიშნულ სამუშაოზე;

პროფესიულ დაავადებად ითვლება ნევროზი.

ფსიქიატრიის დარგში მომუშავე პირები იხდიან კომუნალური მომსახურების საფასურის 50 პროცენტს.

2. თუ ექიმ-ფსიქიატრის პირად უსაფრთხოებას აგრესიის საფრთხე ექმნება პაციენტის მხრიდან, მისი ფსიქიკური მდგომარებიდან გამომდინარე, ექიმს უფლება აქვს უარი თქვას პაციენტის მკურნალობაზე, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც ექიმში ერთადერთი სპეციალისტია.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— სახელმწიფოს მეთაური

ილუარდ შივაჩიანი

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

ვახტანგ გობჯიაძე

თბილისი, 1995 წლის 21 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

560 „ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თარგამი

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

I. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“ ამოქმედდეს 1995 წლის I მაისიდან.

II. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტს შესაბამის სამინისტროებთან და უწყებებთან ერთად:

1. უზრუნველყოს აღნიშნული კანონით გათვალისწინებულ ღონისძიებათა შესრულება;

2. შეუსაბამოს მოქმედი კანონმდებლობა საქართველოს რესპუბლიკის კანონს „ფსიქიატრიული დახმარების შესახებ“;

3. წარმოადგინოს წინადადებანი ფსიქიატრიის დარგში მომუშავე პირთა შრომის დაცვისა და შეღავათების შესახებ მოქმედ კანონმდებლობაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე.

საქართველოს პალამენტის სპიკერი

პანტაძე გობუჯია

თბილისი, 1995 წლის 21 მარტი.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

561 სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის შესახებ

კანონის მიზანია სოციალური, ეკონომიკური, სამართლებრივი, სამედიცინო ღონისძიებების მეშვეობით საქართველოს რესპუბლიკაში სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის განვითარების უზრუნველყოფა და დონორის უფლებების დაცვა.

თავი I. ზოგადი დებულებები

მუხლი 1.

დონორობის პრინციპები

საქართველოს რესპუბლიკაში დონორობის ძირითადი პრინციპია ნებაყოფლობა. დონორობა შეუძლია საქართველოს რესპუბლიკის ყველა ქმედუნარიან მოქალაქეს 18-დან 60 წლამდე, რომელიც გაივლის სამედიცინო შემოწმებას და არ აღმოაჩნდება დონორობის საწინააღმდეგო ჩვენებანი.

მოქალაქეს სისხლის ჩაბარება შეუძლია როგორც ქველმოქმედების წესით (უგასამრჯელოდ), ასევე ნათესავებისათვის, ფულადი ანაზღაურებით (კადრის დონორი), დაზღვევის, საკუთარი სისხლის შენახვის მიზნით.

მუხლი 2.

სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის განვითარების სახელმწიფო პროგრამა

1. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტთან იქმნება საკოორდი-

ნაციო სამსახური, რომელიც უხელმძღვანელებს სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის განვითარების სახელმწიფო პროგრამის შემუშავებას და განხორციელებას.

2. საკოორდინაციო სამსახურის დებულებას ამტკიცებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი.

მუხლი 3.

სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის განვითარების ორგანიზაციისა და პროპაგანდის ღონისძიებათა დაფინანსება

სახელმწიფო უზრუნველყოფს სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის განვითარების ორგანიზაციის, დონორობის პროპაგანდის ღონისძიებების, კადრის დონორთა საკომპენსაციო თანხების, სისხლის გაღების დღეს დონორის კვების ღირებულების, სისხლითა და მისი პრეპარატებით სამკურნალო დაწესებულებების უზრუნველყოფის ღონისძიებების დაფინანსებას. ასტიმულირებს არასახელმწიფოებრივი სტრუქტურების მიერ სისხლისა და მისი პრეპარატების დამზადებას კანონით გათვალისწინებული წესების დაცვით. დაფინანსება ხორციელდება აგრეთვე საქართველოსა და საზღვარგარეთის სახელმწიფო, საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და მოქალაქეების საქველმოქმედო შენატანების ხარჯზე.

მუხლი 4.

მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების ვალდებულებები დონორობის სახელმწიფო პროგრამის განხორციელებაში

მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების პასუხისმგებელი არიან თავიანთ ტერიტორიაზე დონორობის სახელმწიფო პროგრამის განხორციელებისათვის.

მუხლი 5.

სამინისტროების, უწყებების, საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ადმინისტრაციათა ვალდებულებები დონორობის ორგანიზაციაში

სამინისტროები, უწყებები, საწარმოები, დაწესებულებები და ორგანიზაციები (საკუთრების ფორმის მიუხედავად);

აქტიურად მონაწილეობენ დონორობის სახელმწიფო პროგრამის განხორციელებაში;

უფლება აქვთ გამოყონ ასიგნებანი დონორობის განვითარებისათვის.

საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელები

(მიუხედავად საკუთრების ფორმისა), საჯარისო ნაწილების უფროსები ვალდებული არიან, წინასწარი შეთანხმებით, შეუფერხებლად გაუშვან მუშა-მოსამსახურეები, სტუდენტები, მოსწავლეები, სოფლის მეურნეობის მუშაკები, სამხედრო მოსამსახურეები სისხლის გადასხმის დაწესებულებებში გამკვლევისათვის და სისხლის ჩაბარების დღეს შეუწარჩუნონ სამუშაო ადგილებზე საშუალო ხელფასი, პრემია და სხვა მატერიალური წახალისება სოციალური დაზღვევის ფონდიდან, ხოლო სისხლის ჩაბარების მეორე დღეს დონორს მისცენ დასვენების დღე, რომელიც მისი სურვილის მიხედვით შეიძლება დაემატოს მორიგ შევებულებას ან გამოიყენოს სხვა დროს სისხლის გაღების დღიდან ერთი წლის განმავლობაში; დამატებითი დასვენების დღე დონორს აუნაზღაურონ საშუალო ხელფასით ძირითად სამუშაო ადგილზე;

თუ დონორმა სისხლი გაიღო შევებულების პერიოდში ან არასამუშაო დღეს, მას მისცენ დასვენების სხვა დღე. თუ დასვენების დღეს ვერ მისცემენ, სისხლის გაღების დღე აუნაზღაურონ სულ ცოტა ორმაგი ხელფასით;

უფასოდ დაუთმონ სისხლის დამამზადებელ გამსვლელ ბრიგადებს ოთახები სისხლის ასაღებად;

დონორობის საკითხებში მოსწავლეობა და სტუდენტების სწორი ორიენტაციის მიზნით, საქართველოს რესპუბლიკის განათლების სამინისტრო ვალდებულია საშუალო და უმაღლესი სასწავლებლების შესაბამისი სასწავლო-საგანმანათლებლო პროგრამებისა და სახელმძღვანელოების შედგენისას შეიტანოს მათში ინფორმაცია დონორობის მნიშვნელობასა და სისხლის გაღების უვნებლობაზე.

მუხლი 6.

წითელი ჯვრის საზოგადოების როლი დონორობის განვითარებაში

საქართველოს რესპუბლიკის წითელი ჯვრის საზოგადოების განყოფილებები და ორგანიზაციები საკუთარი და შესაბამისი საერთაშორისო წესდებებისა და დებულებების თანახმად ვალდებული არიან აქტიური მონაწილეობა მიიღონ უგასამრჯელო დონორობის განვითარებაში.

მუხლი 7.

დონორთა საზოგადოებრივი ორგანიზაციებისა და გვერთიანეების მონაწილეობა დონორობის ორგანიზაციაში

დონორთა საზოგადოებრივი ორგანიზაციები და სხვა საზოგადოებრივი გვერთიანეები, რომელთა წესდებაში გათვალისწინებულია მოსახლეობის ჯანმრთელობის დაცვისათვის ზრუნვა, მონაწილეობენ სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის ორგანიზაციაში და მის დაფინანსებაში, პროპაგანდას უწყვენ მოსახლეობაში უგასამრჯელო დონორობას.

თავი II. დონორის უფლებები, მოვალეობები და შეღავათები

მუხლი 8.

დონორის უფლებები

სახელმწიფო უზრუნველყოფს დონორობის უფლებრივ გარანტიებს და მისი ჯანმრთელობის დაცვას, აგრეთვე აწესებს შეღავათებს.

დონორი აუცილებლად უნდა იყოს დაზღვეული დონორის ფუნქციის შესრულების შედეგად ინფექციური სნეულებით დაავადების ან მისი ჯანმრთელობის შელახვის შემთხვევებისაგან. დაზღვევა უნდა მოხდეს სისხლის სამსახურის ბიუჯეტის ხარჯზე. დაზღვევის სახსრები უნდა შედიოდეს სისხლის თვითღირებულებაში.

დონორის ხელშეუვალი უფლებაა დონორობის აქტის ნებაყოფლობა.

დონორს უფლება აქვს თავისი სამსახურის ხელმძღვანელობასთან შეთანხმებით ნებისმიერ დღეს წავიდეს სისხლის გადასხმის დაწესებულებაში გამოსაკვლევად და სისხლის ჩასაბარებლად.

დონორს უფლება აქვს სისხლის ჩაბარების შემდეგ მიიღოს დამატებითი დასვენების დღე და გამოიყენოს იგი სისხლის გაღების მეორე დღეს. მას შეუძლია ეს დღე დაუმატოს მორიგ შევებულებას ან ისარგებლოს ამ დღით სხვა დროს სისხლის გაღებიდან ერთი წლის განმავლობაში.

სამხედრო მოსამსახურე დონორი სისხლისა და მისი კომპოტენტების გაღების დღეს თავისუფლდება განწესის, გუშაგობის და სამხედრო სამსახურის სხვა მოვალეობათა შესრულებისაგან.

მუხლი 9.

დონორის მოვალეობანი

დონორი მოვალეა სამედიცინო შემოწმების დროს შეატყობინოს მედიცინის მუშაკებს მისთვის ცნობილი ყველა გადატანილი დაავადება, აგრეთვე მის მიერ ნარკოტიკული და სხვა ფსიქოტროპული საშუალებების გამოყენების ფაქტები.

მოქალაქე, რომელიც თავის დავალებების შესახებ ცნობებს განზრახ დამალავს ან დაამახინჯებს, პასუხს აგებს საქართველოს კანონმდებლობის შესაბამისად.

მუხლი 10.

დონორობისათვის გათვალისწინებული შეღავათები და დონორობის სტიმულირების ღონისძიებები

ჩაბარებული სისხლის ან სისხლის პლაზმის საერთო მოცულობის მიხედვით დონორების სტიმულირების მიზნით მათი დაყოფა ხდება შემდეგ ჯგუფებად:

მესამე კატეგორიის დონორები, რომლებსაც სამჯერ ან მეტჯერ აქვთ ჩაბარებული სისხლი ან პლაზმა და განაგრძობენ დონორობის ფუნქციის სისხლის ჩაბარებით წელიწადში ერთხელ მანაც;

მეორე კატეგორიის დონორები, რომლებსაც ჩაბარებული აქვთ 10-დან 20 ლიტრამდე სისხლი ან 15-დან 30 ლიტრამდე პლაზმა;

პირველი კატეგორიის დონორები, რომლებსაც ჩაბარებული აქვთ 20-დან 30 ლიტრამდე სისხლი ან 30-დან 45 ლიტრამდე პლაზმა;

დამსახურებული დონორები, რომლებსაც ჩაბარებული აქვთ 30 ლიტრზე მეტი სისხლი ან 45 ლიტრზე მეტი პლაზმა.

თითოეული ჯგუფის დონორს სახელმწიფო უზრუნველყოფს სოციალური გარანტიებითა და შედავათებით, რომლებიც განსაზღვრულია საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის მიერ დამტკიცებული დებულებით „რესპუბლიკაში დონორობის სტიმულირების ღონისძიებების შესახებ“.

იმუნიზებული დონორები ან დონორები, რომლებიც ქველმოქმედების წესით უანგაროდ ჩააბარებენ სისხლს ან პლაზმას იმ მოცულობით, რომ წარმოადგენენ ამ კანონის სუბიექტს, მიეკუთვნებიან ერთი საფეხურით უფრო მაღალ კატეგორიას.

მესამე კატეგორიის დონორის მოწმობებს გასცემენ სისხლის გადასხმის დაწესებულებები.

მეორე და პირველი კატეგორიის დონორის წოდებას ანიჭებს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო სისხლის გადასხმის დაწესებულებათა წარდგინების საფუძველზე.

დამსახურებული დონორის წოდებას ანიჭებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს წარდგინებით.

აღნიშნული შედავათები ვრცელდება იმ დონორებზეც, რომელთაც სისხლი ან პლაზმა ჩაბარებული აქვთ ამ კანონის მიღებამდე.

თავი III. სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის ორგანიზაცია

მუხლი 11.

ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოების როლი დონორობის განვითარებაში

ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოები ვალდებული არიან უზრუნველყონ ტრანსფიზიოლოგიური სამსახურის სწორი ორგანიზაცია, განსაზღვრონ მედიცინის მოთხოვნილება სისხლის კომპონენტებსა და პრეპარატებზე, ყველაფერი იღონონ დონორთა რიგების, მათ შორის ნათესავ დონორთა რიგების გასაზრდელად; აქტიურად წარმართონ დონორობის პროპაგანდა.

ჯანმრთელობის დაცვის ორგანოები უზრუნველყოფენ დონორების ჯანმრთელობის დაცვას. ამ მიზნით ახორციელებენ ღონისძიებათა კომპლექსს (დო-

ნორთა შერჩევა, სისხლის ალების სანიტარიულ-ჰიგიენური პირობების დაცვა, ქალაქებში დონორობის ერთიანი ცენტრების ორგანიზაცია, სამედიცინო პერსონალის სათანადო მომზადება), რომელთა მიზანია დონორობის უზენებლობა, დონორობის ფუნქციის შესრულების დროს გართულებებისა და ინფექციური სენით დაავადების შესაძლებლობათა თავიდან აცილება.

დამატებითი დასვენების დღის და სისხლის გადასხმის დაწესებულებაში გატარებული დღის ფულადი ანაზღაურების მისაღებად სისხლის გადასხმის დაწესებულებებს ევალებათ დონორებს მისცენ სათანადო ცნობები სამსახურში წარსადგენად.

მუხლის 12.

დონორის სამედიცინო შემოწმების წესი.

დონორის სამედიცინო შემოწმების, დონორისგან სისხლისა და მისი კომპონენტების ალების წესს ადგენს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმართელობის დაცვის სამინისტრო.

უცხოეთის მოქალაქენი, რომლებიც გამოთქვამენ სურვილს გაიღონ სისხლი ან მისი კომპონენტები საქართველოს რესპუბლიკის სამედიცინო დაწესებულებებში, გაივლიან სამედიცინო შემოწმებას დადგენილი წესით და სარგებლობენ ამ კანონით გათვალისწინებული შეღავათებითა და გარანტიებით.

მუხლი 13.

დონორის სისხლისა და მისი კომპონენტების ხარისხის კონტროლი

სისხლის სამსახურის დაწესებულებების მიერ დამზადებული სისხლი, მისი კომპონენტები და პრეპარატები, საკონსერვაცია ხსნარები ექვემდებარება ფარმაცოლოგიური ზედამხედველობის ორგანოების აუცილებელ კონტროლს საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმართელობის დაცვის სამინისტროს მიერ დადგენილი წესით.

მუხლი 14.

ჯანმართელობის დაცვის დაწესებულებათა მუშაკებისა და თანამდებობის პირთა პასუხისმგებლობა

ჯანმართელობის დაცვის დაწესებულებათა მუშაკები და თანამდებობის პირები საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობის შესაბამისად პასუხს აგებენ სისხლის, მისი კომპონენტებისა და პრეპარატების დამზადების, შენახვისა და გამოყენების წესების დარღვევისათვის.

თავი IV. დასკვნითი დებულებები

მუხლი 15.

დონორის სისხლის, მისი კომპონენტებისა და პრეპარატების გაცვლის, საქართველოს რესპუბლიკის საზღვრებს გარეთ მათი გატანის წესი

საზღვარგარეთის სამედიცინო ორგანიზაციებთან დონორის სისხლის, მისი კომპონენტებისა და პრეპარატების გაცვლის, საქართველოს რესპუბლიკის საზღვრებს გარეთ მათი გატანის წესს ამტკიცებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტი საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტთან არსებული დონორობის საკოორდინაციო სამსახურისა და ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს ერთობლივი წარდგინებით.

მუხლი 16.

სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის ორგანიზაცია ექსტრემალური სიტუაციის დროს

სტიქიური უბედურების, ავარიისა და კატასტროფის, ეპიდემიისა და სხვა განსაკუთრებული მდგომარეობის შემთხვევაში საქართველოს მთელ ტერიტორიაზე ან მის ცალკეულ ადგილებში სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის ორგანიზაცია ხორციელდება დადგენილი წესის შესაბამისად საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროსა და ჯანმრთელობის დაცვის ადგილობრივი ორგანოების ხელმძღვანელობით.

ამ შემთხვევაში სისხლისა და მისი კომპონენტების დონორობის ორგანიზაციის ყველა დაფინანსება ხორციელდება საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა კაბინეტის სარეზერვო ფონდიდან, აგრეთვე მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების სარეზერვო ფონდებიდან.

მუხლი 17.

საერთაშორისო ხელშეკრულებების მოქმედება

დონორობის სფეროში საერთაშორისო სამეცნიერო და საწარმოო ინამშრომლობა მიჩნეულია პრიორიტეტულ მიმართულებად.

თუ საქართველოს რესპუბლიკის საერთაშორისო ხელშეკრულებით დადგენილია ამ კანონისაგან განსხვავებული წესები, მაშინ გამოიყენება საერთაშორისო ხელშეკრულების წესები.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— **სახელმწიფოს მეთაური**

ქაქუცაძე შიშკარდნიძე

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

პახტაიანი ბობუაძე

ბ) ყველა კატეგორიის დასაქმებული მოქალაქე, მათ შორის შტატგარეშე, სოციალურ-დროებითი, შეთავსებით სამუშაოზე, აგრეთვე სამოქალაქო-სამართლებრივი ხელშეკრულებით და ერთჯერად, მოკლევადიან სამუშაოზე დასაქმებული პირები.

მუხლი 3.

დაბეგვრის ობიექტი

1. დაბეგვრის ობიექტად იურიდიული პირებისათვის ითვლება მათი ყველა სახის შემოსავალი, რომლის მიღებისთვის აუცილებელია შრომითი დანახარჯები, რომლებიც ანაზღაურდება დადგენილი წესით.

2. ყველა კატეგორიის დასაქმებული მოქალაქის შემოსავალი, გარდა შემდეგი შემოსავლებისა:

- გამოუყენებელი შვებულების კომპენსაცია;
- სამუშაოდან გათავისუფლების დროს გამოსასვლელი დახმარება;
- საკომპენსაციო გაცემა (მივლინების დღიური ანაზღაურებანი, სამუშაოსთან დაკავშირებული დასახიჩრების და ჯანმრთელობის დაზიანების გამო ზარალის ანაზღაურება);
- სამკურნალო-პროფილაქტიკური მკურნალობის, გაცემული სპეცტანსაცმლის, სპეცფენსაცმლისა და ინდივიდუალური დაცვის სხვა საშუალებების, რძის და სხვა ღირებულება;
- მოქალაქეთა ცალკეული კატეგორიებისთვის უფასოდ გათვალისწინებული ბინების, კომუნალური მომსახურების, საწვავის, მგზავრობის ღირებულების და სხვა სახის ანაზღაურება;
- უფასო კოლექტიური კვების ღირებულება;
- ორგანიზაციების სოციალური განვითარების სახსრებიდან მიღებული სადილების დოტაციის და სანატორიულ-საკურორტო მკურნალობის და დასასვენებელი სახლების საგზურების ღირებულება;
- სხვა სამუშაოზე ან სხვა ადგილებზე მგზავრობის, ტვირთის გადაზიდვის და ბინის ხარჯების ანაზღაურება;
- ფულადი დანამატი და ხელფასის წანამატი, რომელიც გაიცემა დღიური ანაზღაურების ნაცვლად იმ შემთხვევაში, როცა მუდმივი სამუშაოები ხორციელდება გზაში ან აქვს მგზავრობის ხასიათი ან მომსახურების უბნის ფარგლებში სამსახურებრივი მგზავრობის გამო;
- ხელფასები, რომლებიც მომუშავეებს არ აუნაზღაურდებათ და გადაირიცხება სათანადო ბიუჯეტში ან საქველმოქმედო ფონდებში;
- მაკონტროლებელ ორგანოთა მატერიალური სტიმულირების ფონდიდან გაცემული ანაზღაურებები, რომლებიც იქმნება საფინანსო სანქციებისა და ჯარიმების სახით ბიუჯეტში და არასაბიუჯეტო ფონდებში ჩარიცხული სახსრებიდან;

— საიუბილეო თარიღებთან, დაბადების დღესთან დაკავშირებით ფულადი წახალისება ან წახალისება, რომელიც გაიცემა ხანგრძლივი და ნაყოფიერი შრომითი საქმიანობისათვის და სხვა ანალოგიურ შემთხვევაში;

— შეჯიბრებებზე, დათვლიერებებზე, კონკურსებზე საპრიზო ადგილებით-სათვის ფულადი ჯილდოები;

— წარმოებისაგან მოწყვეტით და მის მიერ სასწავლებლად გაგზავნილი მოსწავლეების (ასპირანტების) სტიპენდიები;

— სასწავლო დაწესებულების მიერ გაცემული სტიპენდიები;

— დაზღვევის სახსრებიდან გაცემული დახმარებები და პენსიები.

მუხლი 4.

დასაბეგრი თანხა და გადასახადის განაკვეთები

ა) იურიდიული პირებისთვის გადასახადი წესდება მათი შემოსავლებიდან სავალდებულო დანარიცხის წესით. გადასახადი დაერიცხება ყველა სახის შრომით გასამრჩელოს, მათ შორის ხელფასზე დანამატებს, შრომის ანაზღაურების ხარჯზე გაცემული პროდუქციის ღირებულების ჩათვლით, სავტორო ჰონორარს, მატერიალური წახალისების და სხვა ფონდებიდან გაცემული დამატებითი ანაზღაურების თანხებსა და პრემიებს.

სამედიცინო გადასახადი დაერიცხება მთლიანად ხელფასსა და დანამატებს სახელმწიფო გადასახადების (საშემოსავლო და სხვა) დაუქვითავად. ამასთან მნიშვნელობა არა აქვს აღნიშნული გაცემების წყაროებს, მუხლებს, გადასახადების საბუთების ფორმებს (საანგარიშო-გადასახდელი უწყისი, პირადი აღრიცხვის ბარათი და სხვა), რომლის მიხედვითაც მოხდა ხელფასისა და სხვა გადასახდლების ანგარიშსწორება.

შრომის ანაზღაურების ხარჯზე გაცემული პროდუქციის ღირებულება შეფასდება სახელმწიფო ან იმ დროისათვის დადგენილი შესყიდვის ფასებით, რაც აღირიცხება შრომის ანაზღაურების შესაბამის უწყისში.

სამედიცინო გადასახადის ოდენობა დადგენილია აღნიშნული ანაზღაურების ფაქტობრივი ოდენობის 3 პროცენტის ოდენობით.

დარიცხვა არ განხორციელდება ამ კანონის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტში ჩამოთვლილ შემოსავლებზე.

ბ) სამედიცინო გადასახადს იხდის ყველა კატეგორიის მომუშავე მოქალაქე ყოველგვარი ფიქსირებული შემოსავლიდან, გარდა ამ კანონის მე-3 მუხლის მე-2 პუნქტში ჩამოთვლილი შემთხვევებისა. გადასახადი დადგენილია ერთი პროცენტის ოდენობით.

მუხლი 5.

გადასახადის გადახდის წესი

1. სამედიცინო გადასახადი მოქალაქეებს ექვითებათ სავალდებულო წესით

დასაბეგრი შემოსავლის მიღებისთანავე და ცენტრალიზებულად გადაირიცხება ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო ფონდში დარიცხულ სავალდებულო გადასახადთან ერთად.

არაძირითად სამუშაო ადგილას, შეთავსებით ან დროებით მომუშავეებს სამედიცინო გადასახადი დაეკავებათ ხელფასის (შემოსავლის) გაცემის ადგილას.

მოქალაქეთა მიერ სამედიცინო გადასახადის გადახდისათვის პასუხისმგებლობა ეკისრება იმ იურიდიულ თუ ფიზიკურ პირს, რომელიც გასცემს დასაბეგრი ხელფასს (შემოსავალს). გადაუხდელობის შემთხვევაში საურავის გადახდისათვის პასუხისმგებელია ხელფასის (შემოსავლის) გამცემი.

2. იურიდიული პირები სამედიცინო გადასახადს იხდიან თვეში ერთხელ ხელფასიდან გადასახადების გადახდის ვადებში. გადამხდელები სამედიცინო გადასახადებს იხდიან უნაღდო ანგარიშსწორებით ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო ფონდის ანგარიშზე კუთვნილი საგადასახადო თანხის ჩარიცხვით.

3. ბანკში საგადასახადო დავალიანება გადასახადის დარიცხვის შესახებ წარდგენილი უნდა იქნეს მთლიანად კუთვნილ თანხაზე, ანგარიშზე სახსრების არსებობის მიუხედავად.

გადასახდების დარიცხვის შესახებ საგადასახადო დავალებებს ბანკი ასრულებს საანგარიშო დოკუმენტების მიღების თარიღის თანამიმდევრობით (ხელფასის მიღების დადგენილი ვადების მიხედვით).

თუ მიმდინარე ან ანგარიშსწორების ანგარიშზე არსებული სახსრების მიხედვით შეუძლებელი ხდება საბანკო დაწესებულებების მიერ ერთდროულად ხელფასის, გადასახადებისა და შენატანების დარიცხვის დაკმაყოფილება, პირველ რიგში გაიცემა ხელფასის თანხა და ხელფასიდან დაკავებული გადასახადები, ხოლო დანარჩენი თანხა გადაირიცხება ჯანმრთელობის დაცვის ფონდში სამედიცინო გადასახადის სახით.

საგადასახადო დავალებები, ნაწილობრივ ან შესრულებული მთლიანად, საბანკო დაწესებულებაში რჩება და სრულდება გადამხდელის ანგარიშზე სახსრების შემოსვლისთანავე.

4. გადამხდელი ორგანიზაცია ლიკვიდაციის შემთხვევაში ვალდებულია აცნობოს ეს საგადასახადო ინსპექციის იმ რაიონულ (საქალაქო) განყოფილებას, სადაც იგი რეგისტრირებულია, შესაბამისი გადაწყვეტილების მიღებიდან არა უგვიანეს 10 დღისა. აღნიშნულ ორგანიზაციაში სალიკვიდაციო კომისიები პასუხს აგებენ სამედიცინო გადასახადის სრული დაფარვისათვის.

მუხლი 6.

საურავის დარიცხვა

1. წარდგენილი საგადასახადო დავალებების მიუხედავად, დადგენილ ვადაში

გადაუხდელი თანხა დავალიანებად ითვლება და საურავის დარიცხვით გადაიხდება.

გადამხდელის მიერ საურავი უვადო წესით დაერიცხება დავალიანების თანხას მისი 0,2 პროცენტის ოდენობით თითოეული ვადაგადაცილებული დღისათვის.

2. საურავი დაერიცხება გადასახადის გადახდის დადგენილი ვადის მომდევნო დღიდან.

საურავზე საურავი არ დაერიცხება.

საურავი დაერიცხება:

— საბანკო დაწესებულებებიდან ხელფასის ფაქტობრივად მიღების დღიდან;

— ნაღდი ფულის გადახდის დროს — ბანკის შესაბამის განყოფილებაში ფულის შეტანის დღიდან;

— ფულის ფოსტით გადაგზავნის დროს ან საკრედიტო დაწესებულების მეშვეობით — ფოსტაში ან საბანკო დაწესებულებაში ფულის შეტანის დღიდან.

თუ გადახდის თარიღი უქმე დღეს ემთხვევა, საურავი ირიცხება უქმე დღის მომდევნო დღიდან.

3. გადასახადის გადამხდელი ვალდებულია დაარიცხოს საურავი დავალიანების მთლიან თანხას და პერიოდისათვის, რომელიც აღირიცხება ანგარიშსწორების უწყისში. თუ საურავს გადამხდელი არ დაარიცხავს ანგარიშსწორების უწყისის შემოწმების დროს, საურავს დაარიცხავს საგადასახადო ინსპექცია.

4. ვადაგადაცილებული დავალიანების თანხის ამოღება დარიცხული საურავისა და ჯარიმის სახით ხდება გადასახადისათვის დადგენილი უდავო წესით.

5. ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო ფონდის შემოსავალში უდავო წესით ამოიღება დავალიანების ის თანხები, რომლებიც ირიცხება გადამხდელის მიმდინარე ანგარიშზე ან ანგარიშსწორების ანგარიშზე საბანკო დაწესებულებაში.

გადამხდელის ანგარიშზე არსებული თანხის ჩამოწერას დავალიანების, ჯარიმისა და საურავის დასაფარავად საბანკო დაწესებულების საინკასო დავალებების საფუძველზე, ახდენს საგადასახადო ინსპექციის რაიონული (საქალაქო) განყოფილება საგადასახადო მოთხოვნის ბლანკზე. ამისათვის გამოიყენება უაქცენტო საინკასო დავალების ფორმები, რომლებიც შემუშავებულია რესპუბლიკაში მოქმედი საკანონმდებლო აქტების საფუძველზე.

6. სამედიცინო გადასახადის დავალიანება ამოიღება ხანდაზმულობის მიუხედავად.

მუხლი 7.

გადასახადის გადამხდელთა პასუხისმგებლობა და მისი კონტროლი.

1. სამედიცინო გადასახადის გამოანგარიშების სისწორისთვის, ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო ფონდში დროულად ჩარიცხვის და საგადასახადო ორგანოებში გაანგარიშების დადგენილ ვადებში წარდგენისთვის პასუხისმგებლობა ეკისრებათ გადამხდელ ორგანიზაციებს და მათს თანამდებობის პირებს საქართველოს რესპუბლიკის საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად.

2. საგადასახადო ორგანოებს და საბანკო დაწესებულებებს პასუხისმგებლობა ეკისრებათ გადამხდელთა მიერ სამედიცინო გადასახადების მოქმედი კანონმდებლობის სათანადო დაცვისა და მისი გამოყენებისადმი კონტროლისათვის „საგადასახადო სისტემის საფუძვლების შესახებ“ და „საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო საგადასახადო სამსახურის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონების შესაბამისად.

მუხლი 8.

დასკვნითი დებულება

ამ კანონით გათვალისწინებული სამედიცინო გადასახადის ოდენობის, აგრეთვე საგადასახადო შეღავათების შეცვლა შეუძლია საქართველოს პარლამენტს.

საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე

— სახელმწიფოს მეთაური

ედუარდ შევარდნაძე

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი

ვახტანგ ბოგუაძე

თბილისი, 1995 წლის 21 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

565 „სამედიცინო გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „სამედიცინო გადასახადის შესახებ“ ამოქმედდეს 1995 წლის 1 აპრილიდან.

2. 1995 წლის პირველი იანვრიდან 1995 წლის 1 აპრილამდე ჯანმრთელობის დაცვის სახელმწიფო ფონდში საქართველოს სახელმწიფოს მეთაურის 1994

წლის 23 დეკემბრის № 400 ბრძანებულების შესაბამისად ამოსაღები სახსრების გადარიცხვა გაგრძელდეს არსებული წესით.

3. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის საგადასახადო ინსპექციას უზუნველყო სამედიცინო გადასახადის დროული და სრული ამოღება.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი . ვახტანგ ბოზუაძე

თბილისი, 1995 წლის 21 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

566 „ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის გამოშვებასა და რეალიზაციაზე გადასახადის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „ჯანმრთელობისათვის მავნე პროდუქციის გამოშვებასა და რეალიზაციაზე გადასახადის შესახებ“ მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი . ვახტანგ ბოზუაძე

თბილისი, 1995 წლის 21 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

567 „საავტომობილო ტრანსპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„საავტომობილო ტრანსპორტის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი . ვახტანგ ბოზუაძე

თბილისი, 1995 წლის 21 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

568 „ეროვნული საარქივო ფონდის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:
„ეროვნული საარქივო ფონდის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე
თბილისი, 1995 წლის 21 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

569 „ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:
„ნოტარიატის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე
თბილისი, 1995 წლის 21 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

570 „დამატებული ღირებულების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:
საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „დამატებული ღირებულების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში ცვლილების შეტანის თაობაზე“ მიღებულ იქნეს პირველი მოსმენით.

საქართველოს პარლამენტის სპიკერი ვახტანგ გოგუაძე
თბილისი, 1995 წლის 21 მარტი.

3. საქართველოს ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კორპორაციამ უზრუნველყოს პარლამენტის პრესცენტრის მიერ მომზადებული „პარლამენტის საათის“ კვირაში ერთხელ ერთსა და იმავე დროს ეთერში გაშვება.

4. დადგენილება ამოქმედდეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერის მოადგილე

რუსუღან ბერიძე

თბილისი, 1995 წლის 22 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

573 საქართველოს პარლამენტის, ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების ორგანოების მორიგ არჩევნების მიზნით და 1921 წლის საქართველოს კონსტიტუციის ახალი რედაქციის მომზადების ვადების დარღვევის გამო შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე, საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

საქართველოს პარლამენტისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მორიგ არჩევნების დროულად ჩატარების უზრუნველყოფის მიზნით და 1921 წლის საქართველოს კონსტიტუციის ახალი რედაქციის მომზადების ვადების დარღვევის გამო შექმნილი ვითარებიდან გამომდინარე, საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

1. შეიქმნას საქართველოს პარლამენტისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მორიგ არჩევნებთან მიმდინარე საკონსტიტუციო პროცესთან დაკავშირებული საკითხების პარლამენტის დროებითი კომისია.

2. დევალოს აღნიშნულ კომისიას ორი კვირის ვადაში წარმოადგინოს წინადადებები საქართველოს პარლამენტისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების მორიგ არჩევნების დროულად ჩატარების უზრუნველსაყოფად და კონსტიტუციის ახალი რედაქციის მომზადების გაჭიანურების შედეგად წარმოქმნილი პრობლემების გადასაჭრელად.

საქართველოს პარლამენტის

სპიკერის მოადგილე

რუსუღან ბერიძე

თბილისი, 1995 წლის 22 მარტი.

საქართველოს პარლამენტის დადგენილება

574 „სისხლის სამართლის საპროცესო და სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის შესახებ

საქართველოს პარლამენტი ადგენს:

„სისხლის სამართლის საპროცესო და სამოქალაქო სამართლის საპროცესო კოდექსებში ცვლილებებისა და დამატებების შეტანის თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს მეორე მოსმენით.

**საქართველოს პარლამენტის
სპიკერის მოადგილე**

რუსუდან ბერიძე

თბილისი, 1995 წლის 22 მარტი.